

RADU GYR

*Țângele
temniiței.*

Stigmat

LUCMAN

RADU GYR

SÂNGELE TEMNIȚEI. STIGMATE

Editor: **Lucian BORLEANU**
Redactor: **G. ZARAFU**
Tehnoredactare: **Ramona ILCENCO**
Coperta: **Mona SANDU**

Copyright © Editura Lucman, 2009

Toate drepturile pentru ediția de față sunt rezervate
Editurii Lucman.

Reproducerea parțială sau integrală a textului
fără acordul editurii este interzisă și
va fi pedepsită conform legilor în vigoare.

Comenzile pot fi trimise pe adresa editurii:
Editura Lucman

București, Str. Miron Costin nr. 19, Sector 1
Telefon/fax: 021.222.53.17

e-mail: comenzi@lucman.ro
www.lucman.ro

ISBN: 978-973-273-289-2

RADU GYR

SÂNGELE

TEMNIȚEI.

STIGMATE

LUCMAN

PREFAȚĂ

Radu Ștefan Demetrescu s-a născut la Câmpulung Muscel, la 2 martie 1905.

S-a mutat împreună cu familia la Craiova, unde a urmat atât cursul primar cât și cel liceal, devenind Conferențiar Universitar la Facultatea de Litere și Filosofie din București, după absolvirea studiilor superioare, cu calificativul *Magna cum laudae*.

Luându-și pseudonimul de Gyr – după Dealul Gruului de lângă Câmpulung Muscel, publică poeme apărute antum în mai multe volume: LINIȘTI DE SCHITURI (1924), CERBUL DE LUMINĂ (1928), CUNUNI USCATE (1938), POEME DE RĂSBOIU (1942), BALADE (1943). Scribe literatură pentru copii, semnează studii critice, eseuri, cronici dramatice, lucrări didactice, traduceri etc.

A fost distins cu multe premii literare: PREMIUL PENTRU SONET AL SOCIETĂȚII SCRITORILOR ROMÂNI (1926), PREMIUL INSTITUTULUI PENTRU LITERATURĂ (1927), PREMIUL ADAMACHI AL ACADEMIEI ROMÂNE (1930), PREMIUL SOCEC AL SOCIETĂȚII SCRITORILOR ROMÂNI (1939).

Opera sa postumă publicată după 1990, a fost creată, în cea mai mare parte, mental, în închisoare, ea circulând de la un capăt la celălalt al țării, transmisă prin morse și scrijelituri pe diverse obiecte, constituind o adevărată hrană spirituală pentru cei sortiți foamei fiziologice și terorii.

După eliberarea din 1964, a lucrat intens, așternându-și pe hârtie toată opera creată mental în perioada privațiunii de libertate de aproape 20 de ani.

Ascunsă și bine adăpostită de ochiul ager al Securității, nu și-a putut-o vedea publicată, poetul trecând la cele veșnice la 29 aprilie 1975 în plină efervescentă creatoare.

Am căutat să păstrăm dorința autorului și, mai ales, exigențele acestuia în volumele publicate postum: SÂNGELE TEMNIȚEI, STIGMATE, ANOTIMPUL UMBRELOR – rondele și sonete –, CRUCEA DIN STEPĂ – poeme de războiu –, ERA O CASĂ ALBĂ, BALADE, PRAGUL DE PIATRĂ.

Din păcate nu și-a putut termina „CALENDARUL MEU” – prietenii, momente și atitudini literare –, început târziu, la insistențele noastre, destinul curmându-i viața la numai 70 de ani.

Ne rămâne obligația unei ediții critice, care, desigur, va necesita o muncă asiduă pentru cei ce vor dori să se aplece asupra întregii opere a poetului Radu Gyr.

S. P.

Sângele temniței

PREFAȚĂ LA CÂNTECE DIN TEMNIȚĂ

În aprigele mele belciuge,
piatra mă-nfulecă, fierul mă suge.
În bezne m-afund, zi de zi, și-n urât,
întâi pân' la glezne, apoi pân' la gât.

Curând, o să-mi treacă de gură, de frunte,
lespedea temniței, cu gângănii mărunte,
și-am să dispar în grozava ei gușă,
în mugetul ei subteran și-n cenușă...

Dar, hămesit, sub lacăte, chei și zăvoare,
de tine, sălbatice, viule soare,
din carne îmi rup, din dogorâta mea smoală,
aceste cântece în pielea goală,

și-n tine le-arunc, în năprasnice-amieze,
s-alerge, să tropăie și să necheze,
slobode, aspre, neșesălate deloc,
ca niște cârlane fugare în stepe de foc...

ZĂBRELE

Inimă, – viața plesnește afară,
auzi-o, din toate păstăile ei...
Aici gem zăvoare și zornăie chei,
oftează la uși drugii grei,
și lacătul rage-njunghiat ca o fiară.

Inimă, – soarele-afară se-mbată
și sparge-n beții oglinzi și brățări...
Aici, în celule zăcute-n uitări,
soarele pute și stăruie-n nări
ca un hoit într-o groapă uitată...

Inimă, – dragostea cheamă și joacă,
afară, cu țâțele goale, pe străzi...
Aici, ca strivit sub capacu-unei lăzi,
sângele urlă năuc după prăzi
și carnea scrâșnește, buimacă...

Inimă, – vremea e gărlă zbârlită,
auzi-o cum curge afară pe scoc...
Aici, vremea-i stâncă, giganticu-i bloc
stă peste noi ca un munte de foc...

Dă-mi târnăcoape, dă-mi dinamită,
s-o fac să sară din loc!

JIND

*„Après Victor Hugo et moi, je ne vois pas ce qui
reste à faire avec les vers...” (Leconte de Lisle)*

Uneori, dintre ziduri severe,
jefui, prin poarta de fier, printre gratii,
o zdreanță de stradă, sau câte-o muiere
cu gura mai roșie decât a mușcatii.

Seara, sub mâna ce vrea să alinte,
pâinea de orz și tărâță
zvâcnește, viu, ca o țâță
neagră, fierbinte...

Aș trage o dușcă, pe beregată,
de libertate și de lumină,
ca un trăscău care-mbată,
ca o prăștină...

Să-mi frigă inima – aprinsă cinzeacă,
să sparg în măsele carafe,
când luna șoldul alb și-l dezbracă
și cerul ca un taraf e...

Ah, o beție-ntr-o crâsmă uitată,
un haimanalâc pe chei până-n zori
și dragostea ridicată de subsuori
și-mbrățișată, mușcată...

Dar nu. Celula asta tâlhară
mă strânge de gât, mă sugrumă...
Noapte, sorbi-ți-aș drojdia-amară
și carnea ta rece de spumă...

Năuc, prin vizetă, ochiul urmărește,
ca din străfundul unei gropi,
cum domnișoara lună scâncește
siluită de ploi...

ZILE

Mărți, Vineri, Sâmbătă, Luni,
zile neutre, fără de formă,
ca o ceață enormă,
peste genuni.

Stau în timpul groaznic de gol,
cu tălpile-n veacuri lichide,
ca-n ocean un atol
bătut de vânturi toride...

Mărți, Miercuri, Vineri... Ce zi o fi oare?
Săptămâna e-o namilă moartă,
lunile mele nu trec prin calendare,
insula mea nu-i pe nici o hartă...

Luni, Joi... Toate una ca alta,
cum seamănă balta cu balta,
cum seamănă scaietii din șanțuri...
Toate numai lacăt și lanțuri,
numai lacăt și lanțuri.

Bună dimineața, celulă,
noapte bună, zăbrele, –
sparge-v-aș, ca un dulău, în măsele,
rupe-te-aș cu dinții, celulă...

Temniță, temniță, turbată cătea,
cum ți-ar da foc inima mea!
Viață, viață de-afară, zăludă,
cum joci în somnul meu, paparudă!...

Luni, Miercuri, Joi... Duceți-vă dracului
zile-mpuțite, zile stătute.
De-aici, din gura veacului
cin-să vă numere negrele sute?

RUGĂCIUNE DIN CELULĂ

Doamne, păzește-mă, Doamne, ai milă...
Sunt ca o scorbură veche-ntr-un tei.
În noaptea mea și-a lăsat Amintirea prăsilă
toate năpârcile ei.

Nu mai pot s-o îndur, dezmățata.
Iese de peste tot, din pereți,
și-mi zvârle-n culcuș cu lopata
urzici și cărbuni și scaieți.

Doamne, nici pieptul, nici ochii, nici gura
nu vor să-i mai rabde pojarul.
Mă zvârcolesc ca pe plită țiparul,
atât de cumplită-i arsura...

Seacă-mă, Doamne, de-aduceri aminte,
așa cum seci, vara, puhoaiete,
și nopțile mele aprinse despoaie-le,
cum, toamna, pădurea o despoi de veșminte.

Fii și tu, Doamne, o singură dată,
ucigaș și tâlhar la răscruci:
jefuiește-mi rădvanul meu cu năluci
și strânge-mi trecutul de beregată...

Pradă-mi tot cerul, hoștește-mi toți anii,
cum m-ai fura de arginți și podoabe...
Vreau să fiu sterp, cum sunt bolovanii,
și gol cum e stânca pe labe.

Cremene-n mine, -n osândă, -n omăt,
mușchiul tăcerii să mă înece,
furtunile dorului să dea îndărăt,
rupte din piatra mea rece.

FOAMEA

Lacătul a gemut din făptura-i întreagă,
gardianul zăvorul a tras,
și-n celulă-am rămas
eu și foamea slăbănoagă.

Singuri siăm, față în față.
O văd ca prin ceață
cum se despoaie fără rușine
și țopăie, cu buricul la mine.

Aș omorî cu pumnul, ca pe-o târfă,
năluca-i de oase și piele,
dar brațul ăsta-i șomoiog de cârpă,
și degetele nu sunt ale mele...

Terciul muced de mămligă,
în vis a fost parcă.
Dinții încă vor să se-nfigă
în blid și-n lingura bearcă.

I-aș linge peretelui galbenul lapte,
cu limbă aspră de mătă.
Pernele astea de urdă m-ațâță,
stelele-afară-s ca perele coapte.

Aș ronțai moloz din unghere,
aș suga un colț de saltea...
Deschide-te, sobă, ca o cișmea,
gâlgâitoare de miere...

De ce nu se face – așa o lumină,
să văd că-n pragul celulei răsare
Maica Domnului c-o strachină mare,
cu lapte și azimă plină...

Doamne, cum s-or ospăta alții:
mormane de carne și pâine...
Ah, zodia mea, de fiară, de câine,
cum mi-au spurcat-o sfinții, înalții!

Beregata mi-e plină de scame,
tulbure somnul mi-e numai lipie...
Fire-ai să fii, pușcărie,
mămăliga mă-sii de foamel

CUMETRI DE SINGURĂTATE

Dragi prieteni de singurătate,
când celula cu beznă se-ncarcă,
ploșniță soră, guzgane cumnate,
mătușă libarcă.

Și voi lighioane surate,
păianjeni, păduchi și gândaci,
numai voi, din pereții posaci,
călcați cu inimi de frate
prin orele mele înveninate...

Când ghilotina tăcerii pe gât
îmi lasă grozavu-i tăiș,
cumetri, dați buzna cruciș și pieziș,
să țineți mormântului meu de urât.

Sugeți-mi somnul, tristețile
și deznădejdea mea nesătulă;
dragi camarazi de celulă,
roadeți-mi nopțile, beți-le...

Purice, purice, măi, ușurelul vântului,
potcovit cu văzduh, azurat titirez,
uhu, uhu, ploșniță, greaua pământului,
grav calculată ca un burghez.

Și tu, chițorane poete,
aventurier și boem,
și tu, gândac, vagabond pe comete,
complici de-ntuneric, vă chem...

Înnoadă, înnoadă, păianjene-n plasă
și pentru mine o lacrimă deasă.
Vino, păduche, vino și bea
sufletul meu, jelania mea.

Tu, ploșniță, sugă-mi, sugă-mi din plin,
măceșul din sânge, spin lângă spin,
iar tu, șobolane, vino să-mi spui
care mi-i gustul oftatului,
și cum miroase – a flori? a otravă? –
inima asta bolnavă.

IDENTITATE

Acum o sută de ani,
am avut un copil, o nevastă...
Auziți, păianjeni? Auziți, șobolani?
Un copil, o nevastă...

Când o fi fost fericirea aceea
cu umbre nepământean diafane?
Înecuri, sfârșituri de lumi, uragane,
mi-au smuls odrasla, femeia?

Le-am uitat râsul, părul, obrazul...
Cum or fi fost ochii ei?
Adânc luminați ca topazul,
sau ca singurătatea de grei?

Câte veacuri sunt, câtă funinge,
până la zâmbetu-unui prunc de omăt?
L-am lăsat, parcă de mult, lângă o minge,
într-un basm îndărăt...

Să fie o sută, două, cinci sute de ani?
S-au surpat ceruri, au crescut bozii.
Rar, amintiri ascunse sub bolovani
fac ca dinamita explozii.

SÂNGELE TEMNIȚEI. STIGMATE

Atunci, în lumina scurt detunată
o femeie surâde și coase,
și două mânuțe moi, somnoroase,
parcă mă fulguie: tată...

Și iar intru-n bezne postume.
Cine sunt? Cum mă cheamă pe mine?
Aici nu mă strigă nimeni pe nume,
sunt: mă, ăla, – sunt nu știu cine...

Departe, odată, m-oi fi chemat oarecum,
oi fi avut vârstă și-un chip oarecare...
Aici împlinesc sute de ani la-ntâmplare,
și fața mea e de fum.

A murit lumea, a murit Dumnezeu,
și-am rămas doar noi trei întru toate:
Veșnicia, celula și eu.
Eu cu secolii-n spate.

Ce fiară-i Veșnicia asta, ce fiară!...
Ah, de-aș zări, cel puțin prin vizetă, o stea,
i-aș cere un capăt de sfoară,
să mă spânzur de mileniu cu ea.

AS-NOAPTE, IISUS...

As-noapte Iisus mi-a intrat în celulă.
O, ce trist, ce înalt era Christ!
Luna-a intrat după El în celulă
și-L făcea mai înalt și mai trist.

Măinile Lui păreau crini pe morminte,
ochii adânci ca niște păduri.
Luna-L spoia cu argint pe veșminte,
argintându-l pe mâini vechi spărturi.

M-am ridicat de subț pătură sură:
— Doamne, de unde vii? Din ce veac?
Iisus a dus lin un deget la gură
și mi-a făcut semn să tac...

A stat lângă mine pe rogojină:
— Pune-Mi pe răni mâna ta,
Pe glezne-avea umbre de răni și rugină,
parcă purtase lanțuri, cândva...

Oftând, Și-a întins truditel oase
pe rogojina mea cu libărci.
Prin somn, lumina, iar zăbrelele groase
lungeau pe zăpada Lui vărgi.

Părea celula munte, părea căpățână,
și mișunau păduchi și guzgani.
Simțeam cum îmi cade tâmpla pe mână,
și am dormit o mie de ani....

Când m-am trezit din grozava genună,
miroseau paiele a trandafiri.
Eram în celulă și era lună,
numai Iisus nu era nicăiri...

Am întins brațele. Nimeni, tăcere.
Am întrebat zidul. Nici un răspuns.
Doar razele reci ascuțite-n unghere,
cu sulița lor m-au împuns.

— Unde ești, Doamne? — am urlat la zăbrele.
Din lună venea fum de cățui.
M-am pipăit, și pe mâinile mele
Am găsit urmele cuielor Lui...

ȚIGARĂ

Te-ascund în pumn de azi dimineață
și pe furiș te mângâi adânc,
noaptea-așteptând ca să-ți beau, să-ți mănânc
carnea de văzduh, pădureață.

Și-acuma, când celula mi-i beată
de umbre și lună, ca o livadă,
în mâna în friguri tu tremuri toată,
sălbatică, tânără pradă.

Haină țigară, cerească țigară,
lung, tâlhărește-ți dezmiard
pielea subțire de domnișoară
și jocul zvelt ca de cerb...

Înfulec pierzania-ți brună,
cu foame zbârlită de lup
și-o căldare amară de lună,
fierbinte, îmi spumegă-n trup.

Tutun, negru, negru ca părul muierii
vărsat în culcuș, pătimaș, –
trezite-n piept, toate lăutele fierii
le zvârcolești subt arcuș ucigaș.

Ptiu, ce osândă, ce porcărie!...
Cum năvălește inima asta
cu tot trecutul, cu toată năpasta,
cu veninoasa ei vijelie!...

Nu, nu vreau asta, țigară...
Eu vreau uitarea să mă îngroape,
vreau pâclă groasă, vreau piatră de moară,
pe adormite, vechi ape...

Nu vreau să se urce din mine azur,
nici calde furtuni, nici geamăt de orgă...
Mă-mpuți cu-amintiri, spurcată mahorcă,
și scuipești și te mușcă și înjur...

ÎN FIECE NOAPTE

În fiecare noapte, din spații lichide,
la ușa celulei oprește, gemând, o cotiugă.
Din ea se dă jos o umbră cu glugă:
— Sunt Amintirea, deschide...

O îmbrâncesc, o alung, îi spun ticăloase cuvinte;
ea râde, mă dă la o parte, nu-i pasă,
mi-ncarcă-n cotiugă anii, și pleacă-nainte,
pe ulița ei somnoroasă...

În fiecare noapte, la gratii de fier,
vine Tristețea și lung își întinde,
spre mine, rânjind, zbilțul ei de hingher,
și-n zbilțu-i nemernic mă prinde.

Simt pe grumaz strânsoarea rotundă,
mă zvârcolesc și mă zbat cu smuciri de dulău:
— Slăbește, Tristețe, puțin, zbilțul tău...
Dar lațul mai crunt, mai adânc, se afundă...

Și-n fiecare noapte, -n celula cu febre,
tunând, uruind, pe vinete șine,
ți-aud, Deznădejde, venind peste mine
trenul tău negru, -ncărcat cu tenebre.

SÂNGELE TEMNIȚEI. STIGMATE

Vagoanele-ți duduie, grele, prin noaptea de-asfalt,
și eu te aștept, Deznădejde, la cantoane de jale,
și-n fiecare noapte, c-un țipăt înalt,
hoitul meu blestemat îl arunc sub roțile tale...

ZODIE

Nopti la rând urmăresc prin vizetă
beznele, beznele, beznele...
Odinioară, citeam stelele. Lesne le
buchiseam slovele, scrise pe boltă cu cretă.

Voiam să-mi învăț zodia pe dinafară
și-o visam scrisă cu litere-nalte, citețe.
Credeam că steaua mea e o caleașcă la scară,
să mă ducă, trasă de cerbi, peste râpi și podețe...

Cum caută azi ochiul, cu dușmănie,
steaua nemernică și blestemată!
Ce târfă de stea, ce năpârcă spurcată,
cum ar rupe-o cu dinții, din pușcărie!...

Maică, măicuță albă, măicuță bună,
când îmi coseai, surâzând, azur și pieptare,
ghiceai tu zilele mele cu gheare?

Maică, măicuță bună,
piciului tău cu părul de lună
îi sărutai mânuțele albe, plăpândeale,
îi alungai lacrima, negura, pândeale,
și ți-l visai în rădvan de coji de alună,
prinț călărind pe furtună...

SÂNGELE TEMNIȚEI. STIGMATE

Acum ți-l rod toate osândeale
și temnițele toate, flămândeale.

Taică, tăicuțule, taică,
îți amintești de școlarul bălai,
cu bereta lui marinărească,
pe care-l duceai, pe sub basm, pe sub rai,
de mână, la școala primară?

Unchiașule, tu nu știai
că zâmbetul tău se coboară
pe-o ticăloasă osândă de fiară.

Tăicuțule, taică,
feciorul tău se zbate ca o lupoaică,
se zvârcolește și urlă în cușcă,
și zgârie drugii și-i mușcă...

O, ce alb era totul, odinioară!
Alb patul cu înger, albă școala primară,
albă duminica, albă vacanța,
alb jocul cu țurca, și mingea...

Au rămas otreapa și zdreanța,
scuipatul, ocna, funingea.
Și din țâncul vostru, firav ca lumina,
nu se mai vede decât jivina,
jivina din temnița asta turbată...

Jeliți-mă, maică și tată.

SÂNGELE TEMNIȚEI

Dacă-mi lipesc urechea de cimentul celulei,
ascult, ascult
cum sângele temniței, ca un mare tumult,
ca un geamăt abrupt,
curge pe dedesupt,
curge torent de veninuri amare,
ținut în pământ sub zăvoare.

Sângele temniței, prizonier,
gâlgâie-n cruntă durere
pe sub piatră și pe sub fier,
pe sub osândă, pe sub tăcere,
prin subterane artere.

Lipesc urechea jos și-l aud:
uneori fierbe un muget fierbinte,
plânge, plânge în fund de morminte.
Alteori țipă, sălbatic și crud
ca o aprigă poftă de viață,
sau şuieră-a ispită răzleață,
cu brânciul ei atâțător
la jaf, la omor...

SÂNGELE TEMNIȚEI. STIGMATE

Sub mării, amari bolovani,
cineva urlă de-o mie de ani,
cineva cântă de-un veac,
cineva n-are geamăt, nici leac,
altul cheamă și cheamă,
altul blestemă,
altul cu-ntreg cuțitul
ucide granitul.

Sub mării, amari bolovani,
sângele temniței fierbe de-o mie de ani.
Aud, aud,
cu urechea pe piatră plecată,
gârla lui răsculată.
Îi simt, îi simt
smoala aprinsă, fonta lichidă,
otravă toridă.

Și carnea mea trosnește deodată,
din zăvoare drăcești,
prind măduarele să se deschidă
ca niște uși, ca niște ferești:
— Intră, sânge al temniței, intră,
vino din funduri nepământești,
vino să mă cotopești...

Îl chem, îl chem, iar și iar,
și sângele temniței vine,
vine și urcă în mine,
clocotitor de pojar.
Sângele temniței urcă în mine

cu neodihnitul lui zvon,
din fier, din iad, din beton...

Și sângele temniței sparge belciuge,
și urcă în mine și muge,
și fierbe și geme și plânge, –
crâncenul temniței sânge.

Și ard cu el, și vuiesc, și mă zbat,
și urlu și sânger, cu fluxu-i turbat, –
și când, pe urmă, roșul torent
se trage din mine, îndărăt, în
ciment,
cu sângele temniței greu
mă trag din mine și eu,
și plec cu el, cu grozavu-i șuvoi,
sub ciment, înapoi...

CARTE POȘTALĂ

Dragă,
pe scurt, cum e ordinul, ce să-ți scriu? Ce să-ți spun?
Fetița noastră a trecut într-a patra primară?
Are ochii ca ai tăi? Tot așa triști? Cum e-afară?
E soare? E cer? E tutun?

Aici, stau de vorbă cu celula mea pe-ndelete,
o-ntreb de voi, o dezmierd, apoi o zgârii, o mușc, o blestem.

Câteodată, umbrele voastre pâlpâie pe un perete,
și-atunci curge aur în ea, ca-n staulul din Vitleem.

Tot așa e noaptea și pe la voi? Afundă ca hruba,
cu luna ca un stârv spânzurat de-o prăjină?...

De-o să mă ducă la altă pușcărie cu duba,
nu mai căutați nemernica mea vizuină.

Uită-mă tu, să mă uite fetița. Așa e osânda.
Te-astupă cu piatră, te rupe de toate...
Nu-l mai așteptați pe tăticu. La-nghițit ocna, flămânda.

Mai am unsprezece ani și jumătate...

VECINUL CARE A MURIT

În celula de-alături a murit alaltăieri unul.
Era un viețăș officos.
Tusea-i sunase mai neagră de cum e ceaunul,
și-o noapte-a vărsat sânge pe jos.

Sta zugrăvit cu văpsele sărace – sfânt pe șindrila –
când lacătu-n zori a zvâcnit.
Amar, înlemnise obrazul în crâncenă silă.
Gardianul așa l-a găsit.

Au venit alți doi paznici, trăgând mohorâți din țigară,
și-ntr-o pătură ruptă l-au pus.
Mâna-i curgea ca o zdreanță din uniformă-i murdară,
și ei l-au luat și l-au dus.

Galbeni, de după zăbrele pândeau, tăcuți, osândiții
cum leșul afară e scos.
Pe gardieni și pe mort ploua vânat, după tradiții,
Vânat, trăgănat și cleios...

În celula de-alături a murit alaltăieri unul.
L-au luat și l-au dus de la noi...
Dar, noaptea, când ploșnița sugă și luna e ca tutunul,
ocnașul mort a venit înapoi.

SÂNGELE TEMNIȚEI. STIGMATE

Mi-a venit la vizetă cu pașii de frunze: — Hai, frate.
Am sărit de pe scândura mea.
Obrazul și ochii-i luceau de fericiri dilatate,
și putreda-i gură zâmbea.

— Hai, frate, mi-a spus, și-un freamăt parcă-l bătea într-o
dungă.

M-așteaptă afar-un landou.
Deasupra temniței m-am plimbat cât e noaptea de lungă,
și plec cu landoul din nou.

Nu, nu m-au ros niciodată offica, foamea, păduchii,
în stele am grajd de aur curat.
Landoul meu are ocale de-azur pe roate, pe muchii,
noaptea-n celulă mi l-am lucrat.

Vecine, văzduhul ne cheamă vibrând din vechi violoncel,
Vezi Calea Laptelui, sus, peste noi?
E drumul ocnașilor: uite, i-am întâlnit printre stele
din lanțuri sunând, în convoi.

Vino cu mine. Din rogojină fă-ți verde trăsura.
Sunt paturi albe sus, și sunt pâini.
Ne-așteaptă-n luceafăr lisus, cu lapte cald și prescură
și-un pahar plin cu lacrimi, în mâini.

ÎNCEPUT DE PRIMĂVARĂ

leșim îmbrânciți la corvoadă afară,
dar brânciurile, azi, sunt mai moi.
În aer suspină ceva ce te-nfioară,
parc-ar foșni un seraf peste noi.

Băltoacele se fac mai albastre, mai pure,
și pietrele goale palpită.
Adie miresme de vis, de pădure,
și de femeie iubită.

Sudalmele-acum nu mai par așa crunte,
și gardienii ne-njură
cu-o rază de soare pe frunte,
c-un zâmbet pe gură.

Tragem mai leneș căruța prea plină
și-n simple sfințenii de vite,
rumegăm ca și ele lumină
de-amețim de zări bănuite.

O clipă proptiți pe-o lopată, pe-o rangă,
stăm muți cu privirea-nainte.
O clipă inima noastră pare o creangă,
legănând aduceri aminte.

Și iar sub povară urnim cu tristețe;
și nu știm ce-n drum ne doboară,
osânda pe tâmple, sudoarea pe fețe,
sau, doar, o prea grea primăvară.

Și ghiontul ne-ndeamnă, sudalma ne-mbie.
Și cum ne tot frângem în mari opintiri,
pe umerii noștri soarele scrie
cruci de lumină subțiri.

Și unu iar cade și iar se înhamă,
și-n crâncena trudă fără' de răgaz,
subțire și moale ca o sfântă năframă
vântul ne șterge chinul pe-obraz.

NESOMN

Sub mine e o plită urzicătoare.
Nesomnul atârână-tavan, de cârlige.
Păianjene,-mi sfârâi pe-obraz ca o vâlvoare,
ploşniţă, muşcătura ta frige.

Fierbe neastâmpărul, vâlvoi, fără diguri,
fără zăgazuri, cu toată năvala...
Fire-aţi ale dracului, friguri,
şi voi, ceasuri groase ca smoala.

Veghea mă arde cu jorii, mă taie,
mă ronţăie până-n ciolane.
Celula năpusteşte pe mine ciocane,
rângi, fierăstraie.

Ha, gândurile mele ridică spinări
ţepoase, sculate, cum au mistreţii, –
le-aud cum se freacă de toţi pereţii...
Deasupra mea, jindul ascute frigări.

Iată şi pofta duşmancă,
mi-arată şolduri, sparge viori...
Din sânii pernii-aş muşca până-n zori,
şi din pătura neagră ca o ţigancă.

Ah, prinde-mi inima, domnule prim-gardian,
pune-mi-o-n lanţuri, vrea să evadeze,
a fugit printre paznici, a sărit metereze,
bag-o în carceră grea, de catran...

Fii atent, gardian, ia măsuri foarte severe,
nu vezi? prin vizetă mă biciuie-ntruna
aceeaşi privelişte, – o ştiu de cinci ere:
plopul şi luna, iar plopul, iar luna.

Mă, plopule, lumânarea ta, pari o ţigară,
aşa arzi subţire, drept, fără văpăi.
Şi curul domnişoarei luni, ce-obraznic iese-n afară!
Cum l-aş învineţi în băţail

VORBITOR

M-au scos din celulă-ntr-o duminică, tată...
Oftând veniseși la vorbitor.
Temnița strâmbă juca în jurul meu, beată,
și-n piept ningeă cu fulgi de cocor.

Nu m-ai strâns la piept, tată, nu mi-ai dat mâna
(acest lucru e strict interzis).
Dar s-a făcut o tăcere moale ca lâna,
peste noi cădea cerul ucis.

Șoapta ți-a fremătat doar atât: — Măi băiete...
Între noi, gardianul sever,
lacrimi înalte, ani groși, și, ca un perete,
osânda cu sârma de fier.

Cum mă priveai! Îți sta numai pulbere-n față
din odrasla cu zâmbet puțin.
Un chip ticălos fumega, din neguri, din ceață
și din putregaiuri de chin...

SÂNGELE TEMNIȚEI. STIGMATE

Dincolo, erai tu: mâna ta veștedă, tată,
ce-mi desena urși de gheață pe geam.
Obrazu-ți sfânt, luminându-mi pe foi, altă dată,
sub lampă, când „teme” scriam...

Un semn mi-ai făcut, poate a fost mângâiere,
în aer s-a rupt — creangă de lut.
Eu ți-am cules umbra mâinii, ca o părere,
și-n vis m-am plecat s-o sărut.

Tăceam amândoi. Dar, sub tăceri încleștate
sângerău și zvâcneau întrebări.
Le vedeam palpitând ca niște vrăbii împușcate,
cu piepturi umflate de zări.

Întrebau ochii: — Băiete, ce cruntă ursită
spoi cu fiere obrazul tău?
Răspundea fruntea: — Bătrânule, ocna-i cumplită,
sălbatic sunt, crâncen și rău...

Sfios, printre noi umblau aduceri aminte
în vârfuri de pași, ca pe-un preș.
Îmi venea să le pipăi năluca fierbinte,
cu mari scuturări de cireș.

Tâmpla căzuse adânc în tăcerea sonoră
plină de vorbe fără de glas...
Apoi gardianul: — S-a sfârșit sfertul de oră!
M-am ridicat de la iconostas.

Pumnii mi s-au umflat de țigări de la tine,
tată, ai spus ceva ca un fum,
și Veșnicia, cu tunet surpat de ruine,
m-a prins sub molozu-i postum...

Gardianul m-a-mpins iar în celula haină,
prin febre să te văd cum plecai,
ducând acasă, de mână, pe străzi, prin lumină,
un băietan cu ochii de rai...

CÂNTEC DIN MLAȘTINĂ

Chițorane, chițorane,
noi, din smârcul ăsta crunt,
știm că viața uragan e
și că îngeri nu mai sunt.
Știm, lungit pe trei fotolii,
doarme Dumnezeu, săracul,
într-un rai mâncat de molii
ce s-o da de-a berbeleacul.

Chițorane, basmul cade
și cad rodiile-n hău,
parcă dinții tăi le-ar roade,
rumeguș de fierăstrău...
Stăm privind din putregaie
peste noi scaieții sterpi,
pe când visul se jupoaie
ca o piele de pe șerpi...

Măi, și, totuși, să viseze
îi stă bine cărnii biete,
făcând tumbe pe trapeze
și pe șubrede comete.
Din adânc de chin bezmetic,
din celule, din morminte,
tot le-am smulge câte-un petic
zilelor cu trup fierbinte.

Tot le-am cere-o mușcătură,
viață, gușterilor tăi,
tot te-am săruta pe gură,
târfă plină de văpăi...
Tu, în găuri și-n dezastre
ne-ai dat brânciuri, și-n băltoace.
Noi, din gemetele noastre,
imnuri crâncene ți-am face.

Ah, cum te-am trosni în brațe,
de la șolduri la călcâi...
Dar tu joci pentru paiațe,
pui azurul pe momâi.
Stele-arunci ca mingi de tenis
unora ce nu le prind,
burtă-verzi, proptiți în penis,
trec pe crinii tăi, dormind.

ÎNTUNERIC

Se umflă ca marea neguri saline,
mângâi pe coapse goluri rotunde.
Strig, – strigătul Mă caută numai pe Mine,
pipăi, – numai tristul Meu sânge răspunde.

În jurul Meu, lumea așteaptă să fie.
Sunt Marele singur, stăpân absolut pe Nimic.
Pentru Mine Vecia dansează, în gol, din buric,
și mă poștește la neagra ei feciorie.

Tot așa singur în tăceri fără toarte,
o fi fost și Dumnezeu în genuni;
nici trăsnete-n jur, nici furtuni,
nici măcar Moarte.

Trebuie, poate, să suflu duh împrejur,
prin Mine-nceputul cel mare să-nceapă...
Întind brațul drept în golul cel pur:
Facă-se cer! Facă-se apă!

— Viață, arată-te! Moarte, înhaț-o!
Mișunați, voi, găngăanii, surpați-vă, stele!...
Tăcerea sălbatică numai c-un braț o
culc, împlânzită, la tălpile Mele.

Sub Mine aud cum se rupe
himenul candoarei supreme...
La semnul Meu, celula apare din Vreme,
și viața ei ca un stup e.

Tavanul se freacă la ochi, șoarecii rod,
pereții scâncesc, purecii sar până-n lună,
și Eu Mă plimb peste ei, prin genună,
pe aerianul Meu pod.

Duh sfânt al celulei care palpită,
o cresc ca pe-un cosmos unic...
Numai pe tine, Tristețe cumplită,
n-am vrut să te scot din Nimic.

Și, totuși, ești: crești în Mine adâncă,
îți simt și-n carne burghiul rămas,
– ca un cancer năprasnic, care-Mi mănâncă
trupul de Dumnezeu, ceas de ceas.

CÂNTEC DE NUNTĂ

Vără-mi junghiul tău, tristețe,
crește-mi, jale, ca o bubă...
Patru gardieni în dubă
m-au tot dus pe căi răzlețe.

M-au tot dus la neagra nuntă,
să mă-ngroape, să m-ascundă,
unde-i negura mai cruntă,
unde-i ocna mai afundă.

Și tu, Temniță-mireasă,
m-așteptai cu masa mare:
numai lacrimi în pahare,
iar în bliduri fiere deasă.

Temniță, mireasă slută,
spulbera-ți-ar vântul praful,
c-ai pus moartea cu tariful
să ne zică din lăută.

Sună-ți, diblă, bărzăunul,
a oftare, a jelanii...
Stă în capul mesei unul:
lacătul proptit cu anii.

Ah, Boleșnița, lălâia,
cu vin roșu vrea să-nchine!
Foamea, Ofica și Râia
șed la masă lângă mine...

Fă, mireaso, fă, spurcato,
ploșnițele ți-s nuntașii;
sârba nunții mi-ai jucat-o
cu tâlharii, cu viețașii...

Și-n celulă-ntins-ai lesne
pat de nuntă și-ndrăgire,
doisprezece ani în bezne
să-mi sugi carnea mea de mire.

Doisprezece ani, subt șale
putregaiul să-ți frământ,
și duhoarea gurii tale
să ți-o port în piept mormânt...

Cântă-mi, Moarte, din lăută,
zi-mi cântarea cea mai cruntă
pentru cea mai neagră nuntă,
cu mireasa cea mai slută!

PROGRAM ZILNIC

La 6, sună-n *poarta-ntâia*
trezirea pentru vizuine.
Ies hoții galbeni ca lămâia,
să-și spele fața prin latrine.

Îi văd, grămezi, în soare lănced,
plecați pe străchini împuțite,
cum hăpăiesc din terciul rânced
ca niște fiare hămesite.

Și eu iau terciul, printre dreve,
și-n ochi îmi ard aceleași lame...
Lihnirea asta din ce ev e?
De câte mii de ani mi-e foame?

Pe ceafă-mi stă proptit bârlogul.
Lung, scârțâi din ciolane goale,
și doar Urâtul, șontorogul,
îmi dă, în cârji, mereu târcoale.

Tavanul pururi îl măsoar,
el mi-este cerul, orizontul...
Sânger de poftă de mahorcă,
trecutu-mi face semn cu ghiontul.

La prânz, m-arunc peste fasole
ca vulturii pe-un stârv ce coace...

Sus, dintr-un maldăr de corole
mă vede Duhul Sfânt și tace.

Afară, zornăie viețășii,
se plimbă-n lanț și-n disciplină,
și cum prin fier își mută pașii
le sună inima-n rugină...

Tu, carcero, și tu, osândo,
pe trup îmi creșteți ca feriga.
La 5, mi-azvârlă mămăliga,
și iar turbez, înfulecând-o.

Și iar rup carnea de pe mine,
să-mi pipăi viața pân-la oase...
Apoi, după program, la 6,
la rând, *numărătoarea* vine.

Mă schimbă-n cifră gardienii,
să iasă număru-n registru,
lar țipă lacătul sinistru
și iar mă ronțăie vedenii...

Cu beznele mă-nec și spinii
în mari torente nesătule.
Alături, dorm, oftând, vecinii,
și-n somnul lor din vechi celule

miroase-a fân cosit și-a cimbru,
apare-n zâmbet Prea-Curata,
sau ard un phalos – corn de zimbru –
și-un viol mai roșu ca mușcata.

LANȚURI

Vă privesc prinse zdravăn de glezne cu nituri,
fac un pas, vă aud zornăind fierăria.
Crâncen mă simt priponit de granituri,
așa m-a legat de ea veșnicia.

Mă culc, mă ridic, sun din carne, din oase,
pâinea mea sună, apa mea sună, somnul meu sună.
Parcă întreg sunt făcut din fier și furtună,
pe nicovală și subt baroase...

Ca lupii mă rupeți, ca iadul mă frigeți,
în țipătul vostru Satana mă strigă...
În rărunchi, în plămâni, cătușa mi-o-nfigeți,
până și-n inimă am o verigă...

Lanțuri, vă pipăi cu ură zangătul groaznic,
m-ascund, mă îngrop, nu scap de teribilul sunet...
Și totuși, v-am mai purtat, altădată, fierul năprasnic,
sunetul vostru în trup mi-a rămas ca un tunet.

Lanțuri, lanțuri, îmi amintesc de voi foarte bine:
departe, departe, în plumbul topit al amiezii,
tot voi m-ați legat de grozave ardezii,
vulturi de foc să rupă așchii din mine...

HAINA ROȘII

Haine de temniță, roșii, cu vine ca smoala pe ele...
Mi s-au făcut carne pe oase, mi s-au făcut piele.
Din teaca lor vie nu pot să mă smulg și să fug,
fiece mușchi are-un lacăt, fiecă os un belciug...

Haine de temniță, haine de flăcări și de noroi,
parcă vin din măceluri și din mocirle cu voi.
Mă văd în băltoace: sunt ca un diavol căzut de departe,
din alte țărâmurii, din lună, din vreo cometă, din Marte.

Vărgat ca jivina din jungle virgine,
m-arunc peste mine, sălbatic, în salturi feline.
Cu mlădiere vicleană de ierburi și trestii,
am pânze și lunecări și târâșuri de bestii...

Dar, după o noapte de plâns, de nesomn și de febre,
cum stau și privesc dungile voastre-nroșite și negre,
pricep: v-am stropit cu sângele meu din artere
și cu șiroaie smolite de lacrimi și fiere...

FECIOR DE HOAȚĂ

În pavilionul de femei, peste noapte,
scrâșnind a născut una din hoațe.
Luna și-a scos țâțele pline cu lapte
și-a vrut să ia pruncul în brațe.

S-au repezit toate hoațele celelalte,
să-nfășure plodu-ntr-o veche broboadă...
Șoareci, prin colțuri se sfătuiau ce să roadă,
afar-mergeau stele pe picioroange înalte.

Păingi coborau pe sfori să vadă lehuza,
greu duhnea după ușa hârdăul.
Noaptea, la gratii, își desprindea dintr-un nasture bluza,
hoațele cântau în urări: — Fă, să-ți trăiască flăcăul!

Iar tu zâmbeai, făcutule din chiparoase,
fraged născutule în pușcărie...
Pe rând, te strângeau la piept muieri ticăloase,
să-ți pipăie zăpada trandafirie...

Și tu zâmbeai, în odaia rău duhnitoare,
prunc al osândeii, odraslă de hoată...
Zâmbetul ăsta-l vei lua cu tine în viață,
sau vei târî doar oftatul ca un lanț de picioare?

Măine, fecior de târfă ți-or spune unii,
alții și-or aminti c-ai fost născut după gratii.
Trântit pe pământ de viscolul galben al lunii,
tu nu-ți vei cunoaște numele tatii.

Poate și tu vei hoți ca maică-ta, mâine,
cuțitul tău va izbi, într-o noapte cu glugă.
Poate pentru inele, sau doar pentru-o pâine,
temnița lacomă o să te sugă...

Sau, poate, vei fi ca un cireș la rusalii,
tânăr și plin de rumene fructe.
Vei pescui din oceanele tale coralii,
și-ai vrea să treci peste veac pe mari viaducte.

Și, poate, vei vrea peste tot să te-mparti, să te dăruie,
să legi chiar și rănille stelelor în alte ținuturi.
Lumina o vei lua de piept ca s-o scuturi,
auru-i greu să cadă în pumnii oricărui...

Și-atuncea vor spune la fel: — Iată fiul de hoată!
Ți-or pune ca maică-tii fierul roșu pe frunte,
și-n lanțuri și-n brânci te-or aduce temniței crunte,
să te faci bestie, ură și ceață...

ȘI-ACOLO SUS, ÎN VĂZDUH

Și-acolo sus, în văzduh, de bună seamă,
temnițe sunt și ocne destule,
și după uși de granit și aramă
zac, ferecate, celule...

În spații se-aud, uneori, plânsete-ncete,
noaptea, apar sus, pe boltă, dreve de foc,
și ochi osândiți se ivesc la vizete,
lacrimi să verse și nenoroc.

Alteori, zangăt de lanțuri stă să coboare
din slăvi, peste frunțile noastre.
Chei se-nvârtesc în lacăte-albastre
și scârțâie-aerlene zăvoare.

Sunt temnițe sus, ne fac semn, ne dau de veste...
Eu stau și culeg depărtatul lor zvon,
și parcă zăresc după gratii celeste
surâsu-ți, Cervantes, și tifla-ți, Villon.

Sunteți acolo, verilor, fraților,
în carcere strâmte, de nestemate...
Salut, smintiților splendizi, salut, deșuchiaților,
Ave, nălucilor întemnițate!

Încă și-acolo, pentru păcatul cel mare,
jupânul Secol vă bate cu pietre?
Și-acolo vor să te suie în spânzurătoare,
Vere François, ilustru cumetre?

Sau, stând sub zăvoare, sublime pramatii,
Villon și Cervantes, dragi derbedei,
puneți celulele-n strung și, prin gratii,
aruncați Europei scânteii?

Poate în temniță, sus, faceți aur sintetic,
– alchimistul Cervantes, pungașul Villon –
v-o fi învățat meșteșugul tot un eretic:
Maistorul Vis, iscusitul Patron...

Sunt temnițe sus și sunt carcere-nchise.
De-acolo, din nori, haimanale divine,
dați lumii cu tifle, fabricați paradise,
sau, frați de păcat, lăcrimați peste mine.

Da, noaptea târziu, plângeți și voi la zăbrele.
Atunci, din celula-mi lumească scot palmele-afară,
lacrima voastră de flăcări să-mi cadă în ele
și să se facă inel, ori brățară...

LIBERTATE

Veacuri, lungit, țeapăn pe spate,
rumeg vedenia ta, Libertate.
Sălbatic, îți ling flacăra, aurul,
ca sarea în bulgăre, taurul...

Zănatic ți-e, Libertate, strigoiul,
când joacă pe spinii mei tontoroiul.
E-un joc îndrăcit de călușari și de iele,
pe dumicatele mele,
pe somnul meu de vitriol,
pe arșița cu care mă scol.

M-acopăr cu pătura, cu rogojina...
Îmi arzi întunericul, îmi frigi lumina.

Când stai în mine, amară și groasă,
ca drojdia de cafea în ceașcă rămasă,
când mi te pipăi, prin febrele mele,
subțire în glezne, dulce la piele.

Ah, cu ce foame fecundă-aș pătrunde
între coapsele tale rotunde...
Cum ți-aș intra în amiezele-ți vaste,
ca un cuțit între coaste!

În visteria ta zăvorâtă
vreau să răzbat, cu dinamită.
Hămesit după tine, de zile, de ani,
te-aș sparge ca pe-o casă de bani.
Cu gură de lup, cu șperacle, cu chei, cu unelte,
te-aș jefui de fulgere zvelte!

Cumplit te mai vor, Libertate,
poftele mele-ațâțate!...
Din talerul tău plin cu smaragde fierbinți,
aș îmbuca, mârâind printre dinți,
ca o lupoaică turbată
sfâșiind un hoit de mânzată...

Și, totuși, ce teamă zbârlită și stranie
de tine mă prinde, sfântă pierzanie!
Mi-e teamă de toate exploziile tale,
mi-e frică de grindina bucuriilor goale.
Mi-e frică de puhoaiile lor revărsate,
de trăsnetele tale, o, Libertate!...

Atât de crunt te râvnesc, că mi-e groază
să nu mă strivească enorma-ți amiază.
Mi-e frică de teribilu-ți soare
să nu mă omoare,
să nu mă îngroape de viu, sub mormane
spăimântătoarele lui uragane...

Strâng pleoapele... Liber, afară,
cu nările-n vânt ca o fiară.
Liber, ca o sălbăticiune,

în păduri, în orașe, în uriașa-ți minune,
liber, sub lăvele tale toride...
Libertate, văzduhul tău m-ar ucide!

Nu, n-am să pot îndura, Libertate,
năprasnica ta voluptate.
Domnilor paznici, opriți-mă-aici,
în celula mea cu urzici,
în somnul meu cu vitriol,
în mlaștina mea, în nămol.
Trageți zăvorul puternic, încuiați lacătul bine...
Libertate, mi-e frică de tine.

TOAMNA ÎN TEMNIȚĂ

Toamnei, în temniță, nu-i vedem lămpile-aprinse.
Adulmecăm doar mirosul ei bun ca aburul ciorbii,
și-o pipăim pe-ntuneric, ca orbii,
printre zăbrele, cu mâinile-ntinse...

Toamna, în temniță, n-o vedem niciodată.
Dar noaptea-auzim cum tușesc celule, alături,
și-o simțim lunecând ca o cățea mare, roșcată,
momită să lingă sângele cald, vomitat de sub pături.

Ziua, poate ni-i dor de parcuri fastuoase,
cu steaguri de purpură și steme regale...
Seara, – ascultăm șirvind burnițe negre în oase,
și-om muri fericiți într-un pat alb prin spitale.

Toamna, în temniță, n-o vedem niciodată,
o pipăim ca infirmii, o mirosim ca dulăii...
O, de-ar intra printre gratii o frunză incendiată,
i-am duce la buze pâlparea văpăii,

apoi am pune-o în piept și-am scoate inima afară,
și inima veche ploii i-am da-o, s-o ia și s-o joace
prin mahalale uitate și pe maidane sărace,
unde, desculți, anii noștri în bile jucau, odinioară...

CÂND VOI MURI

Când voi muri în temnița asta spurcată,
strivit de strigoii celulei și de milenii,
or singur punându-mi o sfoară de beregată,
în moartea mea nu vor fi duioșii, nici sfințenii.

Nici un heruv nu-mi va fi lunecat peste față,
mortii să-i dea împăcare, surăs și blândețe.
Îngerii mei au fost osândiți la ocnă pe viață,
sau spânzurați, ca hoții, prin piețe.

Obrazul în scârbă mi-o fi împietrit și-n dezgusturi
trupu-ntreg o să-mi stea rășchirat ca o gheară.
Din inimă s-o ridica o mireasmă amară
de floare de soc, de cucută, de brusturi.

Și ura, în ochi, mi-o-mpleți șfichiuri de negre curele,
obrazul lumii să-l fulgere ca o biciușcă.
Dinții rânjiți părea-vor că rup și că mușcă
din toate năpastele mele.

Și mâinile parc-or sta gata de trânta cea mare,
cu pumnii grei să izbească-ntr-un piept de furtună,
sau viața s-o prindă de gât și s-o pună
în fața mea, în genunchi, să-mi ceară iertare.

Vânăt de silă și ură, leșu-mi sălbatic
nu va fi luminat de raiuri boltite...

Cei ce-or intra în celulă vor merge ca pe jărat
pe urletul meu, ca pe cuie, ca pe cuțite.

Și-am să las în celulă o baltă de lacrimi sărată,
și vor aduce căldări, smârcul amar să mi-l strângă.
Zadarnic s-o umple cu plâns găleată după găleată,
din ciment vor musti lacrimi noi și pereții mereu au să plângă.

Și-un scuipat, cât mai gros, repezit cu putere-n tavan,
am să las, să-mpietrească pe veacuri ca stalactita.
Prin el, vreau să-mi țintui de-a pururi ursita,
sus, pe un cer decăzut și dușman...

SĂRAC SUNT, DOAMNE

Sărac sunt, Doamne, sărac...
Sărac în celulă, sărac întru toate.
Sărac sunt, Doamne, sărac,
și bucuriile Tale-s bogate.

Să mă apropii de ele nu pot, nu mă lasă.
Lihnit sunt și foamea mă taie:
vreau sâmburii ce-Ți cad de la masă,
vreau tot ce arunci la gunoaie.

Din toate minunile Tale
nu văd o zdreanță, nu pipăi nimic.
Pentru-osânditul calic
ai numai ziduri în pieile goale...

Departe, departe, -ntr-o țară-azurată
cu soarele ca o fântână,
Doamne, era un zugrav altădată,
bătrân în bojdeuca-i bătrână.

Sărac era, Doamne, și-n ruga-i neghioabă
cu jind îți cerea și cu frică,
un sturz sau o mierlă să-i dai în cocioabă,
să-i cânte-n tristețea-i calică.

Ofta după zboruri, tânjea să le-asculte,
să le dezmiere viersul suav...
De-atâta vechi dor și oftaturi prea multe,
Pasăre-l porecleau pe zugrav.*

Și nu izbutea calicul să-și cumpere
un pițigoi, cel puțin, un sticlete...
Dar, Doamne, văpsele i-ai dat să-și astâmpere
dorul, cu ele, pe un perete.

Și-a prins să-și văpsească bordeiul în grabă.
Zburau și foșneau cintezoii cântăreți,
graiuri de aur ieșeau din pereți,
aripi și cer se vărsau în cocioabă...

De ce nu-s și eu ca zugravul sărac?
De ce nu-mi dai, Doamne, și mie, văpsele,
în celula săracă să-mi fac
chipuri și umbre și rândunele?

O jîmblă-aș picta, ca o fată mezină,
aș pune zări de jur împrejur,
și lâng-o cinzeacă de tescovină
aș da o bidinea de azur.

Poate aș ști, ca zugravul povestei,
aur și cer din pereți să deschid.
Poate, din ani, aș scoate chipul nevastei
și l-aș pune să plângă pe zid.

---

* Paolo Ucello, pictor italian din Florența Renășterii.

Și-aș scrie, pe var, și osânde mele,
să geamă, să ardă, veac după veac,
Din sânge și fiere mi-aș face văpsele...

Sărac sunt, Doamne, sărac. *

FRIG

Curge, curge, din nesecate cișmele,
Frigul, Frigul, teribilul Frig.
Printre zăbrele dârdâie ziua de țipirig,
drevele clănțnesc din măsele.

Chelăie lacătul, afară la ușă,
Ca o spinare de bivol stă pătura sură.
Inima mi-a fumegat, o vreme, pe gură,
și s-a stins în cenușă.

Mi-e frig, mi-e frig, – vreau să urlu, să zbier,
cu țipăt metalic de fierăstraie.
Țipătu-nțepenește în ger,
ca o momâie de paie.

S-a zgribulit patul, celula e de hârtie,
ghetele-au tremur și mârâit de potăi...
Mi-e frig. M-aș vrea opărit cu leșie,
aș mesteca tăciuni, aș bea vâlvătăi.

Peste tot, în ciolane, în vine,
frigul temniței asmute zăvozi.
Zdrențe de piele se dezlipesc de pe mine,
ca niște hălci de moloz.

Ah, cum mă deșiră grozavele haite,
reci, lucii, colțoase!...
Carnea ar vrea să se vaite,
dar se desface, felii, de pe oase.

Degetele mi se rup cu pocnete seci,
așchii de stalactită. Peste picioare,
mi-au trecut camioane, tractoare,
și gleznele mi-au căzut, undeva, într-un beci.

Mi-e frig, mi-e frig, MI-E FRIG, MI-E FRIG!
Aș scrie pe ziduri crunt testament:
— Grijania mă-sii de Frig!...
Sângele scheaună: mi-e frig, mi-e frig,
apoi se scurge jos, în ciment...

Foamea, jindul, poftele nu mă mai dor,
mi s-au făcut țurțuri sub piele.
Până și lupii urilor mele
au degerat în zănoagele lor...

SPITAL PENITENCIAR (REPORTAJ LIRIC)

„Salonul” este vânat, și vineți condamnații...

Pedeapsa-i scrisă mare pe foi de-observații
Și caligrafiată, alături stă boala.
5 ani, 8 ani sau 10 se-nșiră-n toată sala,
„munci silnice” își varsă plămânii-n scuipătoare,
o „temniță grea” coace zemoase plăgi murdare,
un preventiv scâncește, viețășii îl înjură.
Furiș, mahorca-i scoasă de sub salteaua sură
și fumul se îngroașă cu tusea deopotrivă,
în duh de nădușeală, de iod și de salivă.

Strâmbi, când se-ntorc în paturi, bolnavilor le pare
că tot aud un zangăt de lanțuri la picioare;
când urcă termometrul, în geamăt de vedenii,
văd, parcă, îmbrâncindu-i în dubă, gardienii...

Ssst! domnii medici intră în sălile de-alături,
chiștocurile, supte sălbatic, fug sub pățuri,
surd mormăind se pleacă severele halate,
peste puroaie scurse și cărnuri îngălate;
bolnavii-și sug obrazul, gem lung și fiecare
în vorbe stinse spune că-l doare rău și moare,

și toți tușesc ori scuipă, cu spaime de jivine,
„don doftor” să nu creadă că s-au făcut mai bine.

Solemn, „vizita” trece în secții mai departe,
țigările pitite ies din saltele sparte,
și scofâlciți de foame, hoții lihniți așteaptă
să li se-mpartă pâinea cleioasă și necoaptă...

II

Seara, vin gardienii, scriind în condici grave
„ieșiții” și „prezenții” osândelor bolnave,
și pun la ușă drugii, năprasnice zăvoare.

Saloanele cu febre par niște cuști cu fiare.

Atunci apar din mâneci vechi cărți de joc jechoase,
Plămânii trag plugare și glume ticăloase,
bolnavii ies din paturi, tiptil, ca din bârloage,
se strâng și râd în grupuri diforme și oloage,
beți de-amintiri scârnavе și șoapte-ntărâtate
despre băți, sau despre muieri încălecate...

Unii-nclăștează pumnii și stau așa, scrâșnind,
alții fac socoteala pe degete, cu jind,
cât mai e oare până duminică, să vină
la vorbitor nevasta, cu ceapă și slănină...

Barbutul zvârle zaruri și-njurături pe jos, –
și când își stinge becul obrazul ofticos,

târziu, câte-o nălucă tot bâjbâie, pe vine,
să fure pâine-ascunsă sub pernele vecine,
sub pături, hoții tineri se masturbează-n friguri,
și visul – rău de flăcări – se varsă peste diguri...

Fetid și putred, somnul miroase-a pansamente,
dar pernele vibrează, prin aripi transparente,
și, unul după altul, nemernicele paturi
fug pe fereastr-afară, în lacrimi și oftaturi,
și-n noapte zboară-acasă, la țânci și la neveste,
plutind pe sub arcada miresmelor celeste.

COLIND

Hai și la noi, hoților, hai, spărgătorilor,
în ceata colindătorilor.
Hai, nemâncăților, prin temnița mare,
sunați din lanțuri urare.

Hai cu colindul, cu plugușorul...
Să geamă buhaiul ca dorul,
jalea trosnească din bice de foc,
grâul stelelor s-aducă noroc.

Din sângele osândelor, hai, ticăloșilor,
– în zori, la cântatul cocoșilor –
sorcovă neagră să ne croim,
lumea cu lacrimi s-o sorcovim...

Hai și noi cu sorcova,
pe sub cer, pe undeva.
Doamne, pe la ușa Ta.

Sorcova, neagra,
cu Râia și cu Pelagra,
cu Lingoarea
țiitoarea,
cu Foamea-mireasa
și păduchioasa,
cu Lanțul-boierul

care-și sună fierul,
cu Zăvorul
domnișorul,
și cu Lacătul-turbatul,
mânca-l-ar bubatul...

Cu astea te sorcovim,
pe la noi prin țintirim,
îți cântăm sub rai, haini,
uscați și vâlvoi de spini,
arși de jale și năpastă
ca nucii trăsniți în țeastă,
stătuți și golani
de-o mie de ani...

Câte cuie pe casă,
atâtea nopți am plâns cu pucioasă.
Câți gândaci pe sub odăi,
de-atâtea ori am gemut vâlvătai.

Dar-ar Noul An la noapte
să ningă fasole și lapte,
să cadă din Rai
tutun și mălai
cât pe boltă stele,
în pozunare lovele,
câte ploșnițe grase
țoale și garoase...

Din celule, ca din racle,
Doamne, îți cerem șperacle,

clești și scule, să trosnească
ocna ca o iască,
să-i plesnească fiarele,
să crape zăvoarele,
lacătul să sară,
să iasă hoții afară...

Temnița toată, rămână
cu ofica, într-o rână,
cu păingii și chițcanii,
înghiți-o-ar anii!...

Hai și noi cu sorcova,
pe sub cer, pe undeva,
Doamne, pe la ușa Ta.

Pentru vorbele spurcate,
colind și păcate, –
Doamne, Împărate,
cum ești tu, pe-un tron de sloi,
cam zăltat și cam ciocoi,
nu Te supăra pe noi!

CÂNTEC DE URĂ

Tu, Doamne, ce împreuni în holde
prescura și cu bălegarul,
când ziua caldă ca un șold e
și e lumina ca paharul,

Tu, Milostivul; și tu, Bunul,
ce-n coropișniți pui veninul
și-ngrași cu suc de crini tăunul,
răsești urzica și-nalți spinul,

Tu care ciobănești, cerește,
libărcile din dușumele,
Părinte-Sfânt, blagoslovește,
zâmbind, și holda urii mele.

Din cruntele semințe pline,
ale durerii ne-mpăcate
și din gunoaiele din mine,
ea crește-naltă și se zbate.

În smârcul ocnei împuțite
și-n rănille mereu fertile,
ea-nfinge rădăcini cumplite
cu guși grozave de reptile...

SÂNGELE TEMNIȚEI. STIGMATE

Celula gălgâie, în noapte,
de seva plânsului ce-ngrașă
hainele tulpini răskoapte
cu pârgă neagră și vrăjmașă.

Aud, ținându-mi răsuflarea,
cum prind, mugind, să se ridice
Amarul, Jalea, Disperarea,
în lungi, însângerate spice.

E-un clocot surd și-o grea foșnire
de lanuri aspre și barbare.
Dă-i suferinței unduire,
dă-i, Doamne, urii mele, soarel

Vreau o recoltă-nveninată,
suflată-n lacrimi și-n aramă...
Nu mă-nvăța să iert vreodată,
și rodul urii fă-l să geamă.

Să-i ardă mâna, cu pucioasă,
cui spicul crâncen mi l-o frânge...
Din orice pai catran să iasă,
din orice bob să curgă sânge...

Numărul celulei mele.
Numărul hainei vărgate.
Numărul cheii turbate
intrând în lacăt, scrâșnind din măsele,
ronțăind ciolanele mele
și oasele Veciei uscate.

Numărul cu care mă strigă
la terciul cu mămăligă,
la dus hârdăul afară...

Numărul meu de fiară.

Numărul care arde mereu
pe cușca mea milenară.
Numărul plânsului meu,
numărul sângelui meu.

Îl simt bătut în piept cu ciocane,
Îl simt înfipt în piroane...
adânc, adânc, pân-n inima-adâncă,
și încă, și încă
mai adânc, mai departe,
până la moarte.

Două sute optzeci și unu...
Numărul ca un blestem,
cu el înfulec tutunul,
cu el hăpăi ciorba, cu el dorm ghem,

cu el scuipe flăcări și gem,
cu el fierb în lavă.

Îl văd zugrăvit enorm, cu otravă,
pe somnul meu, până-n stele...

Numărul zodiei mele.

Două sute optzeci și unu.
Până-n celulă, la mine,
alte două sute optzeci,
de lanțuri, de cuști, de jivine,
zăngăne, hăpăie, urlă ca mine, —
alte două sute optzeci
de bestii, cu gheare haine,
zgârie pietrele reci,
gâtuie viața, ca mine,
rup hălci din aduceri aminte,
mușcă, prin somn, o țată fierbinte,
se izbesc de pereți ca niște lilieci,
sau doar putrezesc înainte,
ca niște morminte,
alți două sute optzeci...

Două sute optzeci și unu.
Numărul cu care mă târâi
prin sângele cuștii, și latru, și mârâi...
Două sute optzeci și unu.
Numărul cu care râd ca nebunu',
scriu coapse și sexe pe zid,
și-n fiecă clipă ucid...

SCRISOAREA TATII

Fiule, fiule, lungă e calea...
Ca-n basm pân' la tine sunt mări și țări,
trenuri, păduri, jandarmi și ocări,
și stele ce nu ne știu jalea.

Dorul de tine mi-e așa, ca o furcă
proptită cu dinții în beregată.
Din fundul Aiudului, ochii tăi urcă
pe cer, ca doi luceferi de piatră.

Mănânc: ești în lingura mea. Fac un pas:
șchioapeți alături în fiare.
Aprind o văpaie la iconostas:
cad lacrimile tale din lumânare.

Prin somn, vine lanțul tău, blestematul,
Cu mari zornăieli să mă scoale.
— Lanțule, lanțule, lasă-mi băiatul,
ferecă-mi mie gleznele goale.

Cum să-ți strămut în carnea mea chinul?
Cum să-ți beau, fiule, osânda toată?
Plecat peste neagra-i fântână sărată,
seca-i-aș, goli-i-aș veninul...

Uneori noaptea, maică-ta vine,
cu pași de iarbă din țintirim:
— la-ți plânsul, bătrânule, și haide cu mine,
temnița-n lacrimi adânci s-o topim...

CURGERE

Pe sub timpul de cremene seacă,
curg ca o gârlă împuțită și rea.
Sălcii bătrâne s-apleacă,
— nopțile — pe curgerea mea.

Mă sfâșii în stâncile lunilor,
ca vântul de munții cumpliți.
Năpârcilor, zilelor, anilor, căpcăunilor,
mă sugeți, mă beți, mă goliți...

Nu-mi mai umblă prin inimă nimeni,
în somn nici un pas nu mai ninge,
Rar, în zeama neagră de chimen,
lacrima mea se-aprinde, se stinge.

Ah, hoitul meu iară și iară
se face moloz pe podele...
Mereu fluviul temniței mi-l ia și mi-l cară
departe, în iad sau în stele.

Curge gunoiul meu, curge-ntruna...
Vin scâncete lungi din basme, din ieri.
Hoții, la gratii, pofind muieri,
încalecă luna.

HALUCINAȚII

Seara,
când vântul se-ntoarce acasă,
ca un cocon, ca un boier,
în trăsura lui somnoroasă,
laștept după drevele mele de fier,
și-acolo sus, lângă cer,
îl despoi de giubeaua lui de mătăasă.

Cheia trosnește în broasca amară,
mă subțiez printre gratii, afară.
Hoții vin în cer după mine,
cu mâinile pe carabine.
Atunci mă reped să-l omor
pe Jupânul Luceafăr, pe-acest domnișor
cu juvaere păgâne:

— Dă-mi colierul, Jupâne,
brățările dă-mi, și agatele,
și inelele tale, spurcatele...
Punga ta grea de rubine,
zvârle-o, s-o am pentru mine,
și-aruncă aur la toți
ceilalți treizeci de hoți...

SÂNGELE TEMNIȚEI. STIGMATE

Și noaptea,
când arde văzduhul sălbatic,
tâlhărescul meu şuier adună
toate celulele cu somn de jărat.

— Hai, spărgători, împreună,
hai, derbedei, hai, golani:
porțile raiului bătute-s cu bani,
și dac-om intra pe ferestre în lună,
în beciul ei de mărgean,
ne-om îmbăta cu trăscau și alean.

Iar dincolo, în funduri de somn și de veac,
hoților, ne-așteaptă-n iatac,
ne-așteaptă-o muiere, pe fiecare,
cu pântec de miere și de uitare,
și cu sărutul adânc, ca un lac.

IN MEMORIAM

Pe deținutul sinucis ieri dimineată
toți îl răsfată.

Toți i-ar da o țigare,
Don-Prim nu-l mai înjură în treacăt,
și nu mai trebuie lacăt,
nici lanț de picioare.

O soră sau cumnată
la îmbrăcat în cămașă curată;
și însuși Septembrie-i pune
pe piept caldă lui moliciune,
ca și cum ar picura o fântână
de borangic și de lână.

Acum are tâmpile cerești,
pline de-o mare dulceață,
parcă nu pleacă din viață,
parcă intră-n povești...

Azi, porțile temniței larg s-au deschis
pentru deținutul sinucis:
începând de la orele zece
e liber să plece.
E liber? Paznicii se-ncruntară:
Putem să-l lăsăm pe poartă afară?
Cum, nimeni nu se mai teme
că osânda și-a sfârșit prea devreme?

Viețașilor nu le vine să creadă,
toți se reped la gratii să vadă
cum gardienii din poartă
nu-l îmbrâncesc și nu-l ceartă,
ci se descoperă mut
că trece un deținut...

Temnița auie: Pleacă, pleacă...

lisuse, Tu ai trimis
cotiuga asta săracă
să ia pe cel sinucis?
Ai loc și pentru noi, condamnații?
Pentru noi, ticăloșii, scuipații,
gunoaiile, lepădăturile,
se mai îndură Scripturile?
În basmul unde-ți lunecă pașii
e voie și pentru noi, pușcăriașii?

Deschizi rare ușile stelelor Tale
la pramatii, la haimanale?
Sau și acolo, la Tine,
sunt lanțuri, gardieni și suspine?
Poate și-acolo, pentru furi și mișei,
ai gratii, lacăte, chei,
și poate, și-acolo-n celule albastre,
câte-un nemernic din turmele noastre
supără iarăși pe bunul Tată
și, în osânda lui blestemată,
se sinucide încă o dată...

CÂNTEC DE HOȚ

„Fă-mi, Doamne, fereastra ușă, lanțurile nuielușă...”
Bocet de temniță

Prinde, Doamne, vremea-n palmă
și n-o mai lăsa să doarmă,
dă-o-n brânci de-a berbeleacul,
că-mi sunt nopțile cât veacul,
zilele dușmanele
sunt cât bărăganele,
clipele hainele
sunt ca măcăcinele...

Fă-mi, Doamne, fereastra ușă,
cătușele nuielușă,
drevele sfori de mătase
și cheile chiparoase.
Lanțurile arde-le
ca flacăra joardele;
gratiile când le-ating,
fă-le ațe de păing;
cheile, neunsele,
să zboare ca frunzele.

Temnița face-o-ai, face,
cât un ou, cât o găoace;
nici de-a lungul, nici de-a latul

SÂNGELE TEMNIȚEI. STIGMATE

să nu-ncapă-n ea oftatul.

Poarta mare cu zăvoare
fă-o drum, fă-o cărare,
lacătele de ocale:
bulgări de zăpadă moale,
să vină din cer o ploaie
lacătele să le-nmoaie;
să răsară soarele
să-ndoaie zăvoarele;
lacrimile-amarele
să topească fiarele,
și jalea ca melița
să melițe temnița.

FOAMETE

Foametea zgâlțâie temnița
ca un crivăț de mare turbare.
Viețășii cad din picioare,
sunt numai jind, numai gură,
foame și ură.

Ciuciți, pe brânci, într-o rână,
ar mesteca mărăcini și țărână.
Ochii se-implântă-n ușa dușmană
ca niște cuțite-ntr-o rană:
poate tot va să vie
fiertura cu duh de leșie.

Din zori la amiază,
fiara lihnită stă trează,
și când, fumegând, nemernica zeamă
cu abur de mlaștină-i cheamă,
blidele tremură-n mâini
și toată haita de câini
îmbrâncindu-se, gata să cadă,
se-aruncă, gemând, peste pradă...

Orice suspin, orice vorbă
e mămăligă și ciorbă;
ciozârte de pâine ies de pe buze
și crapă în aer ca niște obuze.
Peste zoaie, peste gunoaie,
strigoii strâmbi se-ncovoie:
pentru o umbră de praz,

SÂNGELE TEMNIȚEI. STIGMATE

gheara se repede-n grumaz;
pentru un putregai de cotor,
pumnul face omor...

În supa turbată,
holbată veșnic în beregată,
pofte crâncene coc...
Ca un trăsnet de foc,
pântecarița rupe din șale
despică, sugă, jumoale.
Măcel par latrinele și zahanale.
În duhori ticăloase, pe vine,
gându-nfulecă hartane haine,
sfârtecă, 'nghite, sfâșie
hălci nălucite de carne vie...

Noaptea-n celule de fier, tâlhărește,
Foamea scrâșnește, pânđește,
pe carabină, la drumul mare,
și cere Mâncare!

Zilnic, sub pietrele reci,
pe masa de tablă din beci,
alt stârv, ca un vultur năprasnic,
se pregătește de-un straniu praznic:
cu pliscul, cu gheara, stă parcă s-apuce,
taine și bezne să-mbuce.

Așa, încleștat și fugit de osândă,
hoitul din pivniță rânjește la pândă,
sălbatic, cu dinții, cu mâinile bete,
mușcă din moarte cu sete...

CIMITIR DE DEȚINUȚI

Alături de temniță, pe-o rână, pe-o coastă,
cimitirul nostru adastă.

Tace. Așteaptă sicrie sărace
cu număr de smoolă scris pe capace.

Cimitir fără iarbă – doar humă –
ocolit ca o molimă neagră de ciumă.
Morminte fără poveste,
unde nu-ngenunchează neveste,
unde mame nu plâng,
unde nu cad lacrimi de țânc...

Crucile, strâmbe și șchioape,
vrură să fugă, să scape,
dar numai o clipă rebele –
parc-ar fi fost somate de sentinele:
au stat pe loc. S-au supus.
Au ridicat mâinile-n sus.

Uite, gardienii le-au pus în fiare
pentru încercare de evadare...

Cât îi ziua de lungă,
vântul le numără-n dungă:
Cinci... zece... treizeci... toate la fel,

SÂNGELE TEMNIȚEI. STIGMATE

toți deținuții prezenți la apel,
toți aliniați pe-un singur tăpșan,
ca la inspecția domnului prim-gardian.

Cât îi seară și umbră,
frunzele toamnei tot umblă,
tremură-n cerc, cad pe morminte,
scrise cu sânge fierbinte,
ca niște flori roșii, amare:
matricole de-ncarcerare.

Cât îi noapte înaltă,
cimitirul cu taine tresaltă.
Cât îi lună pe coame,
crucilor parcă li-e foame:
din gropi, din nămol, osândiții,
uscații, flămânzii, lihniiții,
cu brațele-ntinse spre lună
îi cer pâinea caldă și bună.
Cât bat stelele-n osânde,
crucile-s haite flămânde...

Și gropile-și spun între ele în șoapte:
— Hei, mâine ori poimâine noapte,
poate-o scrâșni sub noroi
și 632,
sau 807.

MOLIMA

Dintr-un păduche, dintr-un grăunte,
ne-a crescut pân' la piept, pân' la frunte,
și-acum spumegă, muge și tună,
ca o vâltoare nebună...

Prinși în șuvoiul molimei sure,
supti ca de-un lacom nămol,
luptăm cu-ndârjire să nu ne fure
vâlvoiul fluviu de vitriol.

Ieri noapte, as-noapte
torentu-a cărat dintre noi trupuri coapte,
răscoapte, răsfierate în smoală,
în venin și în boală.

Torentul încă mai cară
pe unii până diseară:
pe mine, pe tine, pe el...
Măcel fără sânge și fără oțel.

Spaima ne-a umflat coastele,
ne-a dilatat piepturile,
ne-a lungit brațele,
ne-a ascuțit unghiile,
a pus în noi aprigă vlagă,

SÂNGELE TEMNIȚEI. STIGMATE

și noi, slăbănogii, uscații,
ne-agățăm cu-o gheară de spații,
cu alta, de-o umbră beteagă...

Măinile noastre se prind
de gratii, de uși, de pereți,
de răgăliile putredei vieți,
de-un fir de păianjen stingher,
de-o stea ce tremură-n cer...

Ne-am vrea prin găuri, afund, ca sobolii
să nu ne ajungă puhoaiile bolii.
Ne-am vrea ca ploșnițele pitite-n zid,
să nu ne smulgă înecul torid.

Privim încleștați în pândă grozavă
cum gâlgâie năprasnica lavă,
plină de hoituri albastre,
prin fața celulelor noastre.

Crunt paznic cu pașii-n pâslari,
străbătând coridoarele
moartea-și târăște picioarele
pe săli, pe subt spaimele mari.
Din străchini, din vânăta zeamă,
morții se strâmbă și cheamă.
O lingură sorbim, de cenușă,
și molima răcăie-afară, la ușă.

Mușcăm din coaja uscată,
și hoituri ne-apucă de beregată.

O dușcă sălcie de apă,
și leșurile au răsfierat în ulcior, ca-ntr-o groapă...

Tutunul miroase
a cadavre cleioase.
Palmele noastre duhnesc
a stârv omenesc.

Din perne, din pături, din paie,
urcă un duhnet ca o vâlvătaie
și temnița pute, prin ziduri bătrâne,
a morții de ieri și-a morții de mâine...

Și, când zgâlțâiți de vedenii, cădem
în somn ca-ntr-o mlaștină grea de blestem,
din dușumele începe să crească,
întâi cât o boabă de linte,
apoi cât o fiară drăcească
monstru de fontă fierbinte,
roșu, sălbatic, aprins, suind pe perete-nainte
crâncen, teribil dușman,
trecând prin tavan,
ne-ncăpând nicăieri
– nici în văzduh, nici în iad, nici în cer –
fără leac, fără timp, fără loc,
uriașul Păduche de foc...

PLIMBARE ÎN CERC

Din moartea noastră-nchisă în milenii
ne scot în curtea hâdă gardienii.
Cu ochii goi și stinși de suferință
ne învârtim într-o circumferință.

Călcăm absenți, – mecanice cadente –
făcând manevra-acestei penitențe,
reglementar, sub cerul ca o zdreanță
pășim toți, unul după altul la distanță.

Cu mâini de mort, cu fețe de mumie,
strigoi în uniformă pământie,
în geometria cercului tăcerii,
tăcem, cum ne ordonă temnicerii.

Ce veșted pare-n ziua incoloră
văzduhul jumătăților de oră,
ce sec e basmul lumii și ce slut e
când pașii dau ocol în trei minute.

Cum universu-ntreg încapă-n bliduri,
în micul nostru cosmos dintre ziduri
și cum măsura vremii n-o mai bate
decât în rostul pâinii-nfulecate...

Azi nu ne pasă dacă mai tresaltă
destinul nostru searbăd ca o baltă,
cum nu ne pasă dacă-i luni sau miercuri,
domesticii geometricelor cercuri.

leri, ne sugau aducerile-aminte;
azi nu ne pasă de ce-a fost 'nainte...
Cu ochii grei și supți de suferință,
ne-mpleticim într-o circumferință.

PENITENCIAR

Ciorba pute-a mormânt. Uneori, un chip de madonă
plutește în zeama din blid.
Gardienii bombănesc, înjură, ordonă,
crește umbra Domnului „Prim” proiectată pe zid.

Speriați de tăceri, trec sfioși condamnații,
ochii aleargă pe jos după mucuri fumate
și după-o coajă uscată de libertate.
Pașii lor nu se aud, calcă prin spații.

Lin traversează nemărginirea,
șchioapătă-ncet, urmăriți de gardianul sever
parcă de glezne trag amintirea,
sau, poate, eternitatea de fier...

La 5, mămăliga. La 6, ca-ntotdeauna,
închiderea. Lacătul. După zăbrele,
hoții sparg case de bani, sus, în stele,
pumnii toți asasinează luna...

Târziu, tâmpla unuia – numai jind, numai dor –
stă de vorbă cu Dumnezeu, sus, la gratii...
În visul osândiților e joi, și e vorbitor,
și vin cu țigări nevestele și-odraslele tatii...

Stigmatate

SÂNGELE TEMNIȚEI. STIGMATE

CÂNTEC DE DRAGOSTE

Ție

Toamnele – berze și rațe –
pleacă și vin în agată...
Nimeni, nimic, niciodată
nu mi te smulge din brațe.

Lumea cu pașii în ceață,
ore și evuri de sânge,
nimeni, nimic, nu te frânge,
veșnica mea dimineată.

Cosmosul lacom de stele,
valsul zăpezilor dulce,
nimeni, nimic nu te smulge
eternităților mele.

Cade vecia-n funinge,
moartea în lanțuri legată –
nimeni, nimic, niciodată,
Soarele meu, nu te stinge...

CLIȘEU

Spre zări de mari virinități
își umflă viața-aripile.
Tu, vântule, n-nisip i le
dărâmi: ridicule bucăți.

Spre poluri, albe pânze merg,
disprețuind falezele,
dar spintecând amiezele
se sparg, naiv, de-un iceberg.

Cum ard cu flăcările de duh sfânt
credințele, revoltele!
Ce hâde sunt recoltele:
gunoaie, zdrențe și pământ...

Ah, sulița de cavaler
vor frânge-o toate morile –
și-n vânt spânzurătorile
cresc pentru cei căzuți din cer.

CÂNTEC

De-o sută de ani, un munte năprasnic
pe pieptul meu își surpă granitul.
De-o sută de ani, în fiecare noapte
trecutul mi-implântă în umeri cuțitul.

De-o sută de ani, lipitorile roșii
îmi sug, îmi golesc sângele tot:
sunt amintirile, sunt amintirile,
nu mai pot, nu mai pot.

Ca o lintiță-aprinsă mi-acoperă trupul,
ca un vărsat, ca o ciumă...
Vino, tu, călăreț al tăcerii,
pe șeaua ta ia-mă și du-mă.

Să fie-armăsarul tău alb, fără pată,
și dulci copitele lui ca zăpada...
pe undeva trece, foșnind, cavalcada,
pădurile lacrimi să ne trimeată.

CLYPEI

lui Șerban

Nu, clipă, nu-mi ajunge setea toată
în mâini să-ți țin și să-ți cuprind tot darul
Subțire ți-e, dar fără fund, paharul,
și n-am să pot să ți-l golesc vreodată.

Cu câte mâini să te cuprind mai bine?
Să mi te beau cu câte guri lihnite?
Copac de-aș fi, mi-aș împlânta în tine
flămânde rădăcini nepotolite.

Ești numai ramuri ce se frâng de poame,
ești numai lacrimi sau ești numai miere.
Nu aștri vreau. De tine mi-este foame.
Te vreau pe tine strânsă în panere.

Cum scârțâie Vecia din surcele,
cum gemi de fructe, pământeană clipă!
Ce rece-i turnul sprijinit pe stele,
cât de fierbinte sângele tău ți-pă!

Nu vreau catapeteasma, nici cetatea,
suite de mistrii muiate-n rană...
Mi-ești mult prea sfântă, clipă pământeană,
de dragul tău jertfesc eternitatea.

CAVALCADĂ

Te-am potcovit cu văzduh, tinerețe,
ca pe un mânz din poveste, sălbatic,
și te-am hrănit cu căldări de jăratic,
aripi să-ți ardă la șold, pădurețe.

Și m-ai purtat peste evuri și fluvii,
când sub galopuri striveai uragane.
Tunetul lung al teribilei goane
trânteă la pământ cu fruntea heruvii.

Cum șchioapătă azi copita, cum plânge,
trec eu, strigoiul, pe-o umbră călare.
Un pieptene-azvârlu: hai, disperare,
munții ridică-ți cu vârfuri de sânge.

Leapăd o perie neagră și deasă:
zbârlește-ți, durere, pădurile cumplite.
O lacrimă-arunc: tu, râu de pucioasă,
umflă-te, umflă-te, lumea de-o-nghite...

ANTEU

Nu-mi spăl obraji-n aurori regale,
cu mustul fericirii nu mă-mbăt,
și nu-ngheț calme piscuri minerale
sub gloria seninului omăt.

Prind pe furtuni ventuza mea haină,
îmi frig, în lavă, talpa pân' la os;
din suferință beau cinzeaca plină,
trăscău amar, fierbinte, veninos.

Prin crâncena durere sunt mai tare,
mai pur mă-nalț cu orice vijelie,
pun gura mea pe răni și sug vigoare,
și Dumnezeu sunt prin melancolie...

Iar dacă uriașa-mi vâlvătaie
mi-o simt, cumva, că tremură, și dacă
văd aripa-mi, o clipă, că se-ndoaie
și marele meu clocot parcă seacă,

atunci mă rup cu ghearele, cu dinții,
cumplit izbesc călcâiul meu zeiesc
de lutu-nsângerat al suferinții,
și înc-o dată aripi noi îmi cresc.

CA BOZIA...

Ca bozia de pe maidan, semeață,
lupt îndărătnic, fără cer și ploaie.
Cu brânciuri printre hârburi și gunoaie
fac loc pentru nemernica mea viață.

Și ca urzica sunt. Mă-ndes cu fierea,
cu ticăloasa mea amărăciune.
Ce dulci mi-s țepii când le știu puterea,
ce tare-s în superba-mi spurcăciune!

Călcăt sub tălpi, mai iute dau semințe,
mai viu duhnesc când mi se smulge-o foaie...
Cresc, vrăjmășit, mai dârz din umilințe –
ca bozia răzbat printre gunoaie.

Și ca urzica ies prin garduri sparte,
întărâtat de-o dușmănie sfântă...
Zdrobit când voi cădea în marea trântă,
îmi voi înfige țepii chiar și-n moartea!

TIFLE

*„Je pisse vers les étoiles,
Avec l'assentiment de grands héliotropes”...
Rimbaud*

Știu, veacul meu m-a dat pe ușă-afară
și continentul m-a scuipat în spații,
fiu deșucheat, zănatic pierde-vară,
pramatia supremelor dizgrații.

Nu-i ștreang să vrea, nici rug să se-ncumete
să-mi curețe mormanul de păcate.
Fosforescent de splendide stigmatе,
mă strâmb la harta putredei planete.

Orgolios în răni incandescente,
ard, decăzut din timp și orizonturi.
Dărâm Olimp și rai cu simple ghionturi,
cu phalusul sparg zei și monumente.

Gonit de ev, scot limba peste leaturi,
gonit de cer, scuip astrele opace;
dar numai sânge pun în bobârnace
și lacrimi fierb în tifle și-n scuipături.

Rimbaud, te aprobau heliotropii
când stele tu spurcai și cer albastru...
Eu, cocoțat deasupra Europei,
trist urinez pe propriu-mi dezastru.

APRILIE

Ce taur tânăr soarele-n amiază,
cum îi palpită nările-nroșite!
Prin aer parcă fuge și nechează
un joc de mânji cu aur la copite.

Și-a dezgolit grădina, femeiește,
un pântec vegetal care tresare.
Azurul pur ca un himen plesnește
în cosmica, vibrânda deflorare.

Iar noaptea se aud sunând în astre
galopuri mari și aspre, ca prin stepe...
Inima mea, mai ai trăsurі albastre?
Mai crești și astăzi herghelii sirepe?

Aprilie, zadarnic mai împrouri
porțile mele sparte și oloage.
Dau foc la grajdul putred cu mârțoage
și-arunc în flăcări resturi de landouri...

CALFĂ LA DIAVOL

Calfă la diavol, ucenic la tâlhari
de-aș fi fost, în zănoagele crunte,
încă n-aș trece cu răni așa mari,
cu semn de osândă pe frunte.

Gloata cu ură în juru-mi se strânge,
mă biciuie șuierături:
— De unde vii, spune, mânjit de sânge,
din ce turbate păduri?

Hai, ticălosule, spune: poate
argat ai fost la strigoi?
Poate-ai ucis la răspântii spurcate?
Ești plin de sânge și de noroi...

Alții-mi văd rana care zvâcnește,
pipăie pieptul meu ars de fier.
— De unde vii? Cine ți-a rupt carnea-n clește?
În ce drăcesc atelier?

Trec printre ei, înalt și străin,
îmi curg boabe roșii pe față.
— De nicăieri eu nu vin,
Vin numai din viață.

RUGUL SPRE STELE

Voi zice-ntr-o zi: — Veniți, haite haîne,
toți cei cu răni sub clavicula stângă.
Smintiților, magilor, veniți după mine,
într-o zănoagă adâncă...

Și-acolo, în fundul râpei posace,
cu dezmățatele gloate
un rug de găteje voi face,
înalt ca un turn de cetate.

Voi spune-apoi: — Dezlegați-vă rănilor slute,
să curgă pe vreascuri, cișmele.
Sângele nostru să întărească,
viu ca petrolul, rugul spre stele...

Și haita și-o smulge cârpele sfinte,
și rănilor-gâlgâi prin cămașă.
Rugul, zbârlindu-și chica fierbinte,
va-ntrece pădurea trufașă.

Și-oi spune iar: — Prea slab focul arde.
Până la astre sunt spații cumplite.
Mai trebuie sânge, bietelor hoarde,
vârâți în rană cuțite...

Și haita-o s-asmută vâlvoarea grozavă
mai sus de munții semeți,

sus, pân' la zborul de șoimi și ereți,
rotitor pe sub slavă.

Plângând, am să strig: — Ah, gloată nătângă,
mai trebuie sânge, mai trebuie fiere.
Rugul mai cere, mai cere încă,
inimile noastre le cere...

Și gloata nebună din piepturi își scoate
ruptele inimi, pe rug să le pună.
Atunci, focul nostru năprasnic va bate
cu fulgere cerul, ca o furtună.

Sălbatic, pe boltă vor arde cicloane...

Jos, scrumul cărnii pe rug se va strânge,
dar, sus, peste noi, hrănite cu sânge,
stelele vor fi milioane...

LUPOAICA

Singur strigam. Nimic împrejur.
Cetăți se surpau. Cădeau foișoarele.
Se-ascundeau în pământ, de mine, izvoarele,
munții fugeau în azur.

Am căzut în genunchi: — O, Părinte!
Sus, ghețuri crunte, de nepătruns.
Mi-am pogorât privirea fierbinte:
— Omule, fratele... Nici un răspuns.

Cu strașnic glas am făcut rugăciune:
— Dragoste, dragoste, nici tu nu m-auzi?
Geamătul meu, ca o sălbăticiune,
s-a pierdut prin codrii ursuzi.

Și-am urlat în tăcere de cremene,
strivit de singurătăți:
— Cui mă lăsați, Doamne, Dragoste, Semene,
Și voi, ape, munți și cetăți?

Nimic. Numai pietre-ascultau, încleștate.
Și, deodată-a țâșnit din ruine
o lupoaică zbârlită, cu ceață pe spate
și s-a târât lângă mine.

Mirosea a păduri, a sânge, a stele,
ochii ei groaznici devorau totul,
dar s-a lungit lângă gleznele mele,
punându-și în palma mea botul.

Și nu știu cum mâinile mele neghioabe
au prins să dezmiere lighioana culcată.
— Cui mă lăsați? am gemut înc-o dată...
Atunci, ridicându-se ncet de pe labe,

fiara-a a crescut mai înaltă, mai vie,
și m-au fript ochii ciudatei jivine:
— Zadarnic mai chemi. Mi te-au lăsat mie.
Sunt Deznădejdea. Rămân cu tine.

LA JUDECATA DIN URMĂ

Gonit prin smârcuri imunde
asemeni unei bestii turbate,
cu tâmpile găurite, cu orbite afunde,
cu mușcături de vânturi pe spate,

rupt ca un steag, sfărâmat ca o stemă,
sfâșiat de bice ca furul –
așa voi sosi la Judecata Supremă,
sângele meu să-Ți mânjească azurul.

Clar vei luci sub zăpezi boreale,
vânat de răni Ți-oi veni dinainte.
Rece vei sta în gerul gloriei Tale,
eu, ca durerea, fi-voi fierbinte.

Privirea Ta va fi spadă-nghețată,
când glasul Tău din genună va crește:
— Omule, haide, vorbește,
e marea ta Judecată...

Atunci voi cădea pe-naltele trepte,
pe buze c-un zâmbet de sânge, inert:
— Pentru toate rănilile mele nedrepte,
eu, Doamne, Te iert...

STIGMATE

De sute de ori ai murit pentru mine,
pe cruce, sub gloanțe, în spânzurători.
Mai noi înviau gunoaiele mele,
de câte ori veneai ca să mori.

Te-ai frânt pentru mine zadarnic,
sângele Tău n-a putut să mă spele.
Întreagă fântâna Viteesbei
n-a folosit leprei mele.

Ca să mă scufund în mocirle,
Te ridicai din morminte...
Te făceai cântec, lumină și pâine,
ca să-Ți ies fiară-nainte.

Și-ai suit Dragostea: rug până-n stele.
— Vindecă-te-n marile-i flăcări, mi-ai spus.
I-am stins vâlvătaia sub talpă
și-am vânturat cenușa-n apus.

Mi-ai întins fructul, am căutat viermii,
zboruri mi-ai dat, am cerut gheare,
și Ți-am vărsat paharul cu zâmbet,
ca să mi-l umplu cu lacrimi de sare.

Divin Inginer, ai zidit peste mine.
Nemărginirea, ca o arcadă:
— Iată Eternitatea, a ta e...

Și-am ales clipa schiloadă.

MAI

Rupând zăgazu-acestor aurori,
minunile, o, Doamne, ale Tale
se-aprind: incandescențe vegetale,
se umflă: inundații de culori.

Furtuni de flori și tunet de păstăi.
Incendii de parfum ne devorează.
În flăcări verzi salcâmi explodează,
se sparge liliacu-n vâlvătăi.

Sub marele, supremul Tău viol,
cedează, se descheie inerția,
și pietrele-și dau Ție fecioria,
cu muierescă lene de trup gol...

Un semn Tu faci, și bălegarul slut
miroase-a rai. Zâmbești peste coline,
și mlaștinile urcă-n cer, la Tine...

Și numai sufletele oamenilor put.

MÂNDRIE

Nu cu brățări la glezne goale, Viață,
nici dănțuind din pântec mi te-am vrut,
Rotundu-ți șold să-l lunec sub sărut
nu mi l-ai dat, nici aspra ta dulceață.

Din unduire și din moliciune
nu te-am dorit făcută, ci din bloc
de silex și din fier trecut prin foc,
ne-nduplecăta, dură spurcăciune...

Și te-am vrut rea și aprigă și tare,
potrivnică în drumul meu viteaz.
Pumnu-n obraji și brațul pe grumaz
ți le-am simțit, în loc de dezmierdare.

Căzut, n-am zăbovit în praf. Ca fiara,
țâșnit-am mai turbat ca-n alte dăți.
Dureri n-am milogit, nici voluptăți:
ți le-am prădat cu dinții și cu gheara.

Căci lacrimi ori surâsuri, în panere,
nu te-am rugat să mi le cari în dar,
ci smulsu-ți-le-am crunt ca un tâlhar,
întărâtat la jaf și despuiere.

Decât ibovnică, te-am vrut dușmană
în încheștarea luptei, piept la piept,
crescuți năprasnici față-n față, drept,
cu-ntreg cuțitul răsucit în rană.

Tu m-ai urât și te-am urât de-asemeni,
fără să ierte unul pe cel'lalt.
Împreunarea noastră în asfalt
a fost, și-n tuci, și-n fulgere de cremeni.

Și dacă-n urma trântei îndrăznețe
beteag m-aleg și sfâșiat și rupt,
sunt mândru baremi c-am putut să lupt,
decât să-ți ling călcâiele semețe.

PASĂRE STRANIE

În grea colivie
crește o pasăre stranie.
Uliu să fie? Vultur să fie?
Ce năzdrăvană dihanie?

Oarbă e pasărea fără noroc,
oarbă, și toate le știe,
vede prin piatră și prin Vecie
și prin zăvoare de foc.

Surdă e pasărea, surdă,
și-aude prin fier
secolii lumii cum zburdă,
cum se deschid ușile-n cer.

Întunecată e, cenușie,
cu sure pene bastarde,
dar, uneori, arde, arde...
Toate le vede, toate le știe.

N-aude, n-a-vede, pasăre stranie,
atotștiitoare, atotvăzătoare,
pasărea mea de pierzanie,
pasărea mea de scăpare...

Fugară din marea Tărie,
hotarul tău nu-i de-aici.
Singură mi-ai venit în robie,
și vrei zborul iar să-ți ridici.

În Țara ta boceai după mine.
În cușca mea, zbuciumată te frângi.
Dacă-ți dau drumul te-ntorci la mine,
dacă te-nchid, plângi, plângi.

Și cântecul tău e numai jelanie,
jind după raiuri pierdute cândva –
pasăre, pasăre stranie,
pasărea mea, osânda mea, sfințenia mea.

REAZIM

Când, zdruncinat de-o nouă vijelie,
îmi scapă de sub talpă viața-ntreagă,
când nici granitul nu mi-e temelie
și nici de astre să m-agăț n-am vlagă, –
ah, morții mei amari de sub noroi,
mă sprijin pe voi.

Dacă mă clatin, dacă mă-ncovoaie,
mi-ntorc spre voi auzul, în pământ.
Și dacă gheare-n flăcări mă jupoaie,
însângerat, în morții mei mi-mplânt
flămânde rădăcini și sug
vigoare, sevă tare, din belșug.

Fântâni îmi sunteți, și grădini, de unde
scot miere, ca albina, și scânteii.
Mă sui pe voi în înfloriri rotunde
cum suie vița pe aracii ei,
și-n cele patru vânturi ticăloase
îmi sparg ciorchinii răniîi tămâioase.

La plânsul meu, la orice sfâșiere,
din pietre și din arbori scorjiți
ies ochii voștri ca să-mi dea putere.

În mine ca un sânge clocotiți,
iar eu, călcând pe moarte și pe ceață,
din morți trag forță pentru viață...

Pliscuri mă mușcă, corbi îmi dau târcoale,
dar ce robust prin morții mei mă știu!
Peste dureri merg ca pe stârvuri goale,
și numai lângă morții mei sunt viu,
incandescent pe temelii de stei,
pe stânca mea, pe forța mea, pe morții mei!

PER ASPERA

Poate-n străfunduri fierb noroaie încă,
dar apele sunt noi și-mpărătești:
tu, suferință, mi le limpezești
și-mi faci vârtoarea pură și adâncă.

Monstru de lavă, dragoste și ură,
eu mă dizolv în marea-ți claritate.
Titan de poftă și impietate,
prin tine mă fac lacrimă, din zgură.

Topit oglinzii tale încleștate,
simt cum îmi cade carnea tot mai mult
în oceanul tău fără tumult,
sub transparente de eternitate.

Precum un clopot scufundat în mare,
mi-ascult pierind în tine greul lut,
cu sunet stins, tot mai afund, mai mut,
în limpezimea ta absorbitoare.

Fără de freamăt, fără îndârjire,
rămân pe fundul tău aurifer,
și apele-ți se fac deasupra-mi cer,
în verdea lor fecundă împlinire.

Sus, în văzduh, prin munții să tresalte,
mileniul se mută-ncet din loc,
și-ncep să văd cu stranii ochi de foc
prin strălucirea rănilor înalte.

Și limba mea, cu nelumești silabe,
vorbește-n grai de lacrimi aurit
cu veșnicii ce ard neconținut
și cu furtuni ce încă dorm pe labe...

CÂNTEC SIMPLU

Mi-au fost pomii plini de fructe.
Ce-am cules? Cu ce-am rămas?
Palid, trec la mare ceas
pe fragile viaducte.

De-au fost strânse în panere
sau uitate viermelui,
miezul lor tot nu-l avui,
numai abur și părere...

În fântâni cu fund de-aramă
las un rai întreg rășfrânt.
Cu ce plec? În ce veștmânt?
numai zdrențe, numai scamă.

Jos, pe alții îi așteaptă
noi grădini și noi fântâni.
Ce-am cules? Ce duc în mâni?
Tot mai gol, mai sui o treaptă.

Sus, din pragul meu de sânge,
palma încă tot ar vrea
să mai ia un rod în ea...
Cine-o stinge? Cine-o frânge?

Apoi, tâmplele-mpăcate
intră-n fumul tot mai des...
Ce rămase? Ce-am cules?

Pentru alții, toate, toate...

CE DRAGI ÎMI SUNTEȚI

Ce drag mi-ești, aprigule țărnișă de piatră,
când spargi talazul, când l-arunci pe spate.
Ce dragi îmi sunteți, gresii înclăștate:
vânturi vă mârâie, furtuni vă latră,
ci toate, toate
se trag înapoi,
rupte de voi.

Ce dragi îmi sunteți, pădurilor,
zmeoaicelor, răsuciturilor,
vălvoaielor și neînfrântelor
de trăsnetul tuturor trântelor.

Dragi îmi sunteți, pădurilor.
Cade o creangă? Crește-o tulpină.
Crapă un trunchi? Ies o sută,
mai crâncene în rădăcină,
mai gata de luptă,
mereu începută,
neîntreruptă...

Și voi, dragi îmi sunteți, torente de munte,
ce nu știți opreliști vreodată,
și voi, râpe crunte,
semețe în pândă holbată,
și pe voi vă iubesc, mărăcini,

cu țepile voastre posace,
țepeni, puternici, haini,
numai fiere și ace.

Dragi, dragi îmi sunteți, puhoiule,
stânco, spinule, pomule...
Ci mult mai drag decât toate,
tu îmi ești, omule.

Mult mai drag îmi ești, omule,
decât pădurile, râpele, cremenea.
Nu-i una ție asemenea,
nu-i una ca tine de tare,
în sfâșiere și-n disperare...
Nici una nu știe, ca tine,
că moartea vine.
Nici una nu poartă, ca tine,
cumplitul ei sâmbur aprins
în marele-ți suflet ne-nvins.

Pietre, păduri și genuni n-o așteaptă
în neștiința lor înțeleaptă.
Numai tu, numai tu, cel mai tare
în calma ta sângerare,
numai tu, numai tu porți
gândul teribilei morți...

De-a pururi în tine rămasă,
te frige cu miez de pucioasă.
O simți, dogorind, ne-ncetat,
în pieptul tău fulgerat.

Îi duci, împăcat, în tot locul,
veninul și focul.

O știi, o auzi: e în tine,
Te suge. Te seacă. Te bea...

Și totuși, amarele-ți tâmple senine
încă le reazimi de-o stea.
Și totuși, omule, dragule, sfântule,
încă zâmbești, încă mai cânti,
și rănile tale cu cântul le ungi,
și cu mierea astrilor frânți.

Tu, numai tu, ești cel tare.
Stânca, pădurea, genuna,
ca tine nu e nici una...

Numai tu, numai tu, cel mai tare,
crești moartea în tine întruna,
numai tu, cel mai tare,
zâmbind, duci sub tâmplă grozava dogoare –
și-n sfâșietoarea ta împăcare,
singur, pe drumu-ți fierbinte,
viteazule,
o porți înainte...

NU-S FLUVII SUB ZĂRI

Nu-s fluvii sub zări ca fluviile mele
de vitriol și de fiere umflate,
nici flăcări nu sunt, cu limbi mai spurcate
de cum deznădejile mele.

Cum nu-Ți sar, Doamne, stăvilarele-n cer,
digurile Tale cum de nu crapă?
Sufletul meu nu poate să-ncapă
nicăieri, nicăieri...

Aș arde pământul, aș seca mările,
dac-aș putea, dac-aș putea
să-mi vărs peste lume vipia rea:
îndoiala și disperările.

N-ar bate grindeni, n-ar frige dogoare
ca sufletul meu, peste crestele lumii.
Prăpădul înecului, molima ciumii
n-ar fi mai pustiitoare...

Ci toate, toate, fluvii-otrăvite,
lave năprasnice le fierb în mine...

Fericit ești Tu, Doamne, în stalactite,
trimite-mi și mie ghețuri senine.

UNUL, UNDEVA, ODATĂ

Unul, undeva, odată,
mi-a zâmbit peste morminte:
— Ține spada mea fierbinte
și pe tâmpile zarea toată.

Altul sta la o răspânte,
numai răs pe buze slute:
— Mi-ai trecut prin față sute,
toți cu spadele ne-nfrânte.

Unu-n cârji și-n grea tristețe
mă privea cum trec 'nainte.
A oftat fără cuvinte
și-a plâns mult, proptit în bețe.

Altu-n ochiul unei funii
m-aștepta, mâncat de vrăbii:
— Toți ne-am dus încinși cu săbii,
treci și tu ca noi, nebunii...

GAROAFE

Pentru dragostea mea mă plec pe grădină...
Numai garoafe mâna mea frânge.
Rezistă ușor, parcă nu vor să vină,
parcă au lacrimi, parcă suspină,
parcă sunt numai rană și sânge.

Dar, poate, nu smulg tulpini astă-sară,
poate culeg mâinile celui de ieri,
care, la fel, pe grădini se pleacă,
rupând flori de sânge cu rană amară
pentru iubirea lui mare de ieri...

Și tu, cel de mâine, tu, poate, vei frânge
nu lujere moi, ci mâna de-acum
cu care-am cules garoafe de sânge...
Și tu, cel de mâine, flori roșii vei strânge
pentru iubirea ta mare de fum,
pentru iubirea de fum...

ȘTIU DE CE TOAMNA...

Știu de ce toamna a sânge miroase:
Ea s-a plecat peste mine
și mâinile ei, lunecându-mi pe oase,
pline de sânge s-au retras, pline.

Știu de ce apele verzi au atâtea inele:
pe fundul lor zac leșuri umflate,
speranțele și-au legat de gât pietre grele
și s-au înecat, toate.

Știu de ce luna pare o rană:
prea mult s-a uitat la inima asta.
Știu că fiecă stea are lacrimi pe geană,
dacă îmi pipăie coasta.

Peste tot, toate, totdeauna, mi-arată
– toamna când sângeră, steaua când plânge –
că viața aceasta, încă o dată,
e numai lacrimi și sânge.

REMINISCENȚĂ

Inimă, inimă, mai ai izvoare?
Din stâncile tale uscate
undă clară nu mai tresare?
Nu mai curg nestemate?

Ah, dacă pumnii mi-aș umple
cu tânără apă prioră,
zâmbet mi-ar curge pe tâmpă,
mi-aș spăla fața cu auroră.

Lăut în fântâna rotundă,
treanța mi-aș arunca în țărână,
Făt-Frumos aș crește din undă
și din răni lepădate-n fântână.

Mi-aș fluiera zăvozii să vină,
să-mi rupă-ndoiala cu dinții.
Cum i-aș tăia șapte limbi de jivină
scorpiei suferinții!

Dar nu. Stâncile tale se bat în capete,
inimă, inimă cu pietre aride.
Nu-mi dai să beau. Setea-ncepe să scapete,
și tâmpă se-nchide.

AVEM ÎN NOI

Avem în noi, adânc în noi,
pe crengi deschise-n infinit,
răni noi ce încă n-au rodit,
ca niște muguri triști și goi.

Abia simțim că s-au ivit
și așteptăm c-un jind ciudat
să spargă-n fruct înveninat,
ca să ne doară mai cumplit.

Flămânzi pândim cu lacom dor
culesul ramurilor, când,
amare coșuri încercând,
vom sângea de pârga lor...

Și-avem în noi răni vechi și reci,
ce-ar vrea s-apună-n piept, tihnit,
noi le-asmuțim neconținut,
nu le lăsăm să moară-n veci.

Le scormonim, le cerem iar
recolta lor, veninul tot,
înfricoșați că-n vechiul ciot
s-ar stinge darul lor amar...

Din umbra rănilor de ieri,
din răni ce-n muguri încă zac,
înfrângeri scoatem ca un leac,
și noi fertile învieri.

HIENA

Zilnic, noi leșuri, zilnic, morminte
și noi dărâmări se adună în mine,
mormane adânci de moloz și ruine,
spinări de cenușă fierbinte...

Cum de mă-ncap atâtea dezastre?
Cum poate lutul să le mai poarte?
Nu-s nici pe fundul mărilor moarte
mai largi cimitire albastre.

Ar trebui să aud cum se urcă,
din fund, numai vaiet amar de prăpăd.
Funinginea mea s-ar cădea să o văd
cum toate le-ntunecă, toate le spurcă...

S-ar cuveni, năpădit de cenușă,
să urlu, sub moartea mereu începută...
Ascunsul meu tunet, surparea mea mută
le-ascult încleștat într-o mare cătușă.

Dar, noaptea, ca hiena eu scormon în mine,
– poate nemernic, hrănit cu morminte –
și, lacom, din stârvuri și gropnițe sfinte
rup halcă cu halcă,
și mă simt bine...

CAVALCADĂ

În tunet lung de mare trapăt,
pe armăsari de-aramă grea,
gonind să-nvingă pân' la capăt,
înălți, cu pumnul pe prăsea,
atâția trec și rîd că șchioapăt
în urma lor, pe gloaba mea,
în urma lor, pe gloaba mea.

Galopul lor înghite poște,
potcoava sparge cremenea,
ori scoală smârcul să mă-mproște
cu smoala-i putredă și rea,
că m-au lăsat cu zeci de poște
în urma lor, pe gloaba mea,
în urma lor, pe gloaba mea.

Nu-i poticnește-n drum nici sete,
nici răni nu-și spală la cișmea,
nici munții nu le stau perete...
Eu cad în fiecă vâlcea,
las zdrențe-n fiecă scaiete,
julit, mă urc pe gloaba mea
și plec din nou pe gloaba mea.

Dar cum fug cetele buimace
spre nicăieri, spre nimenea,

se-nfundă goana în băltoace
și pică unul, frânt din șea...
Pe lângă șanțu-n care zace,
eu trec la pas, pe gloaba mea,
în urma lor, pe gloaba mea.

Apoi, pe rînd încep să cadă,
le sună zăua-a tinichea...
Eu n-am nici zale, n-am nici spadă,
dar cred într-un crâmpei de stea –
și-n timp ce corbii vin să-i roadă,
leg altă rană c-o basma,
și trec încet pe gloaba mea,
'naintea lor, pe gloaba mea.

NE VOM ÎNTOARCE ÎNTR-O ZI

Ne vom întoarce într-o zi,
ne vom întoarce neapărat.
Vor fi apusuri aurii,
cum au mai fost când am plecat.

Ne vom întoarce neapărat,
cum apele se-ntorc din nori,
sau cum se-ntoarce, tremurat,
pierdutul cântec, pe viori.

Ne vom întoarce într-o zi...
și cei de azi cu pașii grei
nu ne-or vedea, nu ne-or simți
cum vom pătrunde-ncet în ei.

Ne vom întoarce ca un fum,
ușori, ținându-ne de mâni,
toți cei de ieri în cei de-acum,
cum trec fântânile-n fântâni.

Cei vechi ne-om strecura, tiptil,
în toate dragostele noi
și-n cântecul pe care și-l
vor spune alții, după noi.

În zâmbetul ce va miji
și-n orice geamăt viitor,
tot noi vom sta, tot noi vom fi,
ca o sămânță-n taina lor.

Noi, cei pierduți, re-ntorși din zări,
cu vechiul nostru duh fecund,
ne-napoiem și-n disperări,
și-n răni ce-n piepturi se ascund.

Și-n lacrimi ori în mângâieri,
tot noi vom curge, zi de zi,
în tot ce mâine, ca și ieri,
va sângera sau va iubi.

ÎNALTULE, NEÎMPĂCATULE

— Unde pleci iară, tristule,
înaltule, însângeratule?
Căile țării de-a lungul, de-a latul le
cutreieri, neîmpăcatule...
Unde te duci, unde te duci
cu pașii năluci,
cu ochii adânci, tâmplele-n vânt,
mâinile lungi ca de sfânt?

— Mă duc să vorbesc pietrei mute
și apei limbute,
vântului, lunii mirate
și umbrelor nedescuiate
și tainelor neîncepute
și stelelor reci, nepătrunselor,
și ierbii, și frunzelor;
lumii, văzduhului, le-oi cuvânta
despre inima ta...

Tristule, 'naltule, neîmpăcatule,
inima mea, inima mea
cine s-o știe, cine s-o vrea?
Frunzelor dese
ce să le pese?
Iarba zăludă
cum să te-audă?
Piatra și luna

n-au vreme, nici una.
Nici umbra, nici taina, nici apa
n-or să-și ridice pleoapa.
Nici vântul, nici stelele multe
n-or să te-asculte.

— Ba, de-oi vorbi despre inima ta,
frunzele toate s-or legăna,
vântul cu fruntea în palmă va sta.
Apele-or da în răskoale
cu clocotul inimii tale;
vechile gresii s-or strânge,
cu inima ta se vor frânge,
și iarba va fi lacrimi și sânge.
Văzduhul întreg va tuna,
ca inima ta;
Umbrele, nedescuiatele,
și-or smulge lăcatele;
Tainele, măiestrele,
și-or deschide ferestrele;
din reci foișoare
stelele au să coboare,
și lumea toată va fremăta
de inima ta...

— Du-te, du-te, neîmpăcatule,
dar nu mai spune la nimenea
că duci în tine inima mea.
Du-te și glăsuie vântului
că inima asta e-a lui;
spune stâncii de stei

că e inima ei;
spune că e inima lor
umbrelor, tainelor, apelor,
și spune lumii întregi
că inima ei o dezlegi...

Căile, bate-le, bate-le,
du-te, aleargă mereu,
întăle, neîmpăcatule,
cântec al meu.

OGLINDA

Greu osânditul meu chip,
ce hârb de oglindă mi te răsfrânge...
Un obraz râde, celălalt plânge,
azur e unul, celălalt sânge.

O, dacă zâmbește, ca-n basm, jumătatea
de chip, în lumina cioplită,
oglinda e pură ca eternitatea,
ca fundul mării palpită,

atunci sunt văzduh și bazalt,
m-ating de astre cu fruntea
și cred în mine și calc înalt
cu toată vlaga, pe toată puntea.

Dar când obrazul meu strâmb se arată,
pocit de neliniști, de lacrimi learcă,
oglinda se face mocirlă toată,
și sângeră, parcă.

Nu mai am zări, nu mai simt temelie,
ce pipăi se mută și fuge,
năluca mea fără cer se subție
și smârcul oglinzii mă suge...

Și iată se-ntoarnă cealaltă față:
oglină fulgeră, mă-nalț puternic
ca să-mi văd iarăși obrazul de ceață
în fierea oglinzii, mai slut, mai nemernic.

Și așa, între zâmbet și sânge,
credință îmi scald și-ndoială,
chip blestemat ce surâde și plânge
în cioburi de aur și smoală.

CÂNTEC DIN ANCORĂ

Cât vă urăsc, odgoanele mele.
Cum pute cloaca lagunii...
Mi-au putrezit și catarguri, și vele,
se urcă mușegaiul pe funii.

Ptiu, scuip pe tine, cârmă beteagă,
de somn puhăvită și lene.
Mi-e silă de țărnul care mă leagă
în mlaștini ca niște gangrene.

Crunt mă scârbesc așteptările mute
în lăncedul golf leșiatic.
Urăsc resemnările, urăsc sălbatic
fericirile dulci și stătute...

Rupe-te, ancoră! Vreau vânturi potrivnice,
vreau ape năprasnice, valuri cu creșete.
Sculați-vă, pânze bicisnice,
nemernică proră, trezește-te!

Umflați-vă, mărilor, mușcați din mine,
dă-mi libertatea, adormitule țăr...

Decât somnul putred în funii, mai bine
de stânci și ghețari să mă sfărâm!

CIRCUIT

De iadul rănilor fecunde,
de dulcele, grozavul răg,
ascunde-m-aș, nu m-aș ascunde,
fugire-aș și n-aș vrea să fug.

Veninul tainelor l-aș storce,
aș vrea să-l sec și să nu-l sec.
Întoarce-m-aș, nu m-aș întoarce,
plecare-aș și n-aș vrea să plec.

Vreau veșniciei să mă răzbune,
când moartea-mi dă mereu ocol.
M-ascund în clipă de genune,
de groaza clipei fug în gol.

De umbre și năluci mă leapăd,
apoi le cer îngenunchat
și mușc, cu foame, de la capăt,
din ce-am urât și-am blestemat.

NOIEMBRIE

Noiembrie, ne-asemănăm în toate:
ne despoiem, ne scuturăm de noi...
De-acum, mai multe bălți, mai mult noroi,
în loc de scumpe zdrențe-nsângerate.

Noiembrie, acest sfârșit nu doare
cât doare lungul jind nepotolit
după minunea rănilor amare
ce crângile de ieri ni le-a sfințit.

Cum străluceam, odată, laolaltă,
de sângele ce gălgâia din foi!
Era în noi o sfâșiere, 'naltă
și aurul atâtor frângeri moi...

Nu mai trezi nici răni, nici rămășițe,
nici inima să nu o mai atingi.
Și taci. Pe străzi, ca niște școlărițe,
se joacă amintirile, cu mingi...

VICTORII NEGRE

În orice zi, la orice pas,
murim puțin, murim mai mult.
Cu cât părem mai viu tumult,
cu-atât apunem ceas cu ceas.

Ne credem stânci, ne vrem granit,
nu știm ce viermi profunzi ne rod.
În viața ca un rumen rod
stă miezul morții, viermuit...

Ca niște fluvii clocotim,
înpumegați, triumfători –
nu bănuim că sub vâltori
nu-nfrângem viața, ci murim.

Cu pieptu-n platoșă-ncleștat,
cu pumnii pururi pe hanger,
pe dinăuntru, pe sub fier,
murim adânc, ne-nduplecat.

Aprindem frunzi de heruvim,
și moartea coace-n umbra lor.
Murim când fremătăm de zbor,
când mângâiem un crin, murim.

Și-n dragostea ca un șuvoi
când ne sfințim și vis și lut,
cu fiecare sfânt sărut
mai cade-un strop de moarte-n noi.

Se duc furtunile și vin,
ori fierb revoltele în glas,
în orice zi, în orice ceas,
murim mai mult, murim puțin...

Dar noi, în inimi dac-am strâns
izbânda unei zile vii,
zâmbim c-am mai învins o zi,
în loc să izbucnim în plâns.

CE TARE SUNT, DOAMNE

Ce tare sunt, Doamne, ce tare!
Nu m-ai cruțat niciodată.
Ai pus îndoieli să mă bată,
mă-nșfacă neliniștea-n gheare,
mă mușcă sila de beregată.
Dar din pieire și disperare
zvâcnesc de fiecă dată.

Tare sunt, Doamne, tare.

M-afund dintr-o baltă-n cealaltă,
dar fierea lor nu mă-ngroapă.
Din fiecă ruptă otreapă
urc iar pe catarg pânza 'naltă.
Mai tare-s când prora mea crapă,
mai pur când veninul mă sapă,
mai albă fruntea mea saltă
din fiecă baltă.

Tare sunt, tare...

Ar trebui să urlu sub lavă,
să pier în nemernicie.
Și, totuși, viața mea știe

să rabde mocirla grozavă;
nimeni ca mine nu-nvie
din scârbă, din viermi, din otravă,
nimeni nu trece asemenea mie
prin iad și prin slavă.

Tare sunt, Doamne. Nu mă-nspăimântă
nici biciul, nici moartea, nici hăul.
Rănile mele sunt ca trăscaul,
mă-mbată, mă înfierbântă...
Sânger, și carnea mea cântă,
vin urile ca fierăstrăul,
și ziua mea crește din trântă,
fierbinte și sfântă...

Tare sunt, Doamne, tare.

OSÂNDĂ

La început a fost Somnul.

Dar Tu, Hainul, Tu, Domnul,
mi-ai dăruit Diminețile.
De-atunci, întorc întrebările pe toate fețele,
fug după taine, le pipăi chinul.
Tu, Domnul, Și Tu, Hainul,
mi-ai furat somnul și ceața,
și-n schimb mi-ai dat Dimineața,
spinii, veninul...

La început a fost Cuvântul,
la dreapta Ta ca să stea.
La început a fost Cuvântul.
Dar Tu mi-ai dat mie fântâna lui rea,
și Cuvântul a fost pierzania mea.
De atunci, aș tot bea,
nu mă mai satură nici o cișmea,
nu-mi mai tihnește pământul,
mă spânzur de fiecă stea
și ne-nțetă îmi scormon mormântul
c-un vârf otrăvit de nuia.

La început a fost Cuvântul,
osânda mea, pierzania mea...
Doamne, de când mi l-ai dat,
mă perpelesc pe sute de plite,

mă tai în neliniști ca în cuțite,
mă urc pe cruce neconținut.

Sunt, Doamne, ca Tine, nefericit.

Apa mea s-a schimbat în dogoare,
inima mea s-a umplut de jivine,
ziua mea s-a făcut gheare,
dragostea mea, mărăcine.

Sânger, Doamne, seamăn cu tine.
Cum îți urăsc mila și darul,
cum îți blestem otrava, pojarul,
și crucea și cuiele toate,
Sfințeniile Tale însângerate!

la-ți înapoi grozava urgie,
mă lepăd de stemele Tale.
Nu vreau să fiu asemenea Ție,
nu vreau azurul să mă-nvenine,
nu mai vreau să mă răstignesc lângă Tine.

De-ajuns de când sânger –
nu mai pot să fiu Înger!
la-ți înapoi Dimineața,
dă-mi la loc somnul și ceața,
ia-ți înapoi darul sfânt,
îngrozitorul Cuvânt,
stigmatul de aur și fiere...

Dă-mi, Doamne, Marea Tăcere.

RENUNȚĂRI

Ah, renunțările dintâi,
cât de amare ne-au părut!
Acum ne-ntoarcem spre trecut
cu ochi uscați ca de momâi.

Ieri am gemut în nopți adânci
pe visul tânăr doborât...
Azi ne mirăm c-am plâns atât
pentru nălucile de-atunci.

Surparea primelor lumini
de ne-a durut ca un blestem,
cu-ncetul ne-am deprins s-avem
în piept mormane de ruini.

Cu răni închise-n noi, treptat,
cu pânze smulse ne-nterupt,
ne-am tot desprins și ne-am tot rupt
de-un țărniș mereu mai scufundat...

Azi suntem numai mari grămezi
de părăsiri și sfâșieri,
dar naufragiul de ieri
ni l-au tot nins, prin timp, zăpezi.

Obişnuți să bem venin
și să jertfim în orice zi,
zvâcnim și-acum de nostalgii,
dar lacrimile nu mai vin.

Și dacă-nfrângerii vechi nu mai
ne dor cernind și-acest apus,
noi ne-amintim că-n ele-am pus
un strop de sânge și de rai...

Din ce în ce, cu umăr frânt,
cu zâmbet tot mai obosit,
lăsăm în vreme ce-am iubit
și plânsul care ne-a fost sfânt.

Tot renunțând la câte-un vis,
tot părăsind țel după țel,
ne rupem ultimul inel
de cel din urmă paradis.

CĂLĂTORII

Sumatra, Java, Mozambic,
ce lung vagabondaj marin
visat în jilț, lângă cămin,
cu prora-nfiptă în nimic...

Plutind pe-un ocean ascuns,
de câte ori n-am cucerit
minuni spre care n-am pornit
și țări la care n-am ajuns.

La un tribord incandescent
ne-am tot întors și ne-am tot dus,
cu astre pe catarguri sus,
cu frunțile pe firmament...

N-am navigat decât în vis,
n-am ancorat decâ în dor,
și, uite, ce spărturi ne dor
și pânzele ce rupte ni-s!

Și tot din jilț ne-am pus armuri
ce n-au lucit decât în duh,
și-ncinși cu săbii de văzduh,
ne-am dus aprinși de aventuri.

Printre fantome și păreri,
superbe lupte-am dat în jeț,
spărgând cu umărul semeț
cetăți ce n-au fost nicăieri...

Înfrânți, și n-am căzut deloc,
zdrobiți, și-o luptă n-am pierdut,
nicicând n-am sângerat în lut,
și suntem numai răni de foc...

Cu vele smulse ne-am retras
în golful rănilor de-acum,
și, totuși, ce suav parfum,
în sânge încă ne-a rămas!

Și astăzi chiar mai dorm în gând
vechi lupte sau călătorii,
mai dulci în umbre și-n stafii
cu cât nu le-am trăit nicicând.

În piept cu spectrele lor seci,
– Suez, Azore, Mozambic –
murim cu-acest sublim nimic
în fața sobei noastre reci...

SUFLETE, ÎȚI DAU TÂRCOALE

Când cu-aceeași întrebare,
suflete, îți dau târcoale,
cheia lacătelor tale
n-o găsesc în buzunare.
Ce blesteme ori scumpeturi
le-ai plătit în ladă, vrafuri?
Parcă prăzi ar fi și jafuri,
încuiate în sipeturi.

Tot aștept să fac să sară
lacătele-ncremenite.
Cu-ntrebări și cu ispite
ciocănesc pe dinafară.
Lampa mea de foc îngheață
încercând să te străbată.
Fruntea pare și mai beată
când te pipăie prin ceață.

Sparge-mi-te-aș, și n-am vlagă,
scotoci-te-aș, și n-am cheie.
Nici c-un vârf de curcubeie
nu-ți pot smulge taina-ntreagă...

Dar tu, uneori, în treacăt,
tragi zăvoarele amare,
ca să văd ce-ncrâncenare
și ce munți se zbat sub lacăt.

Singur lași câte-o minune
să țâșnească-afar' din ladă:
vreo aripă de zăpadă,
sau vrun plisc de spurcăciune.

Câte-o lacrimă afundă
ca prăpastia grozavă,
câte-un vis care inundă
lumea, până sus în slavă.

Câte-un fluviu de ură,
câte-un smârc de mișelie,
câte-un dor de veșnicie
ars în steaua cea mai pură.
Vrun cocor sau vreo năpârcă.
Vrun urcuș, vreo-ngenunchere,
sau vrun crunt văzduh de fiere
cu tot zbuciumul în cârcă...

Fulgere și uragane,
sfâșieri de sânge learcă,
tu le scoți din ladă, parcă
rotunjite sub ciocane.
Cine raiul vru să-l mute
și prăpădul tot, în tine?
Dau ocol și nu văd bine,
toate lacătele-s mute.

— Taci. În lada-mi ferecată
doarme Dumnezeu, sub cheie.
Numai El îți dă crâmpeie,
când se scoală, câteodată...

PE UNDE-AU CĂLCAT CUVINTELE MELE

Pe unde-au călcat cuvintele mele
s-au făcut pietre și trunchiuri de brad.
Nu le clinti: sunt aspre și grele,
nu, nu le smulge: au rădăcini până-n iad.

Fost-a ca vorbele mele să fie
gresii amare și crăngi cu zimți.
Ah, lume, frunzișul meu te sfâșie,
pietrele mele te rup în dinți...

Mi-am pus în ele chin, disperare
și toată năpasta și sângele tot
și toată drăceasca mea răz bunare,
din iadul meu când o scot.

Au să rămână grozave, de pomină,
bolovani îndârjiți, turbate păduri,
cetini cu izul ca țuica de comină,
stânci încruntate de uri...

Pe unde-au călcat cuvintele mele
sunt numai pietre și brazi și poteci.
Frânge-te, vântule, când curgi peste ele,
umple-te, lună, de sânge, când treci.

NOSTALGIE

Din jindul meu de acum
de tot ce mă frige și seacă,
de tot ce nu mă împacă,
de anii aceștia de fier și bitum
pe care nu pot să-i sugrum,
de toată neliniștea care suspină
și mă-ntărâtă și mă-nvenină,
tu, Doamne,
tu ești de vină...

Tu ești de vină.
Mi-ai deschis, altădată,
Veciile tale de nestemată;
Ți-am mușcat din genune
ca din piersici, ca din căpșune;
mi-ai spus: bea lumină,
și-am băut, simplu, ca o jivină,
și-am mângâiat stelele Tale
pe coapsele lor virginală...

Știu, Teribilul Înger
a ferecat poarta cu drugii.
N-o mai urnesc nici cu rugi,
nici cu plânsete, nici cu topoare.

Și ușa asta mă doare...
Privește-mă, Tată:
arăt în sute de feluri,
numai fețe de sânge și piatră.
Viața mea toată
se zbate-n ciment și-n oțeluri;
în vise, în țeluri,
stă o gangrenă ciudată,
și-n inima mea blestemată
sunt numai măceluri,
pe mâini măceluri,
pe glezne măceluri.
Reaua Ta Ușă semeață
rămâne de gheață.

Cum tânjesc, cum mă chinuie
amintirea de ceață
a Porții închise pe viață!...

Lumina de azi ca veninu-e,
pâinea de azi ca veninu-e,
și, uite, mă-nhață
ca niște cățele, ca niște dulăi,
îngerii vineți ai Tăi.
Am învățat lacrima, am învățat zgura,
am învățat cântecul, am învățat ura
și dorul plecării departe
și spaima de moarte.
Ci, peste toate tresaltă,
grozavă, înaltă,
cu turnuri amare,
cât o biserică grea de funingine,
marea pecingine:

Deznădejdea cea Mare.
Îmi trec prin suflet funiculare,
trenuri gonesc prin artere,
încarc pacheboturi cu fiere,
rănile mele au sute de volți,
pun foamei mele gheare și colți,
torn urletul meu în tipare –
și pururi mă uit către bolți,
spre Ușa cu drugi și zăvoare...

Doamne,
în somnul meu treaz,
deschid fereastra spre Veșnicie,
m-agăț cu unghiile ca de pervaz,
și gem: vreau simpla mea Bucurie,
vreau Fericirile goale
de după zăvoarele Tale!

Ah, cum aş sparge cu dinamită
Ușa Ta plumbuită!

Din aprigu-i jind,
pe ruguri de lacrimi m-aprind,
scot din baroase și nicovale
trepte de aur și catedrale,
leg aripi în nituri, neconținut,
să zbor iar în Cerul ce m-a gonit,
cu taurii ling zarea prin scocuri,
ațâț poeme ca niște focuri
sau, răzbunându-mi Raiul apus,
arunc cu grenade-n Iisus...

POETUL CĂTRE MOARTE

Mergi după mine ca un câine,
m-ajungi și-n somn cu pasul mut.
Ca mucegaiu-mi crești în pâine
și-n vin măloasă ca un lut.

Să mi te frâng, n-am pumni; să mi te
alung, n-am glas; să uit, n-am leac.
Din clipa mea tu faci cuțite,
eu ștreang din umbra ta îmi fac.

Încerc să te scufund în sânge,
în fum, în ceață, în trăsău,
dar ca un ulcer copt mă-mpunge,
înfipt în piept, strigoiul tău.

Nu mi te sting în nici o cupă,
cu lacrimi nu mi te dărâm,
nici dragostea nu mi te-astupă
sub alba-i floare de salcâm.

Nici pofta, crâncena, grozava,
cu lava ei nu te-a ucis,
nici flautul nu-ți moaie-otrava
năpârcii tale, dându-i vis.

În pas, în zâmbet, în cuvinte
îmi stai oricând și orișicum.
Culcușul meu e iad fierbinte
de când tot vreau să te sugrum.

Mușcat de nagoda ta, Moarte,
mă sparg aici în pietre vii
și, sus, pe rocile din carte,
te sfarm sub stânci de Veșnicii!

IDENTITĂȚI

La fel de buni, la fel de răi,
luptăm la fel, cădem la fel.
Sfințim în piept câte-un inel
sau coacem poftele-n păstăi.

Goniți din rai de îngeri crunți,
de jîndul stinsului tărâm
vrem zboruri noi, dar pogorâm
c-un rest de-azur fetid pe frunți.

La fel de răi, la fel de buni,
în câte-un colț de cenotaf
pitim și-o umbră de seraf,
și-un pumn de grindeni și furtuni.

La fel de buni, la fel de răi,
ne-am tatuat o stea pe braț
și-am fiert în cel mai negru zaț
nemernicii și vâlvățai.

SÂNGELE TEMNIȚEI. STIGMATE

Tu, suflet, unde ne anini?
Tu, sânge, unde ne tot cari?
De-am prins la diavol muguri mari,
în cer zac încă rădăcini.

Ca fierea-i vinul nostru strâmb,
ca mierea-i ura strânsă-n stupi.
Ce dulci sunt dârzii colți de lupi,
ce grea sfințenia de plumb!

Turnăm în iriși profanări
și, zilnic, pângărim zăpezi,
dar vine-o lacrimă și vezi,
se aurește totu-n zări...

Făcând din viață un măcel,
din moarte ne gătim cununi.
la fel de răi, la fel de buni,
luptăm la fel, cădem la fel.

SIMPLICITAS

De-am ști ce ești în miez, Vremelnicie,
la umbra ta ne-am îngrozi întruna,
când, putred, chiar trecutul se subție
și când respiră lângă noi genuna.

De-am ști ce ești, am auzi cum praful
coboară-n toate febrele diurne
și-am pipăi cu spaimă cenotaful
mereu sporit în noi cu alte urne.

De-am ști ce ești, ne-am perpelii-n jăratie...
Dar pe blagoslovite crengi senine
dorm roade sfinte, coapte-n somn molatic:
uitările și tainele virgine.

O, neștiință, cum ne aperi mersul!
Ce deznădejdi ne spulberi din găoace...
Ascunzi sub chei de aur Universul,
Și spinul nu e, rana nu mai coace.

Și tu, uitare binecuvântată,
ce vraci te-a fiert în iarba lui păgână?
Cumplit ne-ar frânge clipele pe roată,
de nu le-ai stinge-n dulcea ta fântână.

Din mila cui stăm orbi spre soare-apune,
și surzi la îndoieli înveninate?
Ce duh ne-a dat suprema-nțelepciune
de-a nu ști toate, de-a uita de toate?

Cei care-nving nu-ncearcă să măsoare
vecia-n lacrimi, fumul în balanță,
nu sparg văzduhul, nu clintesc vreo clanță
și nu descuie nici o întrebare.

Pe frunți zădărnicia nu le pune
nici cuiele, nici ghimpii, nici scaieții...

Smintiți, pier doar heruvii și poeții:
Ei ard pe rug în trista lor minune.

VULTURI

Am descuiat întrebările,
le-am deschis coliviile.
Vulturii lor umplu zărilor,
foarfecă toate stihiile.

Cum se înalță, cum zboară
haitele văzduhului, betel
Se izbesc de planete,
turbate coboară.

Scormonitoare, scăpate din cușcă,
nu au odihnă gonacele mele.
Din coama pădurilor mușcă,
ciugule carne de stele...

— Tu, vultur cu zbor de oglindă,
coboară, coboară și-mi spune:
ce vuiet prin lume colindă?
E geamăt? E cântec? E rugăciune?

Și ca un nufăr uriaș se desface
pasărea albă și vine alene.
Stă lângă mine și tace, și tace
cu pliscul ascuns între pene.

— Tu, pajură-albastră și lină,
vino din cer și-mi răspunde:
și-acolo fierb lacrimi afunde?
și-acolo inimi suspină?

Și pajura-albastră coboară,
clopot de-azur în răstoace.
Stă lângă mine și tace, și tace,
și se mâhnește, amară...

— Și tu, acvilă neagră și cruntă,
ce-aduci în grozavul tău plisc?
Ce creangă ciudată de nuntă?
Din ce păduri? Din ce pisc?

Și acvila neagră rotește,
și-n mână îmi lasă din cioc
o ramură tristă de foc
și mă privește, și mă privește...

Mugurii grei par boabe de sânge,
și creanga ca rana se face...

Din zări, toată haita de vulturi se strânge
și tace cu mine, și tace.

O APĂ, UN FOC SAU O STÂNCĂ

O apă, un foc sau o stâncă,
– la care hotar, nu știu încă –
dar parcă mi-așteaptă cărarea,
nu știu, dar le simt nerăbdarea.

Un munte, un foc sau o apă
mă vor să sfârșesc, ca să-nceapă.
Mă cer să le-nfrunt întru totul,
cu brațul, cu pieptul, cu-notul.

Un pisc, un puhoi, o dogoare
– nu știu, dar năluca lor doare –
s-ațin să-mi înfulece lutul,
nu știu, sau să-mi dea începutul.

Nu știu, poate rocile grele,
scrâșnind, mă vor rupe-n măsele,
sau poate voi sta fără brațe
în valul ce vrea să mă-nhațe...

Nu știu, dar simt fruntea mea sfântă
cum suie să-nfrângă în trântă
și iadul, și apa, și piatra...
Nu știu, dar de luptă sunt gata.

Nu știu, dar în mine simt sute
de gheare cum cresc să m-ajute
să-mi cațăr pe stânci temelia...

Nu știu, dar îmi simt veșnicia.

CIOTUL

Ce aspră înviere mă străpunge?
Cutremurat, văd sute de spărturi,
pe crengi crezute putrede și ciunge,
cum zemuiesc în muguri mari și puri.

Eram cenușa mea, și uscăciunea
dormea în mine ca un sterp gunoi.
O, somnul meu, cum s-a-ntâmplat minunea
din cioturi vechi să fulger mlade noi?

Nu mai mușcau din crengi nici adiere,
nici freamăt, și prin moarte rădăcini
nu mai urca fierbinte sfâșiere,
de nu în roade, cel puțin în spini.

Suc nu țâșnea din plesnituri fecunde,
nici nu mustea vreo lacrimă de clei –
doar rumeguș în scorburi seci, de unde
fugea năpârca, cu prăsila ei...

Și-acum, din putregaiuri și tărâtă
țes muguri calzi ca sângele curat.
Îi pipăi: nu lumina îi atâță,
veninul proaspăt i-a întărâtat.

Uimit, privesc invazia de joarde,
butucii explodând în vii lăstari...
Trezirea mea mă doare și mă arde,
dar cum palpit în mugurii amari!

Chiar dacă-n ei nici un surâs n-or strânge,
bătrânul ciot deschide sfinte vrăni.
Vibrând prin tot frunzișul meu de sânge,
mă sparg spre viață și trăiesc prin răni.

ZAIAFET

— Hei, logofete, ce zgomot e-afară?
Ce zarvă din somn mă deșteaptă?
— Caleașca, boierule, a tras la scară,
și zaiafetul te-așteaptă.

— Robilor, slugilor, ce fel de rădvan e?
Parcă-i de fum și de ceață...
— Fii gata, fii gata, cocoane,
ca aburu-s caili din față.

— Ce slut surugiul Fruntea verde,
ca scorbura ochii, mi-e teamă...
— Boierule, surugiul te cheamă,
și biciu-i prin stele se pierde.

— Și unde mi-e drumul, voi slugi năuce?
Eu nu mai știu de poftire...
— Stăpâne, stăpâne, uitași că ești mire?
La nuntă, la nuntă te duce.

— Ce nuntă e asta, măi logofete?
Nu-mi amintesc de mireasă.
— Coccoane, cocoane, șed nunii la masă,
nuntașii s-au strâns cete-cete.

— Vătafe, vătafe, o teamă cruntă
de jupânița mea mă pătrunde...
— Boierule, brațele ei sunt afunde,
și-adânc e culcușul de nuntă.

— Ce daruri să-i duc? Ce scumpeturi?
Găteală, conduri, juvaiere?
— Coccoane, mireasa brățări nu cere,
doar lacrimi vrea, în sipeturi.

Doar lacrimi adânci, lacrimi roșii,
și sânge, ca sângele lunii...
— Haide, boierule, cântă cocoșii,
și-așteaptă nuntașii și nunii.

RĂDĂCINILE

As-noapte, când oarbe dormeau vizuinile,
am stat printre arbori lungit pe brânci,
și-n timp ce dormeau somn greu vizuinile,
am ascultat cum vorbeau rădăcinile,
jos, despre morții din bezne adânci.

Una grăia: Eu cresc din obrazul
unui viteaz plin de glorii în lupte...
Acum îi sug brațele, pieptul, obrazul,
ne-nfrânt fu, năprasnic și aprig viteazul,
ce dulci îi sunt pleoapele suptel

Alta spunea: Cumplit sorb din buzele
cele mai dragi și mai albe iubite.
O, câți i-au băut – ca mine, azi – buzele,
câți i-au cules și zăpada, și spuzele, –
ce zdravăn îi mușc din orbite!

Și-a treia șoptea: Eu cresc dintr-o frunte,
fruntea poetului mort mi-este hrană.
Urc frunze și crengi din amara lui frunte,
dar crengile mele pot veacul să-nfrunte
cu flacăra lor pământeană...

TRISTEȚE

— Ciumatule, umfla-te-ar spânzurătorile,
spăimântătoare molimă-aduci...
Ne seci fântânile, ne prăpădești florile,
zâmbetul gurii-l usuci.

Ce răspândești, diavole, ucigă-te toaca,
fălcariță, lepră, pelagră?
În calea ta luna s-a făcut neagră
și-a-nvinejit promoroaca.

Ne spurci cu toate pucioasele,
ne-ntuneci cu toate cucutele...
Ce iad viermănos ți-ascund oasele
și tainele tale, zăcutele?

La ticăloasa ta trecere,
cântul se schimbă-n oftaturi
și-o boală fără țară și leături
viața stă să ne-o secere...

— Eu sunt ciumatul, eu sunt leprosul,
în roșu veșmânt de pierzanie.
Aduc o molimă stranie,
n-o poartă carnea, nici osul.

Doar sufletul parcă se spintecă...
Să fie lepră? Să fie ciură?
Tăciuni descântați nu-l afumă,
nici o molitvă nu-l vindecă.

Inima zace greu bătută
și se usucă-ntru toate...
Poate-i lingoare, poate bubat e,
poate-i tristețe cumplită.

Amarnice jinduri și frânger
îmi seacă și-mi ronțăie coasta...

De lungă boala asta
m-am molipsit de la îngeri.

NOAPTE DE DRAGOSTE

În noaptea asta păgână
luna e-un pântec de aur;
câte-un luceafăr, viril ca un taur,
străpunge orice fântână.

Vântul aduce pofte campestre
și caută culcușuri de mire.
Pietrele uși deschid și ferestre:
intră, intră, iubire!...

Frunzele ard ca diamantele,
săruturi de flăcări le dau ocoluri;
ierbile, florile, plantele,
toate sunt numai violuri.

Bivolii-n bălți par negre mormane
de iad, care fumegă-ntruna.
Aspre nechezuri lungi de cârlane
biciuie, biciuie luna.

Vulturi uriași de aramă,
suind peste vârfuri de corn,
sus, printre zodii, dragostea-și cheamă,
ciocnindu-și aripa de Capricorn...

Noaptea respiră fără sfială
din toată carnea ei pârguită.
Pe iazuri, rămase în pielea goală,
nuferi cu sâni de zăpadă palpită.

Din stele cad șoapte învăpăiate
și clipele par nesătule.
Taci. Duhul-ce-Mare, cu candidе scule,
agrest și silvestru străbate,

împrăștiindu-și peste morminte
și-n tainele-n somn dezvelite
sămânța de aur fierbinte
a Dragostei lui infinite...

Fără sfârșituri, fără-nceputuri,
brațe se-ntind, coapse dulci se descheie.
Înalți, pe sub raiul acestor săruturi
noi curgem pe Calea Lactee.

CRUNT M-AM ÎNVIERȘUNAT

Crunt m-am învierșunat să bat Cuvântul
pe nicovale, sub grozav baros.
Nu știu dacă din el pumnal am scos,
sau doar scânteii, să mi le stingă vântul.

De-aș ști că mi-am călit oțel tăios,
mi-aș încrusta pe lamă legământul,
să mi-l înfig până-n mâner în Sfântul
crescut în mine ca un chiparos.

L-aș împlânta și-n iadul meu nemernic,
să nu mai fiu nici diavol și nici înger,
ci numai Om, fierbinte și puternic.

Nu vreau azururi și nu vreau pucioasă,
vreau doar să lupt, să freamăt și să sânger,
vreau viața mea de om, vijelioasă...

IMPURITATE

În trei eleșteie de lacrimi,
în trei de sânge zbatut,
în trei de leșie și fiere,
am fiert, m-am scaldat, m-am lăut.

Și dac-am trecut și prin flăcări,
și prin oțel, și prin bice,
s-ar cuveni, mai pur ca izvorul,
să leg rod senin, clare spice.

Ar trebui, înalt, să răsară,
din inimă, ca o tulpină,
un cântec cu ochii albaștri,
cu limpezi obraji de lumină...

Dar nu. Cele nouă mari lacuri
nu m-au spălat de funinge.
Încă, încă fumeg sălbatic,
adâncul meu nu se stinge.

Nu-mi crește din piept spic de aur,
ci neagră, turbată recoltă.
Cântecul meu are tâmpile de ceață
și pumni încleștați de revoltă.

N-am ars pân' la măduvă, poate.
Poate-mi rămase afară
vrun vârf de călcâi, vrun petec de umăr,
nefierte în scaldă amară.

Doamne, nu-s aur, nici stalactită...
Să-ți cer altă mare-mbăiere?
Poate mai trebuie ghioluri de lacrimi,
poate mai trebuie fiere...

APUN SPERANȚELE

Apun speranțele,
rămân tăunii.
Greu trag balanțele
deșertăciunii.

Nu are lacăte
zădărnicia...
Inimă, -mpacă-te
cu Veșnicia.

Umbra genunii e
în toate undele.
De nici o funie
nu legi secunde.

Pentru nătăngele
trânte cu clipele
mi-am vărsat sângele,
mi-am ars aripele.

Am smuls minuscule
glorii diurne...
Acum crepuscule
adun în urne.

Strâng doar gunoaiele
clipei sătule.
Vântule,-ndoaie-le
și du-le, du-le...

La marea graniță
ce-mi stă -nainte
aduc o baniță
de zdrențe sfinte.

O, biețe carcere,
terestre ceasuri!
Plec fără-ntoarcere,
fără popasuri,
fără de insule,
fără sosire...
Suflete, stinsule,
ești fum subțire.

Basme zadarnice,
raiul momelilor...

Toarnă-mi, paharnice,
fierea-ndoielilor.

TIMPULUI

Timpule, demon ești sau geniu?
Năprasnic frate cu genuna,
când ceasu-i geamăn cu mileniu'
și clipa e cu veacul una...

Dormind adânc lungit pe gheare
și netrezindu-te vreodată,
tărăța noastră curgătoare
ne-o rozi în somnul tău de piatră.

U-hu, N-aude și N-a-vede,
din rumegușurile noastre
îți umfli cremenele bete
și-ți crești spinările albastre.

U-hu, N-a-vede și N-aude,
prin somnul tău ce nu tresaltă,
ca pe sub stânci de sânge ude,
cu morții curgem laolaltă.

Măi, pocitanie de gheață,
slut dumnezeu de sloiuri crunte,
tu nu te-ascuți cum rumegi ceață,
nu știi că ronțai aripi ciunte.

Noi te hrănim cu vis bezmetec
și cu cenușă ne-nteruptă,
mereu zvârlindu-ți câte-un petec
din zdrențuita noastră luptă...

Tu: bloc etern cu geru-n spate,
și noi: fierbinți ciozvârte-amare.
Noi: treze zbateri sfâșiate,
tu: adormită nepăsare...

Ah, unde-i năzdrăvana ghioacă
să te prefacă-n cioburi sparte,
să fim, cum ești, de promoroacă,
iar tu, ca noi, să curgi spre moarte?

VIN AMINTIRILE

Ascunde-te, viață: încep să vină
amintirile, amintirile toate.
Vin ca niște păduri mâniate,
smulse din lanțuri, din rădăcină.

Vin amintirile ca niște grindeni,
vin amintirile ca niște măciuci...
Suflete, ești încolțit pretutindeni,
n-ai unde să te mai duci.

Cum vin sălbatice, cum dau năvală
să te despice, să te răstoarnel
Vin ca o ciurdă de bivoli de smoală,
cu zdrențele tale în coarne.

Vin amintirile: turbată cireadă,
parcă se surpă nemărginirile...
Ascunde-te, viață, să nu te vadă,
vin amintirile... vin amintirile...

EV MEDIU

Alții pleacă în cruciadă,
în platoșă scumpă de cruciat.
Eu numai sângele meu l-am vărsat
pe propria-mi spadă.

Mercenar cu simbrie de stele,
m-am bătut pentru zări deșuchate.
Lunii și tainelor mele
le-am spart centurile de castitate.

Lumea gonea împrejur, scut de scut,
către triumfuri, către înfrângeri.
Eu numai schismele ei le-am umplut
cu gloata mea șchioapă de înger.

Și dacă n-am fâlfâit nici un petic
pe nici un strașnic Ierusalim,
pe sute de ruguri am ars, anonim,
întru vis și-ntru viață eretic.

NEÎMPLINIRI

Poate același vierme roade
orice zbor diurn,
nu ne lasă nici un turn,
sapă sub arcade.

Poate viermele mănâncă,
poate singuri noi
ne schimbăm în mușuroi
orice vârf de stâncă.

Singuri noi ne spargem, poate,
turlele subțiri,
căci nimic n-are-impliniri,
cioturi parcă-s toate.

Singuri frângem albatrozul
sfintei aventuri...
Din atâtea-arhitecturi,
ne e drag molozul.

Luptele rămân pe sferturi,
visul: jumătăți –
cu ciozvărte și bucăți
presărăm deșerturi.

Zilnic ridicăm răskoale
din oceane, dar
un ciudat reflux amar
lasă pietre goale.

Și credința, și speranța
vin și se retrag.
Astăzi împlântăm un steag,
măine-i smulgem zdreanța.

Ah, în fericiți stau prinse
ancore de-un ceas...
Nici un pisc nu ne-a rămas
dintre cele-atinse;

c-o bolnavă voluptate,
facem rumeguș
din orice sublim urcuș
spre eternitate.

Mori de vânt cu aripi stranii
de melancolii,
măcinăm, din noi, felii:
sufletele, anii.

Alte noi tristeți și alte
noi păreri de rău
rod cu dinți de ferăstrău
frunțile înalte.

Și când urcă-n piept încrederi,
îndoiala grea
crește-n jur asemenea
unei negre iederi.

CÂNTEC PENTRU ODRASLĂ

Fii, odrasla tatii, gata
calea să-ți despici.
Ai să-ți umpli cu urzici
și furtuni lopata.

Un teribil basm te-nvață
tatăl tău acum:
Scorpia de sulf și fum
e cumplita viață.

Sfânta-Vineri te adastă
cu zăvozi de fier
și cu pari ce-n vârfuri cer
zilnic altă țeastă...

Lumea – crâncenul Setilă –
te pândește-n prag...
Pentru plodul tatii drag
haitele n-au milă.

RADU GYR

Tu, în trânta ce te-așteaptă,
zale să nu-mbraci,
ci jivina s-o înșfaci
într-o luptă dreaptă.

Nu se simte prin armură
viul ei pârjol;
tu să lupți cu pieptul gol
și cu fruntea pură.

Rabdă-i colții ei vremelnici,
gheara ei s-o-nduri;
crinii tăi, din mușcăture,
urcă feciorelnici.

Plodul tatii, ai să sângeri,
dar simți-vei cum
un fecund ciudat parfum
crește din înfrângeri.

Plânsul o să te ridice,
mai înalt, din glod;
biruințele n-au rod,
lacrima dă spice...

SÂNGELE TEMNIȚEI. STIGMATE

Vei bea fiere din ulcele
și venin din câni,
dar vei triumfa prin răni,
forța ta e-n ele.

Tare fii prin suferință,
tare prin căderi –
ia din proaspete dureri
proaspătă credință.

Și când Lumea, care-adună
sânge pe prăsea,
n-o să-ți ierte nici o stea,
nici un pas prin lună,

tu, cu zâmbete de milă
pentru ura ei,
iartă-i, iartă-i pumnii grei,
biata mea copilă.

CÂNTEC DE IUNIE

O, iunie, zeu tânăr de aramă
cu umeri de văzduh fosforescent,
puternicule iunie, smulge-mă, ia-mă
din temelia mea de ciment.

Stau înclăștat în teribile gresii,
în lespezi aspre de-ndoieli și dezgust...
cu flăcări biciuie-mă, trimite-ți cireșii
să-mi verse-n adâncuri roșul lor must.

Haide, înfierbântatule iunie,
sparge odată blocul meu dur
și-n mine smucește, smucește de funie
clopotul tău înalt de azur.

DE-A CURMEZIȘUL

Strâmbi de-ncăierări haine
cu vâltoarea, cu pietrișul,
toți butucii dârji din mine
Lumii-i stau de-a curmezișul.

Ne-mpăcatele-i puhoie
se izbesc de ei la colțuri
și mi-i smulg și mi-i îndoie,
dar în loc ies alte cioturi.

Crunt, străfundul meu tot scoate
noi frânturi de stăvilare,
buturugi învierșunate,
răgălii ca niște gheare.

O amară-mpotrivire
cade iar și iar se scoală,
apărându-mi cu-ndârjire
sfântul meu adânc de smoală.

Pentru-o clipă de mă sfarmă
Lumea-n clocot, mi-i totuna:
inima nu vrea să doarmă
și se luptă cu furtuna.

ALGE

Nostalgii ascuțite ca niște săbii
zadarnic sub coaste uscate mă-nțeapă.
Nu mai trimit nicăierea corăbii,
atolii, de mult, leșinară sub apă.

Duceți-vă dracului, prore, busole,
fiorduri smintite, talazuri cu toane.
În marea mea doarme, sub grave cupole,
putreziciunea cu sfinte icoane.

Distrug orice velă cu simple ghionturi,
cuvine-se-o tiflă fregatei stupide...
Din orizonturi în orizonturi,
plutesc numai alge, cleioase, fetide.

Dar algele mele te-nhață, Tristete,
te-ncolăcesc, te cuprind ca-n belciuge,
te trag jos, în somnul lor, hrăpărește,
și-adâncul meu lacom te sugă.

EVADĂRI

Vechi dor de raiul stins să fie?
Sau groaza de neant
cu dalta ei de diamant
sculptează-n veșnicie?

Că vreau în cioburi de safire
să fur văzduhu-ntreg
și orice hârb de vis îl leg
de-un sfârc de nemurire.

În tot ce mâna mea atinge
să scoată sunet plin,
stă spaima morții ca un spin
și setea de-a o-nvinge.

Să fug din clipa mea mărunță,
ce magic zbor să-nvăț?
De umbra trecerii m-agăț
c-o lăcomie cruntă.

În mare cântec și-n granituri
același jind mi-am pus:
să smulg din tragicul apus
eterne răsărituri.

Ca să-mi fac veacuri din secundă,
cu buzele-mi fierbinți
le suflu pietrelor dorinți
în carnea lor profundă.

Las taina-acestor oseminte
și fruntea mea în stei,
să ducă piatra-n vecii ei
ce duc eu în morminte.

Și ca să-mi fac din ceas milenii,
iau vorba de grumaz
și-i pun pripoane de topaz,
legând-o de vedenii.

Și-această inimă năucă
pe care viermii-o cer
o trec cuvintelor de fier,
peste mormânt s-o ducă.

TREI POTECI S-AU CĂȚĂRAT PE MUNTE

Trei poteci s-au cățărat pe munte,
printre muchii aprige și jnepi.
Trei poteci s-au cățărat să-nfrunte
șisturile, cremenele crunte,
sau să piară ele-n colți și-n țepi.

Una-și opintea spre vârful atacul,
hălci mușcând din strașnicele stânci.
Dar pe când se-ncăiera cu veacul,
a căzut în râpi de-a berbeleacul,
parcă i-ar fi dat granitul brânci.

Alta, peste roci pornind în salturi,
blestemând, s-a poticnit de-un tău,
și-n genunchi, pe margini de bazalturi,
a rămas scrâșnind către înalturi,
numai ură și păreri de rău.

Cea de-a treia piscul îl atinse,
spânzurată-n groază și tăceri:
Piscul da în goluri necuprinse,
în zădărniciile ne-nvinse,
către nimeni, către nicăieri...

Și poteca-a pogorât din munte,
îndărăt, cu spatele spre bolți...

Trei poteci s-au cățarat să-nfrunte
șisturile, cremenile crunte,
sau să piară ele-n jnepi și-n colți.

CE STRAȘNIC DULĂU STĂ DE PAZĂ

Ce strașnic dulău stă de pază!
Tu l-ai pus oare, Părinte?
Părul zbârlit scânteiază,
colții de fier, ochiul fierbinte,
parcă-i un diavol, parcă-i o piază...
Strașnic dulău stă de pază.

De veacuri stă crâncenul câne.
Cum să mai treacă drumeții?
Ca-n piatră, ca-n stâncă rămâne,
păzind întrebările vieții
și tainele Tale, Stăpâne...
De veacuri stă crâncenul câne.

Ce fiară ești, mai căpcăune?
De câte ori ies din ceață,
măselele tale nebune
ca pe-un ucigaș mă înhață.
Gâtul ți-aș frânge, șbițul ți-aș pune –
ce fiară ești, măi căpcăune!

Năprasnic Stăpân ai, jivino,
Spre El nici un pas nu mă lasă,
nu-mi spune o dată hai, vino,
mușcă din taina zemoasă
și marea ta sete alin-o...

Năprasnic Stăpân ai, jivino!

NEÎMBLÂNZITELE

Văzduhul, pădurile, munții, oceanele
cumplit ne urăsc, dușmănos se răzbună:
nu, nu ne iartă furnalul, ciocanele,
catargele, joagărul, zborul spre lună.

Visăm să-mblânzim infinitu-n cuptoare,
genuna-n motoare și vremea-n cisterne,
dar forțele oarbe și ne-ndurătoare
conspiră-n adâncuri răscoale eterne.

Talazul se-ndoaie, oțelul dă jerbe,
ci inima lor nesupusă rămâne.
Sub roata de fontă un sânge crunt fierbe
și sus, peste turnuri, alt sânge păgâne e.

Ce-nfrânge barosul răzbună-ndoiala,
de sub târnăcop ies neliniști turbate,
și taina-cea-mare, sfidând nicovala,
pe-ascuns ne împlântă cuțitul în spate.

Văzduhul, oceanele, munții, țăriile
rânjind ne pândesc cu vechi uri fără nume,
și-n cârcă zvârlindu-ne zădărniciile,
tipil vin ca umbrele să ne sugrume.

FOTOGRAFII

Cum ne cătăm, cu câtă foame,
prin vechi fotografii!
Acolo anii noștri vii
i-am zăvorât în rame.

Acolo,-n neclintiri supreme,
eterni și-ncrezători,
parcă domnim biruitori
peste destin și vreme...

Flămânzi să ne-ntregim din resturi,
să re-nviem din jaf,
furăm cartoanelor din praf
fantome, linii, gesturi.

Aici, copii cu spăngi de șifă,
pluteam aerian;
aici duceam într-un ghiozdan
doi ochi de școlăriță.

Pe-un petec de hârtie veche,
tot noi, adolescenți,
râdeam cu ochi incandescenti
și șapca pe-o ureche.

Privim în pozele mărunte
surâsul plin de rai...
Ah, cărei clipe îi zâmbeai,
tu, clara noastră frunte?

Privim și mâna ce fresare
din umbrele de ieri...
Tu, mână, cui voiai să-i ceri
alinturi sau iertare?

Ce-nalți păream în cadra lină!
Poate visam în ea
sau poate dragostea creștea
din noi ca o lumină.

Iubiri, excursii, fleacuri sfinte,
victorii mici de fum
le-am ancorat într-un album,
să calce pe morminte.

Cu câte disperări deșarte
în chipuri vechi am pus
ani tineri fără de apus
și vieți fără de moarte!

Cu degete înfrigurate,
plecați pe biete foi,
noi mângâiem acești strigoi
crezuți eternitate.

Și-n ora hâdă, când scaieții
ne-așteaptă-n țințirim,
cu hârcile de-acum zâmbim
nălucii tinereții.

IUBIRI

pentru Flora

Tu, fată fulguind încet
din clasele de curs primar,
ningând ca un cireș amar
pe tema scrisă în caiet,

și-acum mai vii din anii puri,
și-acum mi-aduci un freamăt lin?
Și tu, vedetă blondă, din
întâiul film de aventuri;

tu, acrobată la trapez
din vechiul circ provincial,
pe care, palpitând în stal,
abia-ndrăzneam să te visez;

tu, șorț sever de pension,
ce-mi recitai din Lamartine,
și tu, plutind în magazin,
modistă albă cu breton;

tu, doamnă-n ochi c-un ocean
atât de larg fosforescent,
că navigam spre-un continent
de-azur și basm, ca Magellan;

și tu, femeie de văpsea,
cu care-am plâns într-un amurg,
într-o mansardă de foburg,
cu droturi rupte-n canapea;

și tu, chip trist și-nlăcrimat
de-arhanghel palid și înalt,
pe care, poate, pentru alt
suav surâs te-am sfărâmat;

și voi, uitate, mici iubiri
de-o zi, de-o lună sau de-un ceas –
ce nume-aveați? ce ochi? ce glas?
ce zâmbet de năluci subțiri?

Ileana, Mona, Beatrice,
Maria, Laura sau cum?
Pe nume, poate, crește fum,
dar pe fantome numai vis.

De stați subt bulgări anonimi
sau sus pe fruntea mea inel,
vă poartă leșul meu în el
cum poartă smârcul albăstrimi.

Și dacă zilnic alt gunoi
adun în trup, și alt mormânt,
prin voi eu pur rămân și sfânt
și încă luminez de voi.

NU ȘTIM CUM O SĂ FIE CLIPA-ACEEA

Nu știu cum o să fie clipa-aceea...
Vor trece peste lume crunte roți
ca tunetul cu greii lui saboți
sau poate-o arde-n cer Casiopeea
și umbre dulci, tiptil ca niște hoți,
și-or furișa în taine-albastre cheia...
Nu știm cum o să fie clipa-aceea,
dar vom pleca pe rând toți, toți.

Nu știm cum va fi clipa. Poate unii
s-or agăța de prag cu braț flămând,
alții vor vrea să plece mai curând;
unii-n genunchi, iar alții ca gorunii,
înalți și drepti sub fulger sângerând,
dar beți de țuica tare a furtunii.
Nu știm cum va fi clipa pentru unii,
dar vom pleca pe rând, pe rând...

Și de-om pleca și cei ce n-or s-adune
pe tâmpile nici un spin aurifer,
și cei ce-am strâns din lupte și din fier
o zdreanță sfântă ca o rugăciune,
cu toți vom ști la porțile de ger
ca-n lăcrimarea clipei care-apune
palpită veșniciei care nu pier...

Toți vom pleca, dar nimeni nu va spune
că nu-și avu în lut un strop de cer.

Și toți vom duce-n noi câte-o minune.

ACOLO, ÎN URMĂ

Basmule, basmule, cum să-ți dau viață?
Numai în tine amarul drumet,
dacă-și întoarnă privirea semeață,
stâncă se face și-ngheț.
Basmule, basmule, cum să-ți dau viață,
cum să-ți dau sângele, inima mea?
Aici nimeni nu vrea
să facă din mine cremene grea –
nimeni nu vrea.

Mereu întorc mâini slăbănoage
să-mi pipăie umbrele moi.
Toate cărările parcă m-ar trage
să mă uit peste ele -napoi,
ca niște câini ce de haine m-ar trage
pe urmele vechi de strigoi.

Ochii mei pleacă și pleacă
spre ce-am sfâșiat îndărăt.
O voce de ceață mă-neacă:
– Vezi? Sângele tău ți-l arăt,
cu sângele tău te îmbăt...

Totul mă soarbe-ndărăt
și nimeni nu vine să mă prefacă
în piatră de ger, în omăt.

SÂNGELE TEMNIȚEI. STIGMATE

Unde ți-e, basmule, blestemul dulce
care supune în sloi?
Nu mă pot rupe, nu mă pot smulge,
mereu mă uit înapoi.
Acolo, acolo în urmă,
fruntea mea scurmă.
Acolo, în urmă,
inima mea – stol de vulturi – se-nvârte
peste fiecă pârte,
peste sfinte ciozvârte.
Acolo, în urmă,
ard ca un munte, ca o pădure,
incendiu cu flăcări cumplite...

Și nimeni nu vrea să se-ndure
să-mi deie somnul pietrei vrăjite.

Fie-vă milă, cremene dure,
descuie-te, stâncă, și mă înghite.

CÂNTEC PENTRU ÎNAINTE

Omule, ochii -nainte,
fulgeră, taie cu ei!
În urmă-i robie și sunt morminte
și mlaștini de clei.

Rupe-ți frânghia și lanțul, și du-te,
calcă pe hoituri și treci!
Un vânt ca piperul de iute
te-ngroapă, de stai pe poteci,

Cine în urmă șovăie, lesne
s-afundă-ntr-un smârc mohorât.
Smoala îl soarbe întâi pân' la glezne,
apoi pân-la gât.

Hai, omule, ochii-nainte,
avântă-ți piciorul viteaz,
nu-ntoarce fața: vântul fierbinte
ți-ar smulge fâșii din obraz.

Doar cel nemernic, bicisnic și slugă
rămână să geamă în loc,
să-l bea amintiri și să-l sugă
trecutul în ghiolu-i de foc.

Tu, omule, mergi înainte,
pleacă, nu sta. Pe slabi și mișei
lasă-i în iadul aducerii-aminte,
să muște strigoii din ei...

EU SUNT CA PĂDURILE

Sufletul meu, eu sunt ca pădurile.
Mă-ncaier cu grindina, mă apăr cu joardele.
Las să mă spintece trăsnetul, bardele,
aprig și mut le adun izbiturile.

Eu sunt, viața mea, ca pădurile, naltele.
Rabd să mă sfârtece, rabd orice smulgere.
Jertfesc generații de trunchiuri, dar altele
mai dur mi le urc pentru vânturi și fulgere.

Primesc și-nălțările, primesc și surpările,
că lupt cu mândrie, că-ndur cu smerenie.
Din geamăt fac orgă și freamăt ca mările,
din orice înfrângere nouă dârzenie.

Și dacă hățișul mi-l spurcă jivinele
sau cad până jos sub topoare nemernice,
îmi simt dedesubt cum tresar, mai puternice,
cu-mpotriviri de oțel, rădăcinile...

ȘCOALĂ

Măi, filosofia noastră
e ca iarba încâlcită.
Tot pândim de la fereastră
dacă cosmosul palpită.

Cu compasuri și lunete,
fruntea-ncearcă să măsoare
câte unghiuri și catete
geometria lumii are.

Cântărind și timp, și spații,
noi dăm clipelor carate,
schimbând viața-n ecuații,
ceru-n rădăcini pătrate.

Măi, dar toată buruiana
și lăcusta văd mai bine
vieții cum să-i afle vrana,
cărei taine să se-nchine.

Și-acest biet gândac de treabă,
înțelept fără să știe,
metafizica n-o-ntreabă
cum să treacă-n veșnicie.

În smerita-i dimineață,
pentru toate i-a dat cheie
dascălul care-l învață
fără hartă și condeie.

L-a-nvățat ce nu e-n carte:
cum să bea lumina pură
și cum lin să intre-n moarte
ca-ntr-o floare de răsură.

Scuturându-și umbra-albastră
pe catedre și pupitre,
el ia taina lui și-a noastră
ca polenul pe elite.

Numai noi, de prin formule,
scoatem zilnic o năpârcă
și tot ducem, nesătule,
îndoielile în cârcă.

Numai noi, cu microscopul,
punem moartea la examen
și uităm să bem din stropul
fericirii de-a fi oameni.

POEȚI, CĂLMARA-I BOLNAVĂ

Poeți călmara-i bolnavă.
Clocotul omului cine să-l pună?
Penița-i o fată suavă,
speriată de raza de lună.
Condeiu! un domn de ispravă...
Nu, nimeni n-adună
clocotul omului, smoala-i grozavă
când fierbe, când geme, când tună.

Clocotul omului cine să-l spună?
Trebuie sânge, trebuie lavă,
se cade-n cerneală furtună...

Dar călmara-i bolnavă...

Poeți, dulcile voastre plaivase
se-mpleticesc prin mătase,
încurcă moriști de șindrilă,
ciripesc ca lăstunii,
leșină pe-o spadă fragilă
sau gădilă fesele lunii.

Poeți, de condeiu! vostru mi-e silă.

Ah, pentru marele clocot al frunții
aș chema, domnișorilor, munții,
munții i-aș chema și i-aș pune
să urce sălbatici, să tune,
să se izbească de boltă
ca fruntea omului, plini de revoltă.

Pentru neliniștile și ne-mpăcările
omului plin de blesteme
aș chema, coconașilor, mările,
mările-n fierberi supreme,
să se zvârcolească-n poeme.

Pentru urletul poftelor, aș strânge
haite de lupi și dihanii –
și pentru sfințenia răniilor,
catapetesme de sânge...

Pentru spaimile omului, toate,
hergheliile nopții le-aș scoate;
pentru urile lui și mâniile,
molima, focul, urgiile;
pentru înfrângerea lui și tristețile,
răpele, păcelele, cețile;
pentru dragostea lui, aș supune
stelele, seara, în rugăciune,
și pentru lacrima lui,
clocotul pur al văzduhului...

Așa, domnișorilor, galeși poeți,
la dracu' poemul plin de bureți.

Clocotul omului nimeni nu-l cântă,
exploziile lui înspăimântă,
penița n-aude îngerul, fiara...

Haide, vărsați călimara,
scuipați în cerneala care se zvântă
și nu mai puneți brățări și cercei
acestui netrebnic condei...

Așa, coconașilor mei.

BĂLĂRIILE

— Duhnind, prin frunze cu sfială
eu sui din bulgării amari.
Am fost odată catedrală
sau, poate, ocnă de tâlhari.

— Eu simt și azi cum mă străbate
prin foi de tunet, un tumult.
Am fost, pe vremuri, o cetate
sau un măcel cu sânge mult.

— Mi-e frunza aspră și ca huma-i,
dar rădăcinile-s fierbinți.
Am fost cândva un bălci sau numai
un rug în flăcări pentru sfinți.

— Și eu mă leagăn noaptea toată,
otravă poate, poate vis...
Am fost doi ochi de prunc, odată,
sau doar un braț care-a ucis.

SCRÂNCIOBUL

Hei, scrânciobul din bâlciul năzdrăvan
și-ntâiul cer al zborurilor noastre!
Văzduhu-l cumpăram c-un gologan
ca pe un pumn de agrișe albastre.

C-un ban plăteam și aripă, și zbor,
zvârliți în cer pe-o scândură subțire.
O dușcă de azur amețitor,
și lumea se făcea nemărginire.

În vârful ghetii-un smoc de infinit,
în pumni un sfârc de veșnicie pură,
în nări parfumul zării, aurit,
și piersica genunilor în gură.

— Plata, copii! Și pentru-un biet crețar
vagabondam cu scrânciobu-n minune.
Fă-ți vânt în cer, plăpândule ștregar,
tu, scrânciobule, du-ne-n soare, du-ne!

De-atunci strivim năluci la orice pas
și șchiopătăm peste momâi postume;
dar, vezi, un scrânciob încă ne-a rămas,
ca să ne smulgă-amarei noastre hume.

Stai, unde-i bâlciul? Nu-ntreba nimic.
Ștregarul unde-i? Nu-l trezi din ceață.
Sui, domnule, aici, să te ridic
cu scrânciobul, o clipă, peste viață.

Sui, domnule, aici și haide, bea,
din zbor, văzduh, genune, veșnicie...
Te las să rupi o coacăză de stea,
te las să furi azur în pălărie.

Sui, domnule, să simți pentru-un minut
pe umeri aripi de lumină moale.
Ai timp destul să te re-ntorci în lut,
ai timp să cazi din zborul dumitale...

Și plata, domnule... Dar nu un gologan,
un strop de sânge scrânciobul îți cere,
că fiecare zbor nepământeian
îl cumperi doar cu sânge și cu fiere.

ASFINȚIT

Nu mă mânănește asfințitul
la neagră margine de șes,
Pe mine, lacomul, lihnitul,
mă doare doar ce n-am cules.

Mă frige doar grozava foame,
ca un gâtlej uscat de lup,
că las pe crengi atâtea poame
din care n-am știut să rup.

Furând din deget verigheta
unui luceafăr somnoros,
mi-am umplut toată eprubeta
cu întrebări fără folos.

Dar nici miresme, nici esențe
n-am strâns în bietu-mi alambic.
Flămând, prin maldăre de zdrențe,
pe coate-ncerc să mă ridic.

Crunt, în genunchi, scrutând trecutul,
îmi șuier pofta printre dinți.
Ieri pe năluci mi-am pus sărutul,
azi vreau să-nfulec hălci fierbinți.

Le-aș smulge carnea pân-la oase
acelor ani rămași-napoi,
pe care n-avui mâini vânjoase
să-i prind de gât și să-i despoi.

Azi n-aș mai jefui comete,
fantome n-aș mai sta să prad,
ci vieții i-aș mușca cu sete
felii de flăcări și de iad.

De n-aș putea să-i rup din faguri,
măcar oțet să-mi dea din plin;
de nu mi-a pus azur pe steaguri,
îi vreau cuțitul, cel puțin.

S-o simt zvâcnind, s-o simt sălbatic,
chiar numai ghimpi urzicători,
nu fum subțire, leșiatic,
ci fruct de sânge și dogori.

În urma mea te-aud cum picuri,
cișmea din care n-am băut...
Dar poate azi tot dragi nimicuri
aș pescui de la-nceput.

Tot știme-aș aduna cu plasa,
tot spectre m-aș trudi să fur...
Alții nuntesc Cenușăreasa,
eu duc pierdutul ei condur.

CÂNTĂ-MI, MĂI VÂNTULE

Cu foi de cimbru și drăgaică
leg altă urmă de cuțit.
Cântă-mi, măi vântule, măi taică,
Să plec cu umărul sfințit.

O stea cu coadă veninoasă
mă-mpunge-n piept ca un berbec.
Nu e nimic că sânger, lasă...
Zi-mi, taică vântule, să plec.

Din suflet zboară iar o șipcă,
iar cad și iarăși mă ridic.
Zi-mi, taică, vântule, din scripcă,
nu e nimic, nu e nimic.

Cântă-mi, măi vântule, zi-mi, taică,
din diblă veche, din cimpoi...
Pădurea-n lanț ca o ursoaică
joacă și mormăie-napoi.

CÂNTEC DE PE SCHELE

Adu-mi șine groase și traverse,
piatră, fontă, var fosforescent.
Tone-ntregi de munte să se verse
în huiduma asta de ciment.

Dă-mi și grinzi mai trainice ca veacul,
evuri din mistrie să ridic.
Poate că m-ajută – calfă – dracul,
poate vrun arhanghel ucenic.

Că, zidind, aud zvâcnind betonul
și bătând artere în pereți,
iar când intră nitul și pironul,
parcă intră-n carnea unei vieți.

Piatra țipă? Drugii-ncep să strige?
Plânge, oare, fierul zvârcolit?
Nici o coapsă, nici un sân n-ar frige
cum mă frige blocul de granit.

Sânge simt sub degetele mele...
— Cine urlă, mă, acolo-n zid?
Nu-mi răspunde nimeni. Cânt pe schele
și bat iarăși un piron torid.

Și, deodată, n timp ce schela suie,
văd că nu-s eu strașnicul zidar:
îngerul de-alături bate cuie,
diavolul din spate toarnă var.

Șovăi, mâna cade, dar mistria,
dusă dârz de-un fulger ne-ntrerupt,
grămădește toată veșnicia
peste-adâncul plâns de dedesubt.

Și când sus, pe turlă, pun piciorul,
stinse-n pietre, vaietele pier...
Îngerul și demonu-și iau zborul
și mă uită răstignit pe cer.

NU-MI PUN CREDINȚA

Nu-mi pun credința-n vârful unei lancii,
nici în tăișul cruntului hanger;
ci-mi simt înfipti colțarii și bocancii
în stânca solitudinii de fier.

Nu-mi aflu leac în mierea din stupină,
dar vindecări prin scorburî îmi adun
din stupi de vitriol și de chinină,
din cuibul rău de viespe și tăun.

Și tare nu sunt când înving vreodată,
ci când, înfrânt, într-un bârlog pe brânci,
îmi ling, ca urșii, gheara sfâșiată
și mă-ntărât pentru noi plumbi adânci.

PLECI, TRUP AL MEU

Pleci, trup al meu. Mă lași. Te rupi de mine,
amare tâmpile albe, ochi fierbinți,
obraji care-ați visat pe mâini senine,
pumni încleștați în ură și-n dorinți,

voi, lacrimi, date-n pârg ca niște spice,
– recoltă pură-a trecerii prin spini –
voi, umeri, arși de aripi și de bice,
tu, frunte, ce te-nalți și te închini;

pleci, sânge-al meu vărsat să mă sfințească,
tu, carne dezvățată în păcat,
tu, piept de om, tu, coastă îngerească,
tu, braț, care-ai lovit sau ai iertat...

Pleci, trup al meu. Pleci, darnică fântână,
te rupi de mine și mă lași în gol –
te smulgi ca o corabie bătrână
ce uită-n urmă ultimul atol,

ducând în sparte lăzi, printre otgoane,
aromele bananelor de ieri
și umbrele atâtor vechi cicloane
în vela smulsă către nicăieri...

ÎMPĂCARE

Doamne, mi-ai dat zațul
putrezit în ceașcă.
N-am oprit cu brațul
verdea Ta caleașcă.

N-am întins capcane
pasării măiestre,
N-am pus fanioane
pe-nălțimi alpestre.

Dacă cu zăvozii
mă alungi din straturi,
cu pelin și bozii
când și când mă saturi.

Peste alții dacă
flori de vișin plouă,
raiul Tău mă-mpacă
c-o măceașă – două...

Mai întâi dai vreo rană,
vrun dezgust, vreo silă.
Nu stă de pomană
biata mea argilă.

Uite-o: se descuie,
darul Tău să-i vină –
pietre, ghimpi și cuie,
azimă la cină.

Primesc tot: țăpușă,
lanțuri ce usucă...
Mi-am pus după ușă
vechea mea măciucă.

Nu mă mai încaier
nici măcar c-o rază;
nu mai frâng în aer
ăripi de spetează.

Chiar revolta cade
lângă șold, învinsă –
ciobul unei spade
într-o teacă stinsă.

Numai împăcarea,
fără-mpotrivire,
crește cât e zarea,
ca o mănăstire.

Eu cobor întruna
treaptă după treaptă,
ea mai suie una,
tot mai înțeleaptă.

ALCHIMIE

Purtând pe tâmpile uscăciunea,
cu stinși obraji, cu ochiul dur,
de ani, noi distilăm minunea
în reci capsule de azur.

De ani, eretice cohorte
de bieți smintiți, ne-ncovoiem
pe nemurirea din retorte,
amestecată cu blestem.

Ne-am istovit, cu mâini rănite
de alchimia altei vieți,
să facem timpul stalactite
și sufletul senin îngheț.

Afară-s flăcări de potire
și vifor alb de piersici gravi.
Noi, aplecați pe nemurire,
părem strigoi de sfinți schilavi.

Vibrează-n cer castitatea
atâtor calde ore vii.
Alambicând eternitatea,
noi gătuim mereu o zi.

Punând neantu-n comprimate,
ne-am oțetit: și răi, și sterpi.
Pentru milenii fabricate,
făcurăm clipa viespi și șerpi.

Ne-am scorojit ca niște îngeri,
uitând, nepământenii și triști,
lumescul geamăt din înfrângeri,
umanul pas peste restriști.

Am pus, la geamul vieții, storuri,
câlți groși la înfundate uși,
și-am tras păianjeni peste doruri,
bătând în inimă țăruși.

Amari și seci, momâi de paie,
turnând var stins pe trandafiri,
am prins pe pleoape mucegaie
de dorul sterpei nemuriri.

Visând eterne vieți deșarte,
n-am viețuit măcar în vis...
Tot apărându-ne de moarte,
de spaima ei ne-am sinucis.

NU CER PREA MULT

Nu cer prea mult. Dar nu știu cine
mi-a pus în piept albine stranii,
să-mi scoată mir din mărăcine,
din bălării împărășanii.

Minunea mea se-ntâmplă, vie,
din mofturi mici și biete fleacuri:
un colț de-al meu e-o-mpărăție,
o zi de-a mea răsfărânge veacuri.

De nu strâng mărire în brațe,
prin câte-o baltă tot deretec,
și gheara mea tot stă să-nhațe
din orice taină câte-un petec.

Și, dacă,-ncălecat pe-o rază,
ea nu mă urcă-n cer, încalte
de-o șchioapă-n aer tot cutează
peste cotețe să mă salte.

UMBRA

Treceam prin pădure. Dormeau laolaltă
butuci, ierburi negre și trunchiuri de plută.
Venea după mine o umbră înaltă,
precum o huidumă din viața cealaltă,
înaltă, și tristă, și strâmbă, și slută.

Eram doar cu umbra. Treceam prin pădure.
Dormeau arbori negri și muți ca tăciunii.
Și, uite, din scorburi tâsniră, ușure,
trei ciute mai limpezi, mai albe, mai pure
ca spuma torentelor sub focul lunii.

Cu spaimă fugiră ciudatele ciute...
Pe umăr simții două mâini reci și grele,
și-o voce amară: — Privește-le. Du-te.
Erau fericirile tale pierdute —
cândva, n-avuși arc și n-ai tras după ele.

Cu greu urnii pașii. Și-n seara grozavă
intraî într-un smârc, sub un pâlc de răchite.
În zdrențe, plângând lacrimi verzi de otravă,
ah, cum se zbăteau peste balta bolnavă
și păru-și rupeau cu lungi mâini chinuite...

Ce jale în sălcii și ce sfâșiere!
Și iarăși pe umeri m-atinse străinul:
— Privește-le! Pleacă! Nimic nu le cere.
Erau renunțările tale de fiere,
mai verzi ca un stârv și mai verzi ca veninul.

Și șoapta s-a stins. Dar din arbori căzură
răi ulii flămânzi năvălind peste mine
și-mi smulseră ochii în pliscuri de zgură
și inima-afară mi-au scos-o cu ură,
turbați, plini de sânge pe gheare haîne.

Și-n timp ce zburau, zise vocea din spate:
— Ah, ulii pierduți pe sub zarea căciulii,
părerile tale de rău erau, frate...
Și umbra pieri... Și muream întru toate,
în timp ce deasupra-mi, pe crengi blestемate,
țipând, își sfârșeau cina crâncenă ulii.

MINUNI

Adesea ochii de minuni se-ncarcă...
Ce caste par și ce nepământene!
Azi le vedem în ziua lor, dar parcă
din alte vieți ne-ar fi rămas sub gene.

Azi, noi le pipăim întâiași dată,
și parcă umbra lor – de câte veacuri? –
dormea pe fundul ochilor, uitată,
cum doarme umbra stelelor în lacuri.

Le-am mai sorbit vreodată din arome?
Ne-au mai zâmbit sub mâini? Și când? Și unde?
Sau urcă – feciorelnice fantome –
din iezărele sângelui, afunde?

Poate-abia azi în frăgezimi s-or naște,
întâia oară cu himene pure...
Ci sufletul tresare: le cunoaște,
le regăsește, le-a zărit aiure...

Le-om fi pierdut cândva, prin vremi, și ele
s-au rătăcit de trupurile noastre;
acum ne-au re-ntâlnit sub alte stele
și-n noi se-ntorc cu pași de taine-albastre.

Frânți de-ndoieli, nu știm de sunt vedenii,
minuni lumești sau retrăiri celeste...
Nu știm de-au stat în Cer în vechi milenii
sau vin din somn, din vise, din poveste.

Nu știm: cresc noi, în prima lor candoare?
Învie doar sub caldă mângâiere?
Nici când culese, – abia pâlpâitoare,
de mult, pe-un colț de Rai sau de părere...

Și dacă-s doar năluci de Rai, Părinte,
Tu ni le-arunci fierbinți în amintire,
ca să ne doară ori ca să ne-alinte,
o clipă, greava noastră ispășire...

BILANȚ

Mi-am pus în cufere
rănile, spadele.
De-au fost să sufere,
rugină, roade-le.
De-au fost să biruie,
praful le-acoperă.
Viermii-și înșiruie
senina operă.

Să-mi fac bilanțurile?
Le-ncurc ca ghebele.
Îmi uit și lanțurile,
îmi uit și stemele,
și-naltul scripete
prins de-o stea tainică...
Toate-au fost sclipete,
zburdă netrainică.

Toate și-amestică
zgura ușarnică...
Moartea domestică
e slugă harnică.
Strânge zănatecă,
fără să pregete...
Cu fumul poate că
m-aleg pe degete.

Uitarea-i molie
în lâna zilelor,
și ca sobolii e,
ca dinții pilelor:
ronțăie, ciuruie.
Frunte, supune-te...
În urmă, uruie
surparea-n tunete.

Dar nu mă zguduie
viața ce scapătă;
limba nu suduie,
pasul nu șchioapătă.
Nu-mă mai sperie
hârbul carafelor,
biata puzderie
a cenotafelor.

Smulg orice ghimpe de
căință tulbure,
senin și limpede
trec peste pulbere.
Pe urâtenia
prafului, lutului
aștern sfințenia
Neînceputului.

BUTUCII

În măndre resemnări fără veninuri,
butucii triști prinosu-și închinară.
Grea, jertfa lor de sânge arde-n linuri,
împărătească, tânără, amară.

Și-au împlinit și rostul, și minunea,
și-acum, senini și gravi în toamna sură,
butucii își așteaptă-ngropăciunea
sub lapovița rece și impură.

Puțin le pasă dac-o să-i astupe
mocirlele cu vinete gangrene
Ei și-au lăsat să sângere în cupe
ofranda împlinirii pământene.

Chiar dac-o fi vecia s-o înșele
cu clipa lor de sfântă dăruire,
tot ce-a fost cer în boabele lor grele
va scânteia în vinul din potire...

CE MARE EȘTI, SUFLETE

Ce mare ești, suflete, și cum te umfli...
Cum crești, cum prăpădești depărtări...
Fluviu de-ai fi, ai sări dintre țarmuri,
munte de-ai fi, te-ai strivi între zări,
pădure de-ai fi, te-ai smulge din lanțuri
peste mări, peste țări.

Ce mare ești, suflete, și cum te umfli...
Rupe-te, ancoră, crapă-te, bloc,
îngenunchează, tu, moarte,
dați-vă, voi, continente, deoparte,
și voi, ere de foc,
ca niște uși sparte
faceți-i loc!

Ce mare ești, suflete, și cum te umfli,
cum spulberi cu mari târnăcoape
trupul ce nu te încapel
Sub grelele tale ciocane,
ca niște bătrâne coloane,
ca niște surpate arcade,
carnea se sfarmă și cade...

Ce mare ești, suflete, și cum o spulberi,
ce crâncen ești, suflete-al meu...
Te-ascult duduind peste mine,

cu pas de cumplit Dumnezeu,
cu tălpi de milenii senine,
deasupra molozului meu...

Ce mare ești, suflete, și cum te umfli!

CUM MAREA

Cum marea linge-o insulă pierdută
cu verzi, fosforescente fluxuri moi
și, după ce cu alge o sărută,
în sarea ei se trage înapoi,

așa se scoală inima fierbinte
să strângă-n brațe umbrele de ieri...
O clipă, mușcă țărnul cu morminte,
smulgând năluca lui în mângâieri.

O clipă, cu miresme tari se-ncarcă
și inima se trage-n adâncimi,
mai mătăsoasă, mai amară parcă,
mai pură în saline albăstrimi.

O clipă, a mușcat din amintire
și parcă mai adâncă s-a făcut
și mai înaltă-i grava ei foșnire,
sfințită cu arome de trecut.

CUM DE MAI LUMINEZI CÂTEODATĂ

Cum de mai luminezi câteodată?
De unde frăgezimi mai arăți,
omule, sfântule, rupt în bucăți
pe cruce, în furcă, pe roată?

Omule, sfântule, ești numai o rană,
cum mai zâmbești, cum mai visezi?
Cum de mai crești tulpini de zăpezi
din sfâșierea ta pământeană?

Vântu-ți zbicește rănile goale
cu jorii subțiri de piper,
dar, uite, trec păsări de cer
prin crengile dragostei tale.

Zi de zi te scufunzi în bălți verzi,
zi de zi alte uri te-nvenină,
și, totuși, mai calci cu tâmpla-n lumină
și încă ierți și dezmierzi...

PĂRERI DE RĂU

*„Nu câte-au fost îmi vin în minte,
ci câte-ar fi putut să fie...”*

O. Goga

Lungi arătări pe catalige,
păreri de rău vin peste noi
și gheara lor ca de strigoi
în beregată mi se-nfige.

Ieri, singuri lepădam în ladă
frânturi de aripi și de zbor,
nebănuind că umbra lor
o să ne-nhațe ca pe-o pradă.

Ce mari sunt azi, când cresc postumel
Ieri, le zvârleam c-un gest neghiob,
aici un petec, colo-un ciob,
și-acuma vin să ne sugrume...

Dar și mai crunt, de beregată
părerile de rău ne prind,
nu pentru ce-am zdrobit zâmbind,
ci pentru ce n-a fost vreodată.

Sub dragi nimicuri uriașe
stăm gâtuiți de mâini de fier,

dar ne-mplinirile de ieri
par încă și mai ucigașe.

Vechi umbre azi se fac torente,
vechi jinduri joagăre azi sunt...
Ce-a fost cândva un hârb mărunț
se umflă-n nopți incandescente.

Ne perpelim – țipari de plite –
fripti de fierbinți căințe toți,
sau zvârcoliți ca niște hoți
în ștreangul celor ne-mpinite.

OM DE ZĂPADĂ

Când și când îmi clădesc un om de zăpadă,
numai ger, numai schije de gheață,
senin și puternic să șadă
cu toată vifornița-n față.

Îl fac din omăt ca din piatră,
țeapăn și rece și tare...
Îl mârâie vântul și-l latră
în dârza lui înțeleștare.

Cu cât mușcă geru-n zăpadă,
cu cât dă înghețul târcoale,
el crește din țândări de spadă,
din fulgere clare de zale.

Ce pur e în recile-i scuturi,
cu candida brațe în cruce...
Sub frigul cu strașnice cnuturi
mai alb ca argintul străluce.

Când și când îmi clădesc un om de zăpadă.
Nu-i nimic dacă soarele-n marte
cu pliscuri de păsări de pradă
îi ciugule zalele sparte.

Nu-i nimic dacă piere-n dogoare
ce viscolul ferecă-n ținte.
Zâmbesc când statuia mea moare
sub cruda lumină fierbinte.

Zâmbesc, sprijinit în lopată,
și-aștept noi omături să cadă,
să-mi fac chip cioplit înc-o dată...

Când și când, urc un om de zăpadă.

IANUS

Într-un iubit și cald dezmăț,
mereu mă-ntorc, de-a pururi plec,
mă rup de toate și m-agăț
de orice vrej oricât de sec.

Din toate, lacom, vreau să gust,
de toate-n silă mă desprind,
sătul și putred de dezgust,
mereu setos și plin de jind.

Din ce m-a fost scârbit, iar storc
un suc adânc, un farmec greu.
De-a pururi plec, din nou mă-ntorc,
același și-ntr-alt fel, mereu.

Mă regăsesc în orice strop
și nu mă mai cunosc nicicum;
m-aud căzând sub târnăcop
și mă clădesc la loc din fum.

Vreau sfâșierea să-mi amân
și-n ea cu grabă singur trec...

De-a pururi sfânt, mereu păgân –
mereu mă-ntorc, de-a pururi plec.

FUM

Care-s eu, Doamne, adevăratul?
Eu cel de astăzi, de ieri sau de mâine?
De vreau să-nfulec din azi ca din pâine,
rămân amăgitul și-nfometatul.

Poate sunt cel ce, din ieri, sorb tăunii
și spinii și cerul și mierea, pe rând?
Sau cel care-ameninț spre mâine cu pumnii,
scrâșnind, blestemând și sperând?

Ah, cum l-aș cuprinde în brațe, Părinte,
pe azi să-l alint, să-l dezmierd...
Îl simt doar că nu e, c-a fost și că-l pierd,
când ieri crește-nalt din morminte.

Ieri: îi ling criptele, i mângâi fantomele,
dar nu pot să-i mușc nici un petec de viață...
Doamne, în mâine pitit-ai aromele?
De crengile lui adevărul se-agață?

Încerc să mă leg de astăzi cu funii,
ci sforile mele-s păreri;
încerc să-nchid palma pe mâine, pe ieri,
îmi scapă din pumn ca razele lunii.

Nu sunt nicăieri: nici aici, nici în urmă
și nici, ca o pândă, -nainte...
M-aud doar cum lunec din umbră în umbră,
curgând printre mâinile-Ți sfinte.

Spune-mi: de ce să m-atârni? de ce aburi?
de mâine, de ieri sau de-acum?
Niciunde, nicidecum, nu prind cheaguri,
mereu mă fac fum, mă fac fum...

În darn, ca un câine cu limba afară,
turbat, timpul vine să mă sfâșie...
O, Doamne, dulăul Tău crunt o să sară,
orbit, peste mine, în veșnicie.

UNEI PIETRE

Tu, piatră, tu-mi faci semn, ascunsă-n iarbă?
De ce zvâcnești? De ce ți-s ochii uzi?
Cum mă privești din nemurirea-ți oarbă
și cum m-ascuți, părând că m-auzil

Cu ce mistere aspre vii spre mine,
de mă oprești din drumul meu de lut?
Furtuni te-au smuls din grave roci alpine,
să plângi pe vrun mormânt necunoscut?

Sau te-au adus torențele nebune
și-ți grămădiră-n piept tumultul lor?
Vrei să-mi șoptești un basm, o rugăciune,
ori vrun străvechi blestem necruțător?

Mă chemi c-un semn de stranie dojană,
ascet de silex, schivnic de bazalt...
Te-ntreb: oftezi; te pipăi: pari o rană
și parcă-mi lași pe mână sânge cald...

Lin te cuprind cu brațul meu molatic,
și-n carnea ta se zbate-un oceàn...
Gemi, fierbi, te rogi? Sau numai taci, sălbatic,
de dincolo de clipă și de an?

Pe coapsa ta pun tâmpla, cu smerenii,
și nepătrunse flăcări mă pătrund:
un cosmos arde-n tine, de milenii,
incandescent mișcându-se-n afund.

Cum te-nțeleg azi, piatră ne-nțeleasă!
Ce uriașă-i viața ta de foc
și ce năprasnic lumea ta m-apasă
cu infinituri strânse într-un bloc!

Umil mă-nchin minunii tale crunte,
îngenunchez ca-n fața unui schit
și las să-mi curgă mirul tău pe frunte,
în marea taină care m-a primit...

FĂ-TE, INIMĂ, CA TĂUL

Fă-te, inimă, ca tăul
cu inel de stânci semețe.
Nici cucuta, nici dudăul
țărnuțel tău să nu-l răsfete.

Unde-ți domoale pururi,
cu lucire înclăștată,
să nu fiarbă sub azururi,
sub furtuni să nu se zbată.

Nici cutremurul amiezii
și nici stelele să nu-ți sfarme
pânda-nchisă-ntr-o ardezii,
somnul tău care nu doarme.

Cerul sus, jos putregaiul,
iadul strâns din adâncime
îngâna-ți-l-ar cu raiul,
smoală stinsă-n limpezime.

Inimă, ca tăul fă-te...
Apa ta fără' de răskoale
în oglinda-i să n-arăte
decât vârful stâncii goale.

Fundul tău, dospit de sare,
să nu-ți gâlgâie de lavă,
dar să simți că-n el tresare
umbra pajurii din slavă.

FERICIT CEL CE NU-NCEARCĂ

Fericit cel ce nu-ncearcă
peste pisc suiri celeste,
nici, cu-așchi de sânge learcă,
nu se surpă de pe creste.

Fericit cel care-n sfârcuri
de nuiile nu culege
de sub lăptișă din smârcuri
umbra stelelor betege.

Fericit când simte-un vrei de
nepăsare-n el cum urcă
și nu-l spurcă deznădejde,
nici speranțele nu-l spurcă.

Ci cu pas egal învață
drumuri fără lunecușuri,
ținând cumpăna de gheață
între-nfrângerii și urcușuri.

Dar tu, hoit, al meu, tot șchioapeți
pe-o nemernică ursită;
nici cântar de-argint nu capeți
și nici pas de stalactită.

În descumpăniri nătânge
tot te-nalți și te tot mistui:
când urcușul ți-i de sânge,
râpa ta ca ametistu-i.

CELUI DE-ATUNCI

Tu ai avut ochi adânci și fierbinți,
ca mărilor unde fâlfâie vela?
De ce mă-nșeli, domnule, de ce mă minți?
Nu-i cu putință să fii acela...

Din coapsa ta a crescut un copac,
până-n cer, în comete nebune?
Domnule, tu să fi fost? În ce ev? În ce veac?
Cu ce fel de frunte ai mers prin minune?

Umerii tăi au cărat mari păduri?
Gleznele tale-au suit metereze?
Poate mă minți c-ai avut ochii puri...
Când a știut tâmpla ta să viseze?

Cine mi-a spus că pe aripi purtai
demonii toți și heruvii?
Grumajii tăi se-atingeau, sus, de rai,
pieptul tău spumegase de fluvii?

Tu ai iubit, luminând veșnicii?
Tu ai urât, prăbușind firmamente?
Cum să mai știu de mai ești printre vii:
zac între noi continente...

Cum să mai știu c-ai fi tu cel de-atunci?
Doar de-aș atinge rănile sfinte –
dar și în ele-ai vârât câlți adânci
și le-ai astupat sub veșminte.

Aș vrea să-ți mai pipăi coiful postum
și vechea sandală semeață...
Ah, domnule, mâinile mele de fum
trec prin strigoiul tău ca prin ceață.

Mă umplu pe degete de putreziciuni –
ia-ți stârvul de-aici, viermii ia-ți-i...
Nu, tu n-ai clocotit de furtuni,
nu tu ai aprins constelații.

Altul a fost. Tu numai îi duci
leșul pe brațele tale.
De-o mie de ani, ești numai năluci,
de-o mie de ani, spectre goale.

De-o mie de ani ești scrum și gunoi,
nu-ți mai cunosc nici fruntea, nici coasta...

Du-te, ia-ți viermii, ia-ți vechiul strigoi,
și lasă-mi doar lacrima asta.

ÎNTOARCEREA LUI ULISE

În fruntea mesei stau cu mirt pe tâmpile,
dar dorm de mult sub zidurile Troii...
Mesenii râd și cupa mea se umple –
voi beți cu morții și cinstiți strigoi.
Eu am rămas sub zidurile Troii.

Eu am rămas sub zidurile Troii
și cu tovarășii mei morți în fundul mării...
Se rumenesc berbecii grași și boii,
zadarnic, în miresmele frigării.
Eu dorm de mult sub zidurile Troii
ori putrezesc sub alge cu vâslașii,
întors acasă cum se-ntorc strigoi
acelora ce nu mai vin cu pașii...
Eu am rămas sub zidurile Troii.

Mă pipăiți pe umeri, pe veștminte,
încredințați că am venit-napoi,
ci eu sunt numai sute de morminte
în leșul care umblă printre voi.
Îmi povestiți de temple cu pilaștri,
despre noi zei ce-n lipsa mea crescură –
eu vă băsmesc de morții mei albaștri,
rămași sub Troia sau prin mări de zgură,
și moarte, nu cuvinte, am pe gură.
În cinstea mea poftiți aezi la cină,

SÂNGELE TEMNIȚEI. STIGMATE

ca să mă cânte ca pe toți eroii,
dar numai umbra mea cu vin închină;
eu dorm de mult sub zidurile Troii.
Ciocniți la masă numai cu strigoi...
Uleiuri cu miros adânc de floare
sângele Troii de pe hoit nu-mi spală,
că dincolo de orice scăldătoare
port morții scumpi pe mine, tencuială.

Eu am rămas sub zidurile Troii...
Iar când pe sâni dulci ai Penelopii
pun fruntea, în afund culcuș fierbinte,
eu sânger încă-n luptă cu ciclopii
sau rătăcesc pe mări de oseminte.
Cu dornice săruturi ne-nterupte,
muierea îmi dezmiardă la-ntâmplare,
pe piept, pe brațe, rănilor din lupte,
crezând că urma lor nu mă mai doare.

Ci eu sunt tot o rană nevăzută,
și răni mi-s ochii, crâncenii și goii...
Femeia mea sau morții mă sărută,
veniți în pat de sub cenușa Troii?

Mă pierd, din nou, în valuri, cu năierii,
din nou mă bat în scuturi cu strigoi.
Alunec dintre coapsele muierii
și mă-ngrop iar sub zidurile Troii.

Eu am rămas sub zidurile Troii.

ÎN TIMPUL SOMNULUI

În timpul somnului mă vizitează
munții sălbatici pe care nu-i știu;
fiorduri unde n-am navigat scânteiază
și vin să mă vadă noaptea târziu,
și vaste grădini pe care nu le-am cules niciodată
îmi zumzăie-n sânge ca niște stupi:
— la-ne. Culege-ne. Strânge-ne. Iată,
poți să ne smulgi, să ne rupi...

În timpul somnului, cu brațe rotunde,
m-alintă femeii ne-ntâlnite nicicând;
cetăți necucerite de mine niciunde
prin porți mă primesc dănuind, luminând,
și lupte unde-am fost înfrânt totdeauna
pe tâmpile îmi pun lauri vii:
— Ține victoria, ține cununa,
învingătorule de verzi stafii...

În timpul somnului, răni încă virgine
îmi sângeră-n piept presimțite abia;
lacrimi pe care nu le-am plâns cresc din mine
și fierb în vâltoarea lor grea,
și cruci pe care n-am fost pironit încă
din somn se ridică, subțiri:
— Pentru tine lucim sus pe stâncă,
te-așteptăm pentru noi răstigniri...

MOR ÎNC-O DATĂ MORȚII

Mor înc-o dată morții după moarte...

Uitarea-și toarnă verdea ei lopată.
Mor înc-o dată morții după moarte,
mor și mormintele cu morții lor odată
și tot mai mult în bezne se coboară
cu morții ce-au murit a doua oară.

Mor, după moarte, morții înc-o dată.

Și dacă încă mor și după moarte,
a doua oară îi ucidem noi.
Noi sugrumăm și lepădăm deoparte
atâția morți și-atâtea urne sparte,
unde zvâcnea atâta sfânt gunoi...

Pe morți noi îi ucidem după moarte:
încă fierbinți, îi aruncăm din noi.
Dar câteodată morții se răzbună
și vin cu dulci și stranii răzbunări:
dintr-un mormânt uitat, o mână bună,
în somn, pe frunți, ne pune dezmierdări,
câte-un obraz de fum din lut se-adună
cătând pe gura noastră sărutări,
și morții blânzi ne-alintă împreună
pe noi, care-i ucidem sub uitări...

Ah, câteodată morții se răzbună
cu dulci și mătăsoase răzbunări.

DARUL CEL CRÂNCEN

Doamne, de pomină e darul Tău,
pe care-l numim viața noastră...
Jude năprasnic, amarnic birău,
pedeapsa n-ar da-o mai aspră.

Gâde de-ai fi și tot n-ai putea
mai crunt să ne rupi în osândă;
lotru de-ai fi și gheara Ta rea
nu s-ar răschira mai flămândă.

Cine-a băsmuit că din stelele-Ți dulci
ne milui betegele treceri?
Tu nu ne-ai da aripi ca să ni le smulgi,
nici cer, ca să-l spurci și să-l seceri.

O, de-ai sufla rai din rai peste noi,
tu nu ne-ai prăda pân' la oase
și nu Ți-ai lua duhul sfânt înapoi,
cu mâini de tâlhar, ticăloase.

N-ai face din darul Tău șbilț de hingher,
nici uri, nici neliniști, nici cuie.
Nu, trecerea asta grozavă prin fier
nu e pomana azurului. Nu e.

Nu, poticnela prin smârc și urzici
nu e ofrandă divină...
Un sâmbur din Tine de-ai pune și-aici,
Ți-am semăna prin lumină.

De-am fi după chipul și liniștea Ta,
ce limpezi și -nalți ne-am ști, Doamnel
Seninătățile Tale ar sta
în noi ca niște coloane.

Tu drept ca un turn ești și clar ca un zbor
și pur ca înghețul agatii.
Noi: tulburi și strâmbi și cu lanț la picior,
ca niște ulii-ntre gratii.

Tu ești armonie și reci simetrii;
noi: fluvii mușcând stăvilare.
Azurul Tău crește heruvi și vecii,
iar lutul nostru doar fiare.

Scârbiți ne târâm și de mlaștini sătui,
cu pumni de revoltă deșartă:
nu, smoala aceasta nu-i mila Ta, nu-i,
ea e de diavol răsfiartă.

Și totuși visăm și sperăm și iubim,
și-n primăvara Ta goală,
în sânge ne fâlăfăie-un alb serafim
și-un piersic de aur se scoală.

Și, uite, sperăm și visăm și iubim,
veninu-i parfum și argint e,
și viața pe care-o spurcăm și-o sfințim
e dar de la Tine, Părinte...

Addenda

CÂNTEC DE RÂND

Nu spinul depărtărilor mă-mpunge,
ci jindul bucuriilor mărunte,
la care orice pas străin ajunge
și unde eu n-ajung pe nici o punte.

Ochii nu cer minunea să-i îmbete,
nici gura nu vrea șipote de stele,
ci doar răcoarea-ntinsă castei sete
de limpezile, simplele cișmele.

Și-această poftă-a mea nu vrea atlasuri
cu țări de foc și munți de voluptate,
ci doar un pumn de clipe sau de ceasuri
purtând mireasmă de eternitate.

Atât de lesne alte mâini înșfacă
ciorchinii fericirilor mustoase;
eu de-i ating, se fac de promoroacă
și-a sânge tămâioasa lor miroase.

Când brațul nu cuprinde și nu-nvinge,
Când fiecă secundă-i ne-mplinire,
binecuvânt că peste mine ninge
sfînțenia tristeților, subțire.

Cât geamăt pun și câtă stearpă trântă
pentru sărmăne cioburi și crâmpoie...
Deasupra mea păduri de fructe cântă,
prin iarbă sar fântâni de curcubeie.

Întind o mână – fuge-n aer rodul.
Apropii gura – pierde apa-n tină...
Din orice zi eu trag tot gol năvodul
și dădora-l scot alții, de lumină.

CÂNTEC DE VENIN

Mai pune venin,
mai toarnă otravă,
tu, viață grozavă,
tu, crâncen destin.

N-am fiert îndeajuns
în smoala din butii;
cu fierea cucutii
destul nu m-am uns.

Mai trebuie dinți
de viperă-n mine...
Uri încă virgine
m-așteaptă, fierbinți.

Cruci, încă mă vor
și ruguri m-așteaptă
să urc înc-o treaptă
pe flacăra lor.

Călit în pârjol
ca sabia goală
pe grea nicovală,
din foc să mă scol.

Mai tânăr pe rug,
mai viu de pe cruce,
putere mai dulce
din moarte să sug...

CIUDAT, MUNȚII ACEȘTIA

Ciudat, munții aceștia n-au temelii pe pământ.
De-i clatin, de-i zgâlțâi, se frâng, se destramă.
Ciudat, nici pădurile-acestea n-au rădăcini în pământ...
În vânt se topesc când le mângâi pe coamă.

Nici rănilor n-au rădăcină pe lume,
nici plânsul nu-nfige ancoră-n lut.
Culc tâmpla pe cântec, și el tot de fum e,
prin lacrima-n palmă, fum s-a făcut.

Numai tu, singură tu, dragoste sfântă,
sub talpă îmi crești ca o treaptă de stei.
Nu luneci, nu tremuri, ci sângeți ne-nfrântă,
mai tare ca munții, mai-naltă ca ei.

CUI MI-A NĂSCOCIT TRISTEȚEA

Cui mi-a născocit tristețea asta,
nu-i da, Doamne, ștreangul ticălos.
Cui mi-a mpuns cu sulița coasta,
fă-i un pat de frunze, răcoros.

Cine mi-a dat fiere cu găleata,
calce zarea ca un împărat.
Cine mi-a dat temnița și roata,
fie, Doamne, binecuvântat.

Însă cui a pus în mine silă
și dezgust și scârbă pentru tot,
sta-i-ar viermii-n hoit ca o prăsilă
și cloci-i-ar vipera în ciot.

DE-AR MAI ȚÂȘNI ÎN DRUM FERICIREA

De-ar mai țâșni în drum fericirea,
adânc aș târî-o în vizuină
și mi-aș piti-o, zbârlit și năprasnic,
ca o lihnită jivină.

Ca o pisică sălbatică puii,
mi-aș apăra-o cu dinții, cu ghearele,
să nu-mi fure vântul din ea o fărâmbă,
un strop să nu-mi ciugule soarele.

De-ar mai țâșni în drum fericirea,
strașnice lanțuri i-aș pune
și-aș ține sub lacăte crâncene
cumplita-i minune.

Cu-o mie de ochi aș păzi-o,
cu-o mie de munți și păduri...
Cu-o mie de brațe-aș cuprinde-o
și-aș bea-o cu-o mie de guri.

DEPĂRTARE

Frânți de-ntrebări sau gârbovi de suspine,
– o, Tată, ce prin veacuri Te strecuri -
nicicând nu vom urca până la Tine,
nici Tu până la noi n-o să cobori.

Departe arzi de luturile-amare,
dar umbrele-Ți pe tâmpile ni le lași,
iar noi Te pipăim din depărtare,
de dincolo de frunte și de pași.

Nici stelele n-ajung de lut aproape,
nici brazii n-ating cerul nicăieri,
și totuși steaua-și lasă umbra-n ape
și brazii-și uită umbrele pe cer.

DEȘERTĂCIUNI

De-am fiert speranțe și furtuni,
de-am clocotit în fiecare,
m-ați tâlhărit, deșertăciuni,
hojitu-m-ați la drumul mare.

Nicicând n-ar ști și nicăieri
mai crânceni lotri să mă prade...
Furat de rodul meu de ieri,
azi mă cutremur când dau roade.

Și totuși singur vin spre voi,
– deșertăciunilor deșarte –
ca să v-aduc ofrande noi:
bucăți din zilnica mea moarte.

Că dacă plâng, că dacă sper,
aceeași gheară mă culege.
Nici hârb de lut, nici ciob de cer
nu pot din ele să mă-nchege...

Și numai pentru voi eu cresc
ce fierb în piept, ce ard sub gene,
hrănind cu sânge pământesc
nălucile nepământene.

Și numai pentru voi eu mor
sub jaful care mă tot seacă,
pe fumul meu, cu ceața lor,
zădărniciile să treacă.

DIN CÂND ÎN CÂND

Din când în când, îmi frige-un jerăgai
adâncul cărnii mele-nveninate.
Și-aș tot urca, pe brânci, pe coate,
bolovănișu-ntoarcerii în rai.

Poate-am uitat acolo, sus,
crâmpeie verzi din aripile mele,
de mi se face crâncen dor de stele
și m-aș tot duce aprig drum nedus.

Poate-am lăsat, de mult, acolo-n cer,
cenușa feței mele de-altădată,
poate că însăși vocea mea uitată,
în nopți fierbinți, mă cată din eter.

Ca de-o mireasmă stranie mă-mbăt
de glasul meu rămas în alte ere
și prind, o clipă, strașnică putere
să urc, pieptiș, în ceruri, îndărăt.

O clipă sui și iar, căzând, mă fac
rostogolire moale și afundă...
A fulgerat urcușul o secundă,
și carnea mea mă surpă iar în veac.

Atât de dulce-am învățat să cad
și-atât de greu și rar mă-ntorc în sfere,
că toată rădăcina mea în cer e,
dar rodul meu întreg se coace-n iad.

EVADATUL

De sute de zile,
de ani și luni,
tânjea după zănoage și coștile,
după genuni.
De ani și luni,
turba de năprasnică foame:
să-i cadă pădurii pe coame,
să taie furtuni.

Dușmănos prizonier,
se frământa în cușca lui de fier,
tot topăind pe gheare rășchirate,
cu ochiul crunt, cu pene răsculate.

Captive-ntre gratii severe,
păsări mâhnite priveau în tăcere
la aprigul lor camarad
de-osândă și iad.
Priveau lunga lui frământare,
hănele-i gheare,
ochiul ca un venin
al marelui chin.

Printre rigide zăbrele
copiii-ntindeau dumicate.

În jur creșteau râsete grele,
aplauze mirate,
glume, ocări.

El n-auzea. Incendiat de zări,
juca înainte,
năuc de mânie fierbinte,
sălbatic de ură,
zănatic de dor infinit
după cremenea dură,
după cer și granit...

Și, iată,
azi cușca-a rămas descuiată.
Pieptul se scoală,
amiaza vâjâie goală,
și vechiul proscris,
c-un țipăt flămând de abis,
se-aruncă spre cer,
răzvrătit prizonier.

Urcă, se-mplântă,
lacom de trântă
cu vânturi de piatră, cu ceața,
cu veacul, cu viața.

Să urce, să urce... Îl cheamă
furtuni de aramă.
În fiecă pană
ar vrea să simtă nervuri
ca niște custuri;

să intre ca un cuțit,
înfipt ascuțit,
afund, mai afund,
în raiul rotund,
să fie de foc, de pârjol,
ca fulgerul gol,
și sus să se spargă deodată –
explozie beată!

Dar zborul e-aici,
peste salcâmi pitici.
Șovăie moale,
împletind rotogoale
peste parc, peste arbuști,
peste tristele cuști.

În aer de plumb
se clatină strâmb.
De fiecă pană
atârnă o rană.
Aripile-ncearcă să lupte
din petece rupte,
se-ncurcă, se-ndoaie
în galbenul vânt cu gunoaie.
Ghearele cată să prindă
năluci de oglindă.
În reci transparențe
joacă fantome de munți
și zborul de cârpe și zdrențe
cade sub pomii mărunți...

Bătrân evadat,
stupid, sleit și ratat,
ridiculă fugă târzie...
Anii de stearpă robie
au stins în pene sărmene
marea lor vijelie,
sfintele lor uragane.
Zadarnic vrea visul sa-țâțe
aripi de tărățe,
zboru-a rămas ca un ciob
numai în ochii de rob,
numai în pieptul păgân,
prea bătrân, prea bătrân...

Și-acum, printre cuștile mute,
cu alți captivi nesătui,
se-ntoarce pe-aripi decăzute
singur, la temnița lui.

Vechi prizonier,
intră-napoi între gratii de fier,
nerăzbunat și bătrân...

Și numai ochii rămân
dușmănoși, veninoși către boltă,
în inutilă revoltă.

IDENTITATE

Ești, Doamne, bun, eu pământean și rău,
și-n dragoste nu-ți seamăn, nici în milă.
Dar, după răni, sunt chip din chipul Tău,
de par dospit din cer, nu din argilă.

Nu ți-am râvnit nici razele subțiri,
nici tăpile străpunse de piroane.
Dar Tu mă faci părtaș în răstigniri,
și-ți tot îngân osânda din icoane.

Sfințit pe cruci pe care nu m-am vrut
și de-nvieri pe care nu le-aș cere,
nu știu: Tu te cobori la mine-n lut,
sau eu mă urc spre raiul Tău bând fiere?

Cu necesită slavă mă încarci
și-n cuie, când sfințenia mă frânge,
oftând mă uit la rănilor-mi prea largi
și-ți cresc alături, sânge lângă sânge.

ÎNTOARCEREA DIN CRUCIADĂ

Întâiul cruciat

Trist geme cornul stinsei Cruciade.
Și noi, betegi și jalnici seniori,
ne poticnim sub platoșe schiloade,
în vechi armuri, cârpite strâmb cu sfori –
baroni și prinți care-au purtat în spade
Ierusalimul altor aurori.

Cu trupul supt de răni ce se usucă,
amari și-nfrânți ne-mpleticim în fier
câți n-am murit sau câți mai știu s-aducă
vreo țandără de chivără din cer;
pe-o umbră de mârțoagă, o nălucă,
pe-un ciob de scut, un ciot de cavaler...

Când am plecat demult în Cruciadă,
– Mai știi, Bertrand? – eram numai lumini.
Se îmbulzea tot burgul să ne vadă,
ne troienea sub roze și sub crini,
iar noi, pe armăsarii de zăpadă,
ardeam printre vasali și paladini.

Cetatea scânteia cu mii de fețe
și ne-așternea covor de borangic
sub strălucirea razelor semețe

– îți mai aduci aminte, Albéric? –
Cu fruntea-n cer, cu spada-n tinerețe,
încovoiam vecia ca pe-un spic.

Și soarele bătea medalioane
pe scuturi și pe sulite-minuni.
Mulțimile vuiau și, din balcoane,
madonele cu mâini de rugăciuni
ne surâdeau prin lacrimi ca-n icoane
ori ne-aruncau în ulițe cununi.

Și-acum ne-napoiem o hădă ceată,
pe piept cu câte-o urmă de blazon,
cu coiful spart, cu fața sfâșiată,
sub zdreanța unui rest de gonfalon,
strigoi de cruciați ce altădată
au fulgerat în zale de baron.

Și cum povara-ntoarcerii ne frânge
pe cai ologi, în zale care curg,
convoiul de fantome parcă plânge
pornind încet spre vechiul nostru burg –
pe când, necucerit și plin de sânge,
Ierusalimul scapără-n amurg.

O clipă numai porțile de-aramă,
sub care n-a fost dat să biruim,
se fac de foc și-n urmă se destramă,
topindu-se în cerul lor sublim,
și tot mai jalnic, cornu-nfrânt ne cheamă,
tot mai departe de Ierusalim.

Al doilea cruciat

De ce, Gottfried, de ce ne înspăimântă
o rană-n piept și-un hârb de scut beteag,
cât încă-n noi Ierusalimul cântă
și mai păstrăm prăjina unui steag,
sau când noblețea-ntreagă stă, ne-nfrântă,
în sângele rămas pe zale cheag?

Și dacă fu armura să se spargă,
tot mai suspini, nevolnic scutier?
Adună-mi trupu-n platoșa prea largă,
din spada mea dă-mi ciobul de mâner
și fă-mi pentru întoarcere o targă
din crengi cerești și verzi de palmier.

Presară-mi-o cu crini și roze toată,
de multa lor mireasmă să mă-mbăt
ca-n burgul fermecat de altădată
ce ne-ngropa sub floare de omăt...
Așa – cules pe targă-nmiresmată –
purtați-mă spre țară îndărăt.

Și ce-i de-am fost învinși sub metereze?
Pe trup aceste biete sfâșieri
o veșnicie n-or să sângereze...
Cândva uita-vom marile căderi
și brațele s-or ridica mai treze,
sfințite-n mirul rănilor de ieri.

Ne-ntoarcem frânți sub platoșe schiloade
sau poticniți în zdrențe de furtuni.
Dar mâine-n burgul nostru cu arcade
fecioarele cu ochi de rugăciuni,
zâmbind în cinstea altor cruciade,
ne-or împleti mai fragede cununi.

Și mâine burgul iar o să se scoale
în cântece de calfe și fierari.
Zburând, vor dăntui pe nicovale
săbii mai lungi și sulite mai tari
și s-or zbârli din fulgere noi zale
și noi potcoave pentru armăsari.

Și iarăși, spintecând albastre spații,
peste doi ani sau peste încă trei,
cu lănciile sus, în constelații,
cu platoșele evului în șei,
ți-or sta în fața porții cruciații,
Ierusalime care nu ne vrei.

Și vom veni mai mulți din Soare-Apune:
și cei de ieri, și cei ce azi încă nu-i știm.
Pe vechile morminte or să tune
noi cavaleri cu chip de heruvim,
și ei sau alții tot te vor supune,
strălucitorule Ierusalim.

LABUNTUR ANNI

Așa trec în fuga lor, Radule, Radule, anii...
Ca ieri, culegeam tot văzduhul pe spade fierbinți
și iată-ne-acum potoliți într-o răni și strădanii,
uncheși înțelepți, pe obraji cu surâsuri cuminiți.

Ca ieri, mușcam lacomi din lume ca dintr-o gutuie;
ca ieri, pitulam curcubeie sub șepci de școlar.
Acum, tot egal măsurăm și ce e, și ce nu e,
că zborul și praful le-am pus pe-același cântar.

De mult am băgat și suspinul și lacrima-n ladă.
De mult nu mai frângem genunchii pe câte s-au dus,
și când, la ferești, umbre vechi încă vin să ne vadă
ne află zâmbind împăcați în solemnul apus.

Azi nu ne mândrim cu victorii cândva adunate,
ci doar cu durerea în care am fierț și-am șezut.
Și dacă azi inima noastră se-mpacă-ntru toate,
e numai că știm că vieții i-am dat tot ce-a vrut.

Și dacă-nțelegem ce ieri n-am putut înțelege,
iertăm tot ce ieri n-a știut să ne ierte pre noi
și-adânc mulțumim și cununii de roze pribege,
și cheagului negru de sânge rămas printre foi.

Nimic n-am păstrat pentru noi din prea dulcea risipă.
Ne-am dat, cum din prag dăm colindelor mere și nuci.
Subțiri și plutind și albaștri, ca fumul din pipă,
așa ne-nălțăm, potoliți, peste sfinte năluci.

Trecutul nu vrem să-l mânjim cu venin de regrete,
nici gravul senin asfințit nu-l pătam cu muștrări.
Ajunge-un salut fluturat pe frânturi de comete
și liniștea tâmpelor albe purtând împăcări.

Atât e de bine să uiți și răni vechi, și strădanii,
uncheși înțelepți, altădată atât de fierbinți...
Așa trec în fuga lor, Radule, Radule, anii,
și-i bine să strângem pe buze surâsuri cuminiți.

LACRIMI

Căzut din raiul său, pesemne,
un înger trist ni le-a adus,
lumina lor în noi să-nsemne
că-n lut mai doarme-un strop de sus.

Spălăm cu lacrimi răni și spade,
sfintim în lacrimi un sărut.
Din lacrimi ridicăm arcade
oriunde viața ne-a durut.

Zvârlim în lacrimi pietre grele
și scoatem crini de aur grei.
Topim un pumn de spini în ele
și facem scări de funigiei.

Din lacrimi punem pod genunii,
din lacrimi înviem mereu,
și, împletind din lacrimi funii,
ne priponim de Dumnezeu.

LIMPEZIME

În ceasul ruperii de toate,
nici un suspin de bun rămas.
Mâhniri de-ar tremura în glas,
iar m-ar lega de răni uitate.

Un plâns ar fi să mă întine.
Nu vreau părerile de rău,
cu dinții lor de fierăstrău
să-mi roadă treptele senine.

Nu vreau trecutul să mă-nece,
prea cald, prea viu, prea dureros.
Visez pe culme punți de os,
o gravă trecere și rece.

Această rupere se cere
să fie-nalt și cast omăt.
Nu, nici o ancoră-ndărăt,
pe umbre nici-o-ngenunchiere.

Eternitatea nu se cade
s-o spurc cu sânge trecător.
Sus, peste toate câte dor,
sunt stele reci ca niște spade.

Nu te mai vreau, Ierusalime,
ți-am dat tot ce-am avut mai bun.
Deasupra crucii din ajun,
îmi cer sublima limpezime.

MĂI, DIAVOLE

Măi, diavole, măi, de n-ar fi întrebările
care mă bântuie ca uraganele,
mai răsucite decât toate frigările,
mai adânci decât toate cazanele...

Măi, diavole, măi, de n-ar fi îndoielile
care-mi fierb carnea și oasele
în toate leșiile, în toate coclelile,
în toate pucioasele...

Măi, diavole, măi, de n-ar fi dezgusturile
care mă-mbibă cu sutele,
cu toate veninurile, cu toate musturile
din toate cucutele...

Măi, diavole, măi, de-ar fi numai credințele,
m-aș smulge din toate țepușile,
aș călca morțile cum calci velințele
și-aș învia de sub toate cenușile.

NEASTÂMPĂR

Cine mi-a dat drăcești lopeți fierbinți
și cârmă ce n-ascultă de poruncă?
Visez întoarceri, ea în larg m-aruncă,
vrea val turbat, eu insule cuminți.

Ce dezmățate pânze cer plecări
și niciodată verde-napoieră?
Mai mult mă rup de țărmul care pierde
de câte ori mi-e dor de ancorări.

Nu, răzvrătita vâslă nu vrea sus
polara stea ce mântuie și-ndrumă,
ci numai cerbii mărilor de spumă
cu-ntregul vânt în coarne nesupus.

Nu, prora nu vrea somn lângă atol,
ci numai zvârcoliri pe noi oceane,
înfricoșată nu de uragane,
ci de lingoarea golfului domol.

Cum să-mblânzesc lopețile de foc?
Cum să supun sălbaticile vele?
Le sudui sau mă rog plângând de ele,
astămpăr n-au, smintitele, deloc.

Prin lacrimi doar, văd ca pe-un stins topaz
pierdutul port de care nu m-apropii
și fug pe mări, cu-obrazul ars de stropii
de-a pururi ne-mpăcatului talaz.

NOI NU AM AVUT TINEREȚE

Noi nu am avut tinerețe
să spumege viața în cupe...
Priveam cum din crengi pădurețe
un fruct de otravă se rupe.

Nici lauri, nici mirt și nici roze
n-au vrut pentru noi să zâmbească.
Tot cerul de-atunci de moloz e,
luceafărul tânăr, de iască.

Noi nu am avut heidelberguri
cu blondele iubiri diafane.
Pe clare și verzi iceberguri,
în somn, n-am plutit pe-oceane.

Cu lavalieri boeme
n-am mers pe sub harfele lunii.
Pe noi nu ne-au nins crizanteme,
nici vișinii nopții, nici prunii.

N-am tras nici o verde caretă,
n-am fost pe celeste terase.
Scriam doar pe inimi, cu cretă,
un spin... încă trei... încă șase.

Noi n-am cules aur din soare,
ci-n roșii amurguri zbatute
am strâns stropi de foc în ulcioare,
prelinși de pe cruci nevăzute.

Cântam: era sânge poemul,
hoream: curgeau lacrimi pe fețe,
zâmbeam, și-n surâs sta blestemul...
Noi nu am avut tinerețe.

Mereu șchiopătând prin dezastre,
mereu cu osânda pe frunte,
visam că tot spini sunt și-n astre,
și-n lună tot temnițe crunte.

Ce vânt secetos și fierbinte
ne-a smuls orice aripă răzlețe?
Căzuți în genunchi pe morminte,
noi nu am avut tinerețe.

Și-adună azi zdrențele anii
și visul ciubotele sparte.
În pod auzim chițoranii
cum petece rod mai departe.

Bătrâni, cu obrazul de ceață,
cu pași năclăiți în tristețe,
prin moarte-am călcat, nu prin viață...

Noi nu am avut tinerețe.

OCTOMBRIE

Pe zarea toamnei sângeră sitari...
Mai sfâșiată, inimă, tresari.

Fereastra-ntinde brațe după ei...
Mai mult din răni vrei, omule, să bei.

N-au somn sub pietre morții tot mai deși...
Mai grea deasupra, burniță, i-apeși.

Nu e lumină lacrima, ci zaț...
Mai negre crângi duci, îngere, pe braț.

Să zboare-n ceruri, frunzele-s prea seci...
Mai dureros, trecutule, mă-neci.

OFRANDE

Din luptele și-nfrângerile noastre
așternem trepte altor noi destine,
o seară de argint peste dezastre,
s-o urce pașii lumii care vine.

Din fiecare rană ce ne doare,
din orice răstignire mai adâncă
am pus armuri pe piepturi viitoare
și-o spadă grea în mâini ce nu sunt încă.

Din măracini, din lacrimi și din cuie
vor crește mângâierile fraterne
pe care, mâine, alții le-or așterne
pe frunțile ce-n urma noastră suie.

Și când, sub noaptea smârcului și-a zloatei,
închidem luptă, lacrimă și rană,
din viermuirea noastră subterană
noi creștem pâine pentru foamea gloatei.

PRAG

Ieri nu știam că zborul scund e
și visul strâmt și ceru-ngust;
dar nu revoltă-n piept se-ascunde,
ci, poate, cheaguri de dezgust.

Credeam că nu sunt mări să-ncapă
tumultul care-n noi fierbea
și că nu-i lacrimă sub pleoapă
să nu cuprindă lumea-n ea.

Azi, poticniți în aripi ciunte,
roșim de slăbiciunea lor
și ni-i rușine că pe frunte
am dus o umbră de cocor.

Și-n pragul dintre vis și moarte
nu dușmănim acest apus.
Numai de noi ni-i silă foarte
că prea ușor ne-am fost supus...

Nu-i ceas de scrâșnet, nici de ură,
ci împăcatul ceas de fum,
când fără de blestem pe gură,
stăm ascultând în noapte cum,

ca o mireasmă care doare,
tristețea curge prin văzduh,
sau calcă-ncet, din floare-n floare,
din ram în ram, din duh în duh.

PUȚIN NE DAI

Puțin ne dai, un strop ne dai,
dar în fugara picătură
stă tot pierdutul nostru rai,
ca un surâs uitat pe gură.

De-un ciob ne legi, de-un hârb ne-agăți,
dar în secunda care pier
tot mai zvâcnesc eternități,
să pună clipei mângâiere.

Un strop ne dai, de-un ciob ne legi,
dar în crâmpeliul ce se zbate
noi sângerăm de vieți întregi
și luminăm de lumi uitate.

RUG

Nici n-am ajuns pe trepte sus
în fața Ta, puternic Jude,
nici în balanță nu mi-ai pus
sminteala bieteii mele trude,

și totuși mi-ai trimis din cer
osândă fără judecată,
când milă n-am venit să-Ți cer,
nici ispășire, nici răsplată.

Nu știu, pedeapsă e sau dar.
Poate e har, poate năpastă.
Port și pecete de tâlhar,
și sfântă-mpungere sub coastă.

Din fiere, pâine mi-ai făcut,
din sânge vin, din plâns lăută,
prin ruguri trec, nu calc pe lut,
nu sorb lumină, beau cucută.

Și dacă glasul vreau să-mi dreg,
tăciuni îmi joacă pe cuvinte,
căci nu de umbre viața-mi leg,
ci viața-mi spânzur de morminte.

RUGĂ NEMERNICĂ

Nu mă-nvăța să fug, Părinte,
de răni, de lacrimi de catran.
Ele dau freamăt mai fierbinte
acestui sânge pământean.

Nu fi nici pașilor mei paznic,
nici de năpârci nu mă păzi.
Numai veninul lor năprasnic
mă limpezește zi de zi.

Și nu-mi trimite nici heruvii
să-mi deie zborul lor înalt,
când sunt făcut să fierb în fluvii
de cruntă lavă și asfalt.

Doar om mă vreau, răsfierț în smoală,
în uragane și-n căderi,
mai bun prin plânsul ce mă spală
și tot mai om, prin sfâșieri.

Să nu-mi pui àripă de înger,
ci lasă-mi chipul meu de lut,
să iert, să cânt, să gem, să sânger,
în dorul raiului pierdut.

SEPTEMBRIE

— Plopi pe cerul cum e gheața
ca viorile tresar.
— Spune-mi bună dimineața,
inimă sculată iar.

Urcă soarele din brume,
strada-i numai mângâieri.
— Bună dimineața, lume
care m-ai lovit și ieri.

Frunze mari pe ramuri ciunte
mă privesc cu ochi rotunzi.
— Bună dimineața, frunte
care spinii ți-i ascunzi.

Razele-mi sărută fața,
pleoapele ușor s-au strâns.
— Cântec, bună dimineața,
bună dimineața, plâns!

VEZI, ÎMBĂTRÂNIM

Vezi, îmbătrânim, îmbătrânim...
În zadar ne colbăiră anii,
căci cu fruntea de pereți tot ne lovim,
ne julesc scaieții, bolovanii.

Din ce-a fost n-am învățat nimic.
Am rămas ca-n clasele uitate,
când aveam opt ani și când, în spate,
ne-aducea gutui câte-un pitic.

Ca și-atunci, naivi și-ncrezători,
vrem să prindem luna-n chiparoase
și ne urzicăm genunchii-n flori,
ne-nțepăm în stele veninoase.

Ne cioplim aripi, stricăm păpuși,
dăm cu tifla zărilor amare.
Ne jucăm de-a baba oarba, după uși,
bâjbăim după-un crâmpei de soare.

Ca și-atunci, mai batem țurca-n aer,
călărim pe șubrede șindrile...
Nu, n-am învățat nimic. Ca ieri,
viața noastră e un joc de bile.

Ne luăm cu visele la trântă,
ca să ne coboare în noroi...
Haimana, golan cu fruntea sfântă,
visule, de ce-ți bați joc de noi?

Am rămas ca-n clasele primare,
zurbagii și șchiopătând pe străzi.
Nici din cărți n-am scos vreo taină mare:
zvârle-le să putrezească-n lăzi.

Ne mințim cu câte-o stea beteagă
sau cu umbra unui înger mic...
Vezi, îmbătrânim, poete dragă –
din ce-a fost n-am învățat nimic.

POSTFAȚĂ

Mărturisire autobiografică

Am împlinit 64 de ani. Din 1919 până în 1941 am fost în conflict cu lumea burgheză, care a degradat rușinos viața creștină. Din 1941 până în 1964 am fost întemnițat, chinuit și batjocorit, la început de dictatura antonesciană, apoi de cea comunistă. Din 1964 până astăzi sunt încarcerat în mine însumi, deoarece lumea mă ostracizează, mă umilește și mă desconsideră. Nu eu, ci Hristos este urât și prigonit în mine.

Am stat aproximativ cinci ani în totală izolare, de unul singur în celulă, flămând și gol. Am stat peste cinsprezece ani în camere comune, unele mai mici, altele mai mari, în care locuiam zi și noapte, obligați să facem toate necesitățile în interiorul camerei.

Uneori eram înghesuiți până la opt inși într-o celulă de doi metri pătrați, încât dormeam câte doi, trei sau patru pe un pat și ne frecam sufletele și trupurile, clipă de clipă, unii de alții. Mizeria, teroarea gardienilor, foamea, frigul și boala ni se păreau ușoare pe lângă teroarea reciprocă ce se crea între oameni diferiți, deznădăjduiți și adesea decăzuți.

Am fost flămând timp de peste douăzeci de ani, adesea distrofic din cauza subnutriției. Mi-am simțit trupul înghețat în toți anii temniței. Am fost bătut, chinuit și torturat ani de zile, până la distrugerea rezistenței fizice și

RADU GYR

sufletești. Am cunoscut îngrozitoarea experiență a trăirii dincolo de limitele suportabilului.

Timp de ani de zile am fost amenințat cu moartea. Neconținut mi s-a cerut sufletul. Ani mulți, vreo cinsprezece la număr, am fost terorizat să mă „reeduc”. Am refuzat, temându-mă nu de moarte, ci de prăbușire. Numai Dumnezeu m-a apărat de cădere, căci nu există om care să reziste la toate chinurile.

Am întâlnit tot felul de oameni: tineri și bătrâni, intelectuali, muncitori, țărani, români, evrei, ruși, unguri, credincioși și atei, înțelepți și nebuni, sănătoși și bolnavi, ucigași și sinucigași, oameni curați și oameni perversi, sfinți și înderăciți.

Am ascultat profesori, savanți, literați și am învățat mai mult decât la Universitate.

Am vegheat oameni ce mureau: unii erau deznădăjduiți, alții revoltați, alții senini. Am îngrijit pe generalul președinte al Completului militar de judecată care m-a condamnat. După ce-i servise pe stăpâni, fusese și el zvârlit în temniță. Mi-a fost dat mie să-i închid ochii.

Am luptat cu gândurile, am luptat cu trupul meu, am luptat cu lumea.

La sfârșitul acestei amarnice experiențe, numai Hristos rămâne viu, întreg și veșnic în mine. Bucuria mea e deplină: Hristos. M-am dăruit Lui și El m-a făcut om. Nu-L pot defini, dar El e totul în toate. Slavă dau lui Hristos Dumnezeu și Om!

*Ioan Ianolide
București 1984*

A trecut la viața veșnică la 5.02.1986.

Oameni de cultură Radu Gyr

Om cald, suflet sensibil, minte inspirată, caracter frumos și trup plăpând; un mare poet, care a încrustat în trupul său și a cântat în poezia sa toată pătımirea unei generații; un munte de suferință, de demnitate și de disperare: acesta este Radu Gyr.

El a cântat, pe toate registrele, toată jalea, dar și marea credință a neamului românesc. Versurile lui s-au transmis din gură în gură la milioane de oameni, ca un îndreptar al vremurilor. Este simbolul românismului de azi. Poezia sa este o frescă vastă a epocii noastre. L-au prigonit din pricina ei, au vrut să-l nimicească, a căzut, dar va via mereu.

Era urât la chip ca un semit degenerat și era frumos la suflet ca negrita armonie a spiritualității românești mioritice. Și-a trăit viața mai mult prin temnițe, când sub burghezi, când sub fasciști, când sub comuniști. A făcut studii strălucite, a fost Profesor universitar. Talentul și l-a dăruit poeziei, deși îl atrăgea și muzica. Gingășia lui naturală a fost crispată de tragedia vieții sale și a cântat toată gama frământărilor și chinurilor acestui secol.

Nu era un mistic, dar credea în Dumnezeu cu toată tăria. Era un naționalist român, dar nu era șovin, nu a cunoscut ura de rasă și a iubit oamenii cu putere de sacrificiu.

RADU GYR

Opera lui este vastă. A compus zeci de mii de versuri, fără a le scrie, ci memorându-le, căci în temniță nu se permitea scrisul și nici cititul. Poeziile treceau din om în om prin închisori și de acolo, afară. Toată suflarea românească se regăsea în poezia lui. Ea a constituit factorul ideologic al rezistenței românești, a fost în același timp mesajul nostru, strigătul nostru de disperare și descrierea crudei realități; dar mai presus de toate, a fost forța credinței și afirmării noastre.

Dintre versurile lui, poezia care a circulat cel mai mult, care a însemnat cel mai mult pentru sufletul în restriște al osândiților a fost *lisus în celulă*:

*Azi noapte lisus a intrat în celulă.
O, ce înalt și ce trist era Christ!
Luna a intrat după El în celulă
Și-L făcea și mai înalt, și mai trist...*

Cu vizita aceasta, pe cât de tainică, pe atât de reală, începe poezia. Și lisus participă la toată mizeria vieții deținutului, la toate chinurile lui, se face părtaș la toate suferințele lui, în mod firesc, ca un prieten, ca un semen și totuși ca un Dumnezeu. Deținutul îl vede, îl urmărește și se identifică simplu și natural cu El, căci și Hristos „*parcă purtase lanțuri cândva*”. Apoi ațipește și i se pare că a dormit o mie de ani. Trezit, îl caută cu înfrigurare, însă Domnul nu e nicăieri. Zadarnic este strigătul gemut prin zăbrele, căci Hristos nu mai revine. Dar El a rămas în însăși ființa deținutului, care mărturisește: „*m-am pipăit și, pe mâinile mele, am găsit urmele cuielor Lui*”. Comuniunea cu Dumnezeu în restriște a fost dintotdeauna actul de tărie al sufletului românesc prigonit, strivit și răstignit.

SÂNGELE TEMNIȚEI. STIGMATE

Poezia lui Radu Gyr este profund creștină, națională și umană. Deși nu are numai valoare locală și temporală și va putea fi citită oricând, cu același interes, pe toate meridianele lumii, totuși nimeni nu o va înțelege ca oamenii care au suferit în acest veac tortura sufletului și a trupului. Într-o zi această poezie în cătușe va ieși la lumină.

Radu Gyr a făcut pușcărie în vreo patru-cinci etape. Prin anii 1955-1958 a avut o fereastră de libertate. Era perioada în care regimul comunist se afirma puternic și mai avea un singur salt – colectivizarea țăranilor – pentru a integra deplin întreaga suflare românească. Însă în preajma colectivizării trebuiau luate măsuri de intimidare și prevedere, și Radu Gyr a fost o primă victimă.

O viață întreagă a suferit pentru opinia lui, pe care și-a exprimat-o în versuri. Și de data asta crima lui erau tot versurile. Ele deveniseră o forță socială, și asta supăra pe stăpânii absoluți. Astfel că, nici mai mult nici mai puțin, pentru poezia sa *Ridică-te, Gheorghe, ridică-te, Ioanel, socotită „manifest legionar anticomunist”, a fost condamnat la moarte. Tot restul de acuzații anexate erau invenții.*

Bolnav, cu lanțuri la mâini și la picioare, poetul a fost ținut aproape un an de zile la Jilava, în așteptarea executării pedepsei cu moartea. O aripă întreagă a Jilavei era atunci ocupată de „morți”, cum le plăcea temnicerilor să-i răsfete. „Hai, morților, a sosit moartea!”, li se striga zi de zi, ceas de ceas.

Nedreptatea și umilința erau strigătoare la cer, căci nici unul dintre condamnați nu era vinovat, nu de moarte, dar nici măcar de temniță. Ei reprezentau cu adevărat sufletul neamului și neamul întreg vibra în jurul lor – or, tocmai

RADU GYR

puterea aceasta de influență națională era vina pe care nu le-o puteau ierta tovarășii lui Marx.

În cele din urmă Radu Gyr a fost grațiat, comutându-i-se pedeapsa în muncă silnică pe viață. Au urmat ani de chin, de mizerie, de boală. Oscila între viață și moarte. „De o mie de ori a murit”, cum spunea el, dramatic, într-o poezie a sa*, de zeci de mii de ori și-a dorit moartea, spunem și noi despre el – ca și despre noi – dar moartea nu ne-a vrut pe toți. Printre supraviețuitori a rămas și poetul.

Prin 1963-1964 comuniștii erau stăpâni necontestati în țară și au decis eliberarea deținuților politici, pentru a face manevră de deschidere occidentală, mai bine zis de infiltrare în Occident.

Lui Radu Gyr i s-a spus:

— Dacă nu cedați, dacă nu vă supuneți, dacă nu capitulați fără condiții, vă exterminăm pe toți. Ai o mare înrâurire asupra tuturor. Poți să-i salvezi, ori poți să-i ucizi. Noi nu ne jucăm cu puterea cum ați făcut voi. Ori, ori. Alege între viață și moarte. Nu acceptăm amânări, acum te decizi. Trebuie să renegi public tot ce ai crezut, tot ce ai scris viața întreagă, ca să moară mitul credinței voastre. Tu poate ești gata să mori, dar gândește-te la miile de oameni care vor pieri din cauza nebuniei tale. Te asigurăm că ne vom ține de cuvânt: dacă te lepezi de credința ta, vă vom da libertate tuturor deținuților, dar dacă nu vă ies gărgăunii

* În poezia *Basma*: „Fetița a rămas departe-n povești,/ cu mâini de icoană curată,/ iar tatăl ei a murit de atunci nu o dată,/ ci de o sută, de o mie de ori.../ De o mie de ori tras pe roată,/ spânzurat de o mie de sfori,/ de o mie de ori pus pe cruce,/ de o mie de ori perpelit în dogori,/ de o mie de ori, de o mie de ori!” (N. ed.)

SÂNGELE TEMNIȚEI. STIGMATE

și nu sunteți în stare să coborâți și voi pe pământ și să vedeți realitatea, atunci vă vom trimite urgent în cer. Nu avem nevoie de bandiți. Nu ești atât de inconștient încât să bagi în mormânt zeci de mii de oameni. Vă vom oferi locuri în câmpul muncii. O să fiți și voi productivi. Bă, lumea este în mâna noastră și nu o scăpăm. Nu te uita că voi sunteți mai mult morți, căci avem toate mijloacele științifice să vă punem pe roate. Noi nu te mințim, nici tu să nu ne minți. De altfel, nici nu mai puteți face nimic. Poporul e gata să vă sfășie. Nu mai aveți viitor, dar depinde de tine dacă veți mai trăi sau veți fi exterminați.

Radu Gyr zăcea pe o targă, bolnav, epuizat, distrus, dar sufletul și mintea îi erau nevătămate.

— I-am privit cu dispreț și milă, mi-a mărturisit el mai târziu, dar și conștient că nu glumeau. Purtam în suflet povara frumuseților și sacrificiilor unei vieți, ale unei generații, ale celor mai buni dintre noi, și în ultimă instanță vedeam cauza lumii întregi pusă în cumpănă de acești exponenți ai neantului. Viața abia licărea în mine. Ar fi fost o ușurare să mor! Era o dramă dilema în care mă găseam. Știam bine ce suflete curate și sfinte zac între ziduri, pândite de moarte. Nu aveam dreptul să îi las să moară. Dar puteam să ucid sufletul acestor oameni și al lumii întregi? Simțeam că se revoltă toate elanurile sfinte pe care le-am trăit și le-am cântat. Am greșit uneori, dar întotdeauna am năzuit spre ideal și nu ne-am prețuit nici familiile, nici sănătatea, nici viața. Dar vremurile ne-au fost potrivnice! Visul nostru este mai sus, dar mai departe. Acum, aici, ei sunt stăpâni. Am văzut atunci alte hecatombe de morți, iar pe ei râzând în hohote. Ce să fac? Ce să aleg? Torturat sufletește, am acceptat să dau o declarație publică, prin care să-mi retrag trecu-

tul și opera. A trebuit să scriu în termenii dictați de securiști. Îmi rupeam din suflet. Și am simțit că totuși sunt slab, că am atins limitele rezistenței, că sunt umilit și batjocorit, dar că nu puteam face altfel. Cred că am contribuit la salvarea multor vieți... viață fără pată?!... Sufletul a fost totuși salvat. Te privesc și văd sufletul imaculat al idealurilor noastre. În prăpădul colectiv ce a urmat le-a scăpat totuși ceva, puțin, după părerea lor, esențialul, după părerea noastră. Voi trăi cu regretul compromisului făcut, dar cu convingerea că am învins. Am fost puși în libertate. Câțiva nu am fost îngenuncheați. Deși torturați, noi credem mai mult! E nevoie de lacrimi de pocăință. Am învățat pe viu ce înseamnă să fii cu adevărat creștin. Chinul meu nu a încetat. Îmi iubesc opera, așa cum am trăit-o și am scris-o. Compromisul nu a alungat dragostea de curăție și de adevăr. Am fost urâți și prigonți cu o ură străină neamului românesc. Lumea întreagă decade, dar în lumea întreagă se simte un vânt nou de înviere. Cred mai puternic ca oricând. Am ținut să îți mărturisesc aceste lucruri, poate că se ascunde o taină în întâlnirea noastră atât de neașteptată!

Eram atunci amândoi la băile Călimănești. Ulterior ne-am mai întâlnit. Continua să scrie poezie de substanță și de frumusețe, dar scria și la o gazetă a partidului pentru românii din străinătate. Muncea mult. Era foarte sensibilizat, foarte singur și sub endemica lui veselie ascundea o dramă cumplită. El mi-a spus că pe Nicolae Petrașcu l-au ucis la Sibiu, iar pe Radu Mironovici îl știa sechestrat într-o comună.

Tragedia poetului nu se sfârșise. El continua să fie calul de bătaie al tuturor oportuniștilor. Lovit de zeci de ani din toate părțile, acum îl loveau frații de condei, în țară și peste

hotare. D. Micu și alții l-au atacat crud și nedrept în gazetele literare. Tot Radu Gyr era „huliganul”, „banditul”, „decadentul”, „obscurul”, „misticul”, „fascistul”, „criminalul”.

În ultimele zile tocmai citise niște critici mârșave venite de la oameni din breasla scriitoricească. A făcut o congestie cerebrală peste noapte și, în zori, era neînsuflețit.

Cine l-a ucis? Nu îl poate ucide nimeni, câtă vreme vor mai fi oameni.

Uniune de flori. Comuniune de lacrimi – flori pe mormintele martirilor –

În fața mărturisirilor lui Ioan Ianolide orice adaos este de prisos. Cuvintele ar fi prea goale neputând să cuprindă o întregire a acestora. Ca o datorie față de adevăr îmi revine obligația de a da o explicație alegerii acestei postfețe.

L-am cunoscut pe autorul, sus menționat, după eliberarea sa, în anul 1964. Era unul dintre puținii „colegi” de detenție, pe care tatăl meu îl primea în casa noastră.

Figura de sfânt pe care se citea suferința chinurilor îndurate de-a lungul unui calvar de peste 20 de ani în temnițele comuniste, emana bunătatea, blândețea, mila și mai ales dragostea, creându-ți o stare sufletească specială, atât de liniște cât și de pace; de resemnare până la iertare.

Se deplasa greu, cu gleznele și picioarele umflate, ca urmare a rănilor lăsate de lanțurile pe care „le purtase cânva”. Nu pregeta să urce anevoie Dealul Patriarhiei,

ținându-și de mână nepoțica iubită, pentru a participa la întreaga liturghie, uneori stând în picioare ore întregi, pentru a primi împărtășania creștinească.

Cred că l-a cunoscut pe părintele meu mai bine decât mine, care am fost lipsită de un îndrumător chiar în perioada formării mele ca adolescent și a alegerii unei cariere pe care ar fi dorit să o urmez.

Printre portretele oamenilor de cultură din cartea lui Ioan Ianolide, cel al lui Radu Gyr, mi se pare a fi cel mai complet și cel mai elocvent. Controversele și insinuările aruncate ca niște săgeți otrăvite asupra, atât a personalității cât și a caracterului poetului, își găsesc răspunsul în mărturia autorului acestei cărți. Șantajul și teroarea la care tatăl meu era supus, bolnav, trecând deseori pe lângă moarte, dovedesc cinismul și perversitatea diabolică a celor școliți să terorizeze și să distrugă un semen.

În ultima vreme, Radu Gyr este din ce în ce mai mult uitat, mai ales de colegii în breaslă, lăsând, parcă intenționat, vremea să îngroașe, cât mai adânc, stratul de praf așezat peste opera sa, până la a doua îngropare.

Îmi vin în minte versurile dintr-o strofă a unui cântec pe care îl învățam în liceu la ora de muzică, în perioada „glorioasă” a socialismului:

*„Multe țări, multe surori
și-au pus în grădină flori.
Toate țările-și vor pune
Flori din Marea Uniune”...*

Numai că florile s-au transformat; au devenit lacrimi; și nu au mai cunoscut bucuria grădinii, ci doar tristețea mor-

mintelor. Mormintele martirilor acestui neam, unora necunoscându-li-se nici măcar locul unde le-au fost aruncate fragmentele trupurilor sfârtecate de bestiiile cu chipuri de oameni.

Din sufletul meu, eu pun o floare a dragostei și a milei pe mormântul acestui „sfânt” al închisorilor, ca un omagiu pentru suferința lui, mulțumindu-i, dacă mă aude, pentru tot ceea ce a scris și, mai ales, pentru „ADEVĂRUL” mărturisit despre părintele meu*.

S. P.

București, 11.06.2008

* Multîmim Editurii „Christiana” pentru acordarea dreptului de a publica fragmente din volumul lui Ioan Ianolide „Întoarcerea lui Hristos”, apărut în 2006.

CUPRINS

SÂNGELE TEMNIȚEI	5
Prefață	8
Prefață la cântecele din temniță	9
Zăbrele	10
Jind	12
Zile	14
Rugăciune din celulă	16
Foamea	18
Cumetri de singurătate	20
Identitate	22
As-noapte, Iisus...	24
Țigară	26
În fiecare noapte	28
Zodie	30
Sângele temniței	33
Carte poștală	34
Vecinul care a murit	36
Început de primăvară	38
Nesomn	40
Vorbitor	43
Cântec din mlaștină	45
Întuneric	

Cântec de nuntă	47
Program zilnic	49
Lanțuri	51
Haine roșii	52
Fecior de hoată	53
Și-acolo sus, în văzduh	55
Libertate	57
Toamna în temniță	60
Când voi muri	61
Sărac sunt, Doamne	63
Frig	66
Spital penitenciar (reportaj liric)	68
Colind	71
Cântec de ură	74
281	76
Scrisoarea tatii	78
Curgere	79
Halucinații	80
In memoriam	82
Cântec de hoț	84
Foamete	86
Cimitir de deținuți	88
Molima	90
Plimbare în cerc	93
Penitenciar	95
STIGMATE	
Cântec de dragoste	97
Clișeu	98
Cântec	99

Clipei	100
Cavalcadă	101
Anteu	102
Ca bozia	103
Tifle	104
Aprilie	105
Calfă la diavol	106
Rugul spre stele	107
Lupoaica	109
La judecata din urmă	111
Stigmat	112
Mai	113
Mândrie	114
Pasăre stranie	116
Reazim	118
Per aspera	120
Cântec simplu	122
Ce dragi îmi sunteți	124
Nu-s fluvii sub zări	127
Unul, undeva, odată	128
Garoafe	129
Știu de ce toamna...	130
Reminiscentă	131
Avem în noi	132
Hiena	133
Cavalcadă	134
Ne vom întoarce într-o zi	136
Înaltule, neîmpăcatule	138
Oglinda	141
Cântec din ancoră	143
Circuit	144

Noiembrie	145
Victorii negre	146
Ce tare sunt, Doamne	148
Osândă	150
Renunțări	152
Călătorii	154
Suflete, îți dau târcoale	156
Pe unde-au călcat cuvintele mele	158
Nostalgie	159
Poetul către Moarte	162
Identități	164
Simplicitas	166
Vulturi	168
O apă, un foc sau o stâncă	170
Ciotul	171
Zaiafet	173
Rădăcinile	175
Tristețe	176
Noapte de dragoste	178
Crunt m-am învierșunat	180
Impuritate	181
Apun speranțele	183
Timpului	185
Vin amintirile	187
Ev mediu	188
Neîmpliniri	189
Cântec pentru odraslă	191
Cântec de iunie	194
De-a curmezișul	195
Alge	196
Evadări	197

Trei poteci s-au cățărat pe munte	199
Ce strașnic dulău stă de pază	201
Neîmblânzitele	202
Fotografii	203
Iubiri	205
Nu știm cum o să fie clipa-aceea	207
Acolo, în urmă	208
Cântec pentru înainte	210
Eu sunt ca pădurile	211
Școală	212
Poeți, călimara-i bolnavă	214
Bălăriile	217
Scrânciobul	218
Asfințit	220
Cântă-mi, măi vântule	222
Cântec de pe schele	223
Nu-mi pun credința	225
Pleci, trup al meu	226
Împăcare	227
Alchimie	229
Nu cer prea mult	231
Umbra	232
Minuni	234
Bilanț	236
Butucii	238
Ce mare ești, suflete	239
Cum marea	241
Cum de mai luminezi câteodată	242
Păreri de rău	243
Om de zăpadă	245
Ianus	247

Fum	248
Unei pietre	250
Fă-te, inimă, ca tăul	252
Fericit cel ce nu-ncearcă	253
Celui de-atunci	254
Întoarcerea lui Ulise	256
În timpul somnului	258
Mor înc-o dată morții	259
Darul cel crâncen	260

ADDENDA

Cântec de rând	264
Cântec de venin	266
Ciudat, munții aceștia	267
Cui mi-a născocit tristețea	268
De-ar mai țâșni în drum fericirea	269
Depărtare	270
Deșertăciuni	271
Din când în când	272
Evadatul	274
Identitate	278
Întoarcerea din Cruciadă	279
Labuntur anni	283
Lacrimi	285
Limpezime	286
Măi, diavole	287
Neastâmpăr	288
Noi nu am avut tinerețe	289
Octombrie	291
Ofrande	292

Prag	293
Puțin ne dai	295
Rug	296
Rugă nemernică	297
Septembrie	298
Vezi, îmbătrânim	299

POSTFAȚĂ	301
Oameni de cultură	303
Uniune de flori. Comunicare de lacrimi	309

Tipografia
SHIK & ȘTEFAN
Strada Nicolae Drăgan nr. 10
Sector 5, București

*Dacă-mi lipsesc urechea de cimentul celulei,
ascult, ascult
cum sângele temniței, ca un mare tumult,
ca un geamăt abrupt,
curge pe dedesupt,
curge torent de veninuri amare,
ținut în pământ sub zăvoare.*

www.lucman.ro

comenzi@lucman.ro

ISBN: 978-973-273-289-2